

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΗΞΥΧΙΑ

Χρυσός με πλαστές σφραγίδες

Μεγάλος όγκος ράβδων χρυσού με πλαστογραφημένη ταυτότητα έχει διεισδύσει στην παγκόσμια αγορά και οι ράβδοι αυτές είναι εξαιρετικά δύσκολο να ανιχνευθούν. Πρόκειται για καθαρό χρυσό, υψηλής ποιότητας, που ουδεμία σχέση έχει με τα μείγματα χρυσού και φθηνών μετάλλων τα οποία εντοπίζονται εύκολα και αποκλείονται από την αγορά χρυσού. **Σελ. 9**

ΕΛΛΑΔΑ

Εύσημα Moody's για την ατζέντα Ν.Δ.

Θετικά αξιολογεί η Moody's την οικονομική ατζέντα της Νέας Δημοκρατίας και ειδικά την ταχύτητα με την οποία κινείται η κυβέρνηση στο μέτωπο της εφαρμογής φιλικών προς τις επιχειρήσεις πολιτικών, με στόχο την προσέλκυση επενδύσεων μέσω της βελτίωσης του κλίματος, της μείωσης των φόρων και της επιτάχυνσης των ιδιωτικοποιήσεων. **Σελ. 16**

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

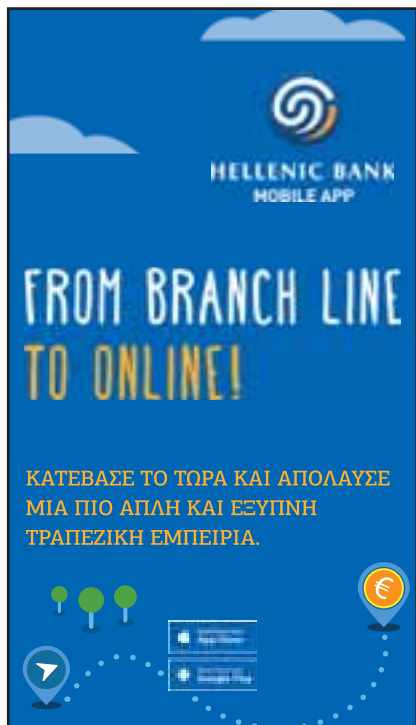
Επανάλθε ο εφιάλτης της χρεοκοπίας

Η «επιλεκτική» χρεοκοπία στην οποία αναγκάστηκε να καταφύγει μέσα στην εβδομάδα η Αργεντινή ολοκληρώνει την πικρή διάψευση όσων υποσχέθηκε ο Αργεντινός πρόεδρος, Μασορίσιο Μάκρι, στον ταλαιπωρημένο από τις χρεοκοπίες αργεντινικό λαό. Πριν από μερικές ημέρες το Μπουένος Άιρες παραδέχθηκε ότι αδυνατεί να αποπληρώσει το χρέος του. **Σελ. 9**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Όγκος συναλλαγών (χιλιάδες €)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Με ανοικτά ζητήματα θα ανοίξουν τα σχολεία

Ελλείψεις και κενά εντοπίζονται στα σχολεία μερικά εικοσιτετράωρα πριν από την είσοδο των μαθητών. Από πλευράς υπουργείου, εφορειών και άλλων καταβάλλεται τρέχουσα προσπάθεια για να κλείσουν όσο το δυνατόν περισσότερες εκκρεμότητες. Στο επίκεντρο οι περιφράξεις, δημοτικά χωρίς φύλακες, καθυστερημένη στελέχωση και θυροτηλέφωνα. **Σελ. 8**

Η BP αποχωρεί από την Αλάσκα

Επειτα από 60 χρόνια προσδοκώμενης δραστηριότητας στο έδαφός του, ο βρετανικός πετρελαϊκός κολοσσός BP εγκαταλείπει την Αλάσκα και πωλεί το σύνολο των επιχειρήσεών του στην Hilcorp Energy Co. έναντι \$5,6 δισ. Η αποχώρηση της BP εντάσσεται στο σχέδιο για αποεπενδύσεις ύψους 10 δισ. δολαρίων τη διετία 2019-2020. **Σελ. 10**

5 4291296 000378

Escrow account κλειδί για την ΑΟΖ

Πρόταση του προέδρου Αναστασιάδη προς τον Μουσταφά Ακιντζί για τα έσοδα των Τ/κ από το φυσικό αέριο

Συγκεκριμένη πρόταση στον Μουσταφά Ακιντζί, για άνοιγμα ενός Escrow Account, δηλαδή λογαριασμό ειδικού σκοπού, όπου θα μεταφέρεται το μερίδιο των Τουρκοκυπρίων από την πώληση του φυσικού αερίου υπέρβαλε ο πρόεδρος Αναστασιάδης

στον Μουσταφά Ακιντζί. Η πρόταση υποβλήθηκε προφορικά στην κοινή συνάντηση της 9ης Αυγούστου και σύμφωνα με πληροφορίες, υποβλήθηκε και γραπτώς στη συνέχεια. Η πρώτη αντίδραση του Τ/κ ηγέτη φαίνεται να είναι θετική, ωστόσο

η τύχη της πρότασης του Προέδρου θα κριθεί στην Άγκυρα. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι η πρόταση Αναστασιάδη περιλαμβάνει προϋποθέσεις προκειμένου η τ/κ πλευρά να είναι σε θέση να αντλήσει το μερίδιο που της αναλογεί

από τη μελλοντική πώληση ΦΑ, από κοιτάσματα της κυπριακής ΑΟΖ. Η πρόταση στην ουσία εξουδετερώνει τα όσα είχε ζητήσει ο Τ/κ ηγέτης για σύσταση ειδικής Επιτροπής, η οποία θα διαχειρίζεται τα των υδρογονανθράκων. Ο Escrow

Account, είναι ένας λογαριασμός ειδικού σκοπού ο οποίος ανοίγεται μετά από συμφωνία δυο μερών. Τον λογαριασμό, τον ανοίγει η Κυπριακή Δημοκρατία η οποία θα πρέπει να συμφωνήσει με την τ/κ πλευρά, για τον διαχειριστή. **Σελ. 6**

Χαστούκι στον Μπόρις Τζόνσον από τη Βουλή

Ηχηρό χαστούκι από τη Βουλή των Κοινοτήτων δέχθηκε ο πρωθυπουργός της Βρετανίας Μπόρις Τζόνσον. Σε έκτακτη συνεδρία της Βουλής των Κοινοτήτων οι βουλευτές κλήθηκαν να ψηφίσουν αν θα αναλάβουν τον κοινοβουλευτικό έλεγχο σήμερα για να περάσουν νομοσχέδιο που θα αναγκάσει τον πρωθυπουργό Μπόρις Τζόνσον να καθυστερήσει το Brexit για τρεις μήνες. Στην ψηφοφορία υπέρ της πρότασης τάχθηκαν 328 βουλευτές και εναντίον 301. Ο συντηρητικός πρωθυπουργός θα πάει στην αυριανή ψηφοφορία έχοντας χάσει την κοινοβουλευτική πλειοψηφία. **Σελ. 13**

Χάνει έδαφος και έσοδα ο κινηματογράφος στις ΗΠΑ

Οι επισκέψεις στον κινηματογράφο λιγοστεύουν τον τελευταίο καιρό, εγείροντας ερωτήματα για την πορεία των μεγάλων στούντιο σε έναν κόσμο που η οικιακή ψυχαγωγία αποκτά μεγαλύτερο κοινό και οι καταναλωτές γίνονται όλο και πιο προσεκτικοί με τις δαπάνες τους. Σύμφωνα με δημοσίευμα των New York Times, τα έσοδα από τις πωλήσεις εισιτηρίων στους κινηματογράφους των ΗΠΑ μειώθηκαν κατά 6,3% από τις αρχές του έτους, παρά τις μεγάλες εισπρακτικές επιτυχίες όπως η ταινία «Avengers: Endgame». **Σελ. 11**

ΑΡΘΡΟ Του HOLGER SCHMIEDING

Ο κίνδυνος ύφεσης για τη Γερμανία

Εκεί περιέλθει η γερμανική οικονομία ήδη σε ύφεση. Με τεχνικούς όρους, η πιθανότητα είναι σχεδόν 50%. Το ΑΕΠ συρρικνώθηκε σε τριμηνιαία βάση κατά 0,07% το δεύτερο τρίμηνο. Ενώ προβλέπουμε στασιμότητα της οικονομίας το τρίτο τρίμηνο, υπάρχει υψηλός κίνδυνος το ΑΕΠ να υποχωρήσει ελαφρώς περισσότερο. Δύο συναπτά τρίμηνα με συρρικνώσεις ΑΕΠ θεωρούνται τεχνική ύφεση.

Η γερμανική οικονομία εξαρτάται περισσότερο από τον παγκόσμιο οικονομικό κύκλο από όλες τις υπόλοιπες μεγάλες αναπτυγμένες οικονομίες, διότι η βιομηχανία (εξαιρουμένου του κατασκευαστικού τομέα) είναι επικεντρωμένη στην παραγωγή και εξαγωγή κυκλικών αγαθών όπως αυτοκίνητα, μηχανολογικά εργαλεία και χημικά και συνεισφέρει το 23,5% του γερμανικού

ΑΕΠ. Αυτό καθορίζει και τις προοπτικές της: αν υπάρξουν άσχημα νέα στο εμπόριο και στο Brexit, η γερμανική οικονομία θα περιέλθει πιθανότατα σε πραγματική, ήπια, ύφεση. Ανάλογα, η Γερμανία θα είναι από τις πιο ωφελημένες αν περιοριστεί η αβεβαιότητα που πλήττει τις εφοδιαστικές αλυσίδες και αν αυξηθούν οι επενδύσεις των επιχειρήσεων παγκοσμίως στην περίπτωση που αποκλιμακωθεί η σύγκρουση ΗΠΑ και Κίνας. Σύμφωνα με το βασικό μας σενάριο, δεν πρόκειται να υπάρξει επίλυση της εμπορικής κρίσης πριν από την άνοιξη του 2020, αλλά ούτε και δραματική κλιμάκωση. Σε αυτή την περίπτωση, η ύφεση του γερμανικού και του παγκόσμιου μεταποιητικού τομέα πιθανότατα θα επιδεινωθεί στο υπόλοιπο του έτους.

Καθώς συντηρίζουν σταδιακά οι επιχει-

ρήσεις στο αυξημένο επίπεδο έντασης, η εμπιστοσύνη και η δραστηριότητα ενδέχεται να υποχωρήσουν στο χαμηλότερο σημείο μέχρι τις αρχές του 2020 και ανακάμψουν στη συνέχεια με αργό ρυθμό. Αν και όταν συνάψουν ΗΠΑ και Κίνα εμπορική συμφωνία του χρόνου, η ανάκαμψη θα μπορούσε να ενισχυθεί ωθώντας το γερμανικό ΑΕΠ προς τον μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης του 1,5%. Μετά το θέμα του Τραμπ και του Brexit, πολλά ερωτήματα αφορούν τα δημοσιονομικά μέτρα ενίσχυσης της γερμανικής οικονομίας. Η απόληψη έχει τρεις πτυχές. Πρώτον, αυτά εφαρμόζονται ήδη. Οι δημόσιες επενδύσεις αυξήθηκαν κατά 10,6% το πρώτο εξάμηνο του έτους και επιπλέον η αύξηση της πραγματικής δημόσιας κατανάλωσης κατά 1,8% συνέβαλε σημαντικά στην ενίσχυση του

πραγματικού ΑΕΠ κατά 0,4%, σε ετήσια βάση, κατά το δεύτερο τρίμηνο. Τα μέτρα δημοσιονομικής ενίσχυσης θα ανέλθουν στο 0,3% με 0,4% του ΑΕΠ φέτος και περμένουμε περαιτέρω επέκταση κατά 0,4% με 0,5% το 2020 και το 2021.

Μέχρι το 2021 η δημοσιονομική πολιτική της Γερμανίας, όπως υπολογίζεται μέσω του διαρθρωτικού ισοζυγίου, θα είναι κατά 1,2% του ΑΕΠ πιο επεκτατική απ' ό,τι το 2018. Η δημοσιονομική χαλάρωση δεν έχει ιδιαίτερη σχέση με την απειλή οικονομικής ύφεσης, διότι τα μέτρα που λαμβάνει θα έχουν αργή επίδραση, καθώς η κυβέρνηση προσπαθεί να δαπανήσει το διαρθρωτικό της πλεόνασμα με χρήσιμο τρόπο. Η μακρά περίοδος σχεδιασμού, οι νομικές διαδικασίες και η έλλειψη εργατικού δυναμικού στον κατασκευαστικό κλάδο

και όχι η έλλειψη χρημάτων είναι αυτά που ορίζουν τον ρυθμό με τον οποίον προχωρούν οι δημόσιες επενδύσεις.

Τα μέτρα που θα στοχεύουν ευθέως στην αντιμετώπιση της κρίσης θα εξακολουθήσουν να είναι περιορισμένα, διότι, πέρα από τους αυτόματους σταθεροποιητές που θα κάνουν τη δουλειά τους στο φορολογικό σύστημα και στο σύστημα των επιδομάτων, θα ακολουθήσει αριθμός πρωτοβουλιών μικρής κλίμακας. Σε αυτές ενδέχεται να περιλαμβάνονται κίνητρα για τη διατήρηση εργαζομένων σε επιχειρήσεις, για την ταχύτερη στρόφιξη προς πιο καθарές μορφές ενέργειας και για μερικές ακόμη ανάλογες πρωτοβουλίες.

Ο αρθρογράφος είναι επικεφαλής οικονομολόγος της Berenberg Bank.

ΤΟ ΠΛΗΡΩΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ JAGUAR I-PACE
ΕΠΙΣΗΜΑ ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ100% ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ.
100% JAGUAR.

Κατανάλωση καυσίμου: N/A. Εκπομπές ρύπων: 0 (g/km). Αυτονομία EV: Μέχρι 470 km*
*Η μέτρηση της αυτονομίας βασίζεται σε αυτοκίνητο παραγωγής σε συνθήκη διαδρομής. Η αυτονομία θα διαφοροποιείται, αναλόγως της διαδρομής, των περιβαλλοντικών συνθηκών και του τρόπου οδήγησης.

CharPilakoutasgroup

Λευκωσία, Λεμεσός | ☎ 77771800 | www.jaguar.com.cy

WINNER
2019 WORLD CAR AWARDS
WORLD CAR OF THE YEAR
WORLD CAR DESIGN OF THE YEAR
WORLD GREEN CAR

digitalagenda

SUMMIT

POWERED BY

“ ONE OF THE BIGGEST TECH GATHERINGS IN EAST MED ”

TICKETS

digitalagency.com

DANIEL BOBROFF
Founder of
ASOS Ventures

DELPHINE REMY-BOUTANG
Former Head of
Social Media at IBM,
Digital Trend expert

KEN HUGHES
World's leading
Consumer & Shopper
Behaviouralist

ANDREAS EKSTRÖM
Award winning
journalist, author
and digital futurist

DAVID CLARKE
FBCS, Chief
Technology Officer
The Trust Bridge

ANASTASIA SIDERI
Communications
Director, The
Coca-Cola Company

GEORGE NOUNESIS
National Centre
"Demokritos"
(Tesla Greece)

DANIEL DOMSCHEIT-BERG
WikiLeaks
spokesperson
in Germany

HARRIS GEORGIADES
Minister of Finance
of the Republic
of Cyprus

YIORGOS LAKKOTRYPIS
Minister of Energy,
Commerce,
Industry and Tourism

ANTONIS POLEMITIS
Chief Executive
Officer of the
(UNIC) and EDEX,

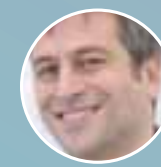
CONSTANTINOS CHRISTOFIDES
Professor of Physics
and 4th Rector of
University of Cyprus

CLEOPATRA KITTI
Founder of the
Mediterranean
Growth Initiative

MARGARITIS SCHINAS
Chief Spokesperson
of the European
Commission

NIKOLAOS MAVRIDIS
Interactive Robots and
Media Lab (IRML)

MUNICIPAL NICOSIA THEATRE, OCTOBER 15&16, 2019

SUPPORTERS

Deloitte

PARTNERS

A PROJECT ENDORSED BY

Οι τρεις ανησυχίες του Προέδρου για το ΓεΣΥ

Θετικές οι πρώτες αντιδράσεις στο Προεδρικό για την πρόταση του ΠΙΣ που αποκάλυψε η έντυπη «Κ» την περασμένη Κυριακή

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Ο Σεπτέμβριος θα αποτελέσει μήνα σοβαρών διεργασιών στον τομέα εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓεΣΥ). Τρεις μήνες μετά την εφαρμογή της πρώτης φάσης του ΓεΣΥ και ο πρόεδρος της Δημοκρατίας προετοιμάζεται να εμπλακεί και πάλι, σε μια προσπάθεια να δώσει ώθηση στην υπερπήδηση των όποιων προβλημάτων έχουν εμφανισθεί. Πέρα από την αποτίμηση που αναμένεται να γίνει, η εμπλοκή του Νίκου Αναστασιάδη θα επιδράσει καταλυτικά στο να ξεπερασθούν σοβαρά ζητήματα που υπάρχουν και που αναμένεται να επηρεάσουν το ΓεΣΥ κατά την δεύτερη και καθοριστική φάση εφαρμογής του, το ερχόμενο καλοκαίρι. Εκτός από τα λειτουργικά προβλήματα που επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα των προσφερόμενων ιατρικών υπηρεσιών, η κυβέρνηση θα πρέπει να ξεπεράσει και το σκόπελο με τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια τα οποία τηρούν αρνητική στάση στη συμμετοχή τους στο ΓεΣΥ. Ένα ζήτημα που βρίσκεται ψηλά στις προτεραιότητες του ίδιου του προέδρου της Δημοκρατίας μιας και γίνεται κατανοητό πως χωρίς τις κλίνες των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων, τα δημόσια νοσοκομεία

Η πρόταση του ΠΙΣ προχωρά σε αξιολόγηση του υφιστάμενου σχεδιασμού καταγράφοντας τα συν και τα πλην σε έξι πυλώνες. Ταυτόχρονα η μελέτη προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για ενίσχυση του πλαισίου δημόσιας υγείας.

δεν θα μπορούσαν αν σπώσουν τα βάρος της ενδονοσοκομειακής περιθάλψης σε περιβάλλον ΓεΣΥ. Ελπίζεις για τερματισμό της υφιστάμενης κατάστασης δημιουργεί νέα πρόταση που ετοίμασε ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος (ΠΙΣ), η οποία θα τεθεί ενώπιον του προέδρου της Δημοκρατίας, στη συνάντηση της 12ης Σεπτεμβρίου στο Προεδρικό.

Τα ακαθήα

Λαμβάνοντας υπόψη και την πρώτη αποτίμηση που έγινε από πλευράς υπουργείου Υγείας τον περασμένο Ιούλιο, το Προεδρικό φαίνεται να είναι ιδιαίτερα ανήσυχο σε τρία βασικά θέματα εφαρμογής του ΓεΣΥ. Πληροφορίες φέρουν τον ίδιο τον πρόεδρο της Δημοκρατίας να παρακολουθεί επισταμένα τα διαπιστωμένα φαινόμενα κατάχρησης του συστήματος υγείας, τον μεγάλο όγκο συνηγογραφήσεων αλλά και τις κλινικές εξετάσεις κυρίως σε εργασθπρία εκτός των δημοσίων νοσηλευτηρίων. Τα τρία ζητήματα θα βρεθούν στο επίκεντρο των επαφών του προέδρου της Δημοκρατίας που θα πραγματοποιηθούν το επόμενο διάστημα. Ο Νίκος Αναστασιάδης θα ζητήσει από το υπουργείο Υγείας αλλά και τον ΟΑΥ να παρουσιάσουν την εικόνα που υπάρχει αλλά και τα μέτρα που προτίθενται να λάβουν προκειμένου το ΓεΣΥ να λειτουργεί σε περιβάλλον κανονικό-

Τόσο η πρόταση του ΠΙΣ όσο και οι αδυναμίες που έχουν εντοπισθεί στο λειτουργικό κομμάτι εφαρμογής του ΓεΣΥ θα είναι στην ατζέντα των επαφών του προέδρου της Δημοκρατίας στα μέσα Σεπτεμβρίου.

τητας. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ενήμερος για τα φαινόμενα κατάχρησης του συστήματος, τόσο σε επίπεδο παρόχων υγείας όσο και ασθενών.

Καταχρήσεις

Όπως είχε γράψει η έντυπη «Κ» χωρίς να διαφευστεί, παράγοντες από το χώρο της υγείας είχαν αποκαλύψει στην εφημερίδα δυο χαρακτηριστικά περιστατικά κατάχρησης του συστήματος χωρίς να υπάρξει προειδοποίηση από το λογισμικό συστήμα του ΓεΣΥ. Γιατρός με ειδικότητα καρδιολόγου μέσα σε ένα μήνα πραγματοποίησε 80 υπερηχογραφήματα (διοσοφάγειο).

Όπως μας υποδείχθηκε από ειδικούς, μια ιδιωτική κλινική δεν πραγματοποιεί τόσο μεγάλο αριθμό υπερηχογραφημάτων. Άλλη χαρακτηριστική περίπτωση ιατρού που έχει ενταχθεί στο ΓεΣΥ. Πραγματοποιεί πέραν των 30 επισκέψεων ασθενών σε καθημερινή βάση, συν τη χορήγηση ενέσιμων φαρμάκων και στους 30 ασθενείς. Αυτό το οποίο τονίζεται, ως διευκρίνιση από ειδικούς δεν είναι τα ποσά που κερδίζει κάποιος αλλά η έλλειψη εποπτείας από πλευράς του συστήματος. Λόγω της κατάχρησης που παρατηρείται δημιουργούνται και άλλα προβλήματα που έχουν να κάνουν με την υπολειπομένη κάποιων ιατρικών τμημάτων, κυρίως δημοσίων νοσηλευτηρίων σε περιβάλλον

ΓεΣΥ. Μια χαρακτηριστική περίπτωση αφορά κλινικές εργαστηριακές εξετάσεις όπου υπάρχει ο ισχυρισμός πως τους τελευταίους μήνες τα έσοδα είναι μειωμένα σε βαθμό τέτοιο που δεν καλύπτουν ούτε το μισθολόγιο του προσωπικού. Ισχυρισμός που επιβεβαιώνει τις ανησυχίες αλλά και προτροπές του ίδιου του υπουργού Υγείας προς στους ασθενείς, κατά την αποτίμηση του πρώτου μήνα εφαρμογής του ΓεΣΥ, για ορθολογική χρήση και των εργαστηριακών εξετάσεων εκτός νοσοκομείων.

Η πρόταση ΠΙΣ

Η ηγεσία του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου στη συνάντηση στο Προεδρικό θα προσπαθήσει να πείσει τον Νίκο Αναστασιάδη πως η νέα πρότασή του, πέρα από την άρση συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα θα κλείσει αρκετά κενά που έχουν παρατηρηθεί κατά τους τρεις πρώτους μήνες εφαρμογής του ΓεΣΥ. Το ισχυρότερο επίκεντρο του ΠΙΣ θα είναι πως με βάση την πρόταση της Deloitte δεν επιβαρύνεται ο ετήσιος προϋπολογισμός του συστήματος υγείας, ο οποίος θα παραμείνει στα 995 εκατ. ευρώ, κάτι που αντιμετωπίζεται θετικά από τον πρόεδρο της Δημοκρατίας. Το άλλο σημείο που τυχάνει ανάλογης υποδοχής είναι πως η πρόταση του ΠΙΣ λαμβάνει υπόψη τις ασθενείς ομάδες του πληθυσμού οι

οποίες εξαιρούνται από τυχόν οικονομικές επιβαρύνσεις.

Η αξιολόγηση

Η πρόταση του ΠΙΣ εκτός από τις εισηγήσεις που διατυπώνει για άρση του χάσματος που υπάρχει στο χώρο της υγείας, προχωρά και σε μια αξιολόγηση του ΓεΣΥ σε έξι πυλώνες του συστήματος:

Καθολικότητα ΓεΣΥ

Στα θετικά του υφιστάμενου σχεδιασμού ο ΠΙΣ καταγράφει την πρόνοια για «Παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε όλους τους δικαιούχους, ως θέμα αρχής. Στα αρνητικά υποστηρίζει πως δεν ισχύει για τους παρόχους υγείας καθώς «υποχρεώθηκαν» να ενταχθούν στο σύστημα. Ο ΠΙΣ προτείνει:

-Διασφαλίζεται η καθολικότητα και για όλους τους παρόχους υγείας, ανεξάρτητα από τα εάν επέλεξαν να συμβληθούν ή όχι με το σύστημα.

-Ανταποκρίνεται σε όλο τον πληθυσμό ανεξαρτήτως εάν επιλέξουν να λάβουν υπηρεσίες υγείας από συμβαλλόμενο ή όχι πάροχο ή εάν επιλέξουν επιπρόσθετη ιδιωτική ασφάλιση.

-Ο ασθενής θα έχει πλήρη ενημερωμένο ηλεκτρονικό φάκελο, απ' όλους τους παρόχους υγείας.

Αλληλεγγύη ΓεΣΥ

Στο κομμάτι αυτό τα σχόλια του υφιστάμενου σχεδιασμού είναι θετικά:

-Η εισαγωγή των εισοδηματικών κριτηρίων οδηγεί στην οικονομική στήριξη των ευάλωτων ομάδων. Ο ΠΙΣ προτείνει όπως οι εισφορές στο σύστημα από τους ασφαλισμένους εξακολουθούν να είναι στη βάση των εισοδηματικών τους δεδομένων.

Ελεύθερη επιλογή

Η πρόταση αξιολογεί αρνητικά τον υφιστάμενο σχεδιασμό υπό το πρίσμα πως «Ισχύει μόνο στη θεωρία – οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν μόνο συμβεβλημένους παρόχους υγείας και ως εκ τούτου οι επιλογές είναι περιορισμένες.

Προτείνει : «Πραγματική δυνατότητα ελεύθερης επιλογής παρόχου υγείας ανεξαρτήτως εάν έχει συμβληθεί ή όχι με το σύστημα εφόσον σε κάθε περίπτωση υπάρχει η δυνατότητα αποζημίωσης, μέρους ή ολόκληρου του ποσού που απαιτείται με βάση την επιστημονική αξία του παρόχου.

Ιση πρόσβαση

Στα αρνητικά του υφιστάμενου σχεδιασμού αξιολογείται πως η ίση πρόσβαση ισχύει μόνο στη θεωρία. «Ως αποτέλεσμα ενδέχεται να υπάρξουν δικαιούχοι που λαμβάνουν υπηρεσίες υγείας εκτός του συστήματος και δικαιούχοι που λαμβάνουν υπηρεσίες αποκλειστικά από το ΓεΣΥ, δημιουργώντας έτσι πολίτες δυο ταχυτήτων».

Προτείνεται: «Δυνατότητα εφάμιλλης πρόσβασης των δικαιούχων σε όλους τους παρόχους υγείας (συμβεβλημένων ή όχι με το σύστημα) και ως αποτέλεσμα δυνατότητα αποζημίωσης ολόκληρου ή μέρους του ποσού που καταβάλλεται για τις υπηρεσίες υγείας που λαμβάνονται.

Ποιότητα υπηρεσιών

Στο τομέα των υπηρεσιών η μελέτη του ΠΙΣ αξιολογεί αρνητικά την απουσία ανταγωνισμού που ενδέχεται, όπως αναφέρεται, να οδηγήσει σε κρατικό μονοπώλιο με επηρεασμό των προσφερόμενων υπηρεσιών. Το ύψος του ετήσιου προϋπολογισμού, η μελέτη το κρίνει μη ρεαλιστικό που δεν ανταποκρίνεται πλήρως στην αξία των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας. Εγείρονται ερωτηματικά για τα πρωτόκολλα και την αποτελεσματική υιοθέτησή τους από τους παρόχους υγείας.

Η μελέτη προτείνει: «Οι συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού δύναται να λειτουργεί ως κίνητρο για τους παρόχους υγείας ενθαρρύνοντας τον εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών υγείας και της υιοθέτησης νέων τε-

Η κατάχρηση του συστήματος υγείας, ο όγκος συνταγογραφήσεων φαρμάκων καθώς και ο μεγάλος αριθμός κλινικών εξετάσεων είναι τα τρία σημεία που προκαλούν ανησυχία και που αναμένεται να ζητηθούν λύσεις από τον πρόεδρο της Δημοκρατίας.

χνολογικών μέσων χωρίς το μοναδικό κριτήριο να είναι το κόστος». Εδώ η μελέτη προχωρά με αριθμό εισηγήσεων για εισαγωγή κινήτρων για επαγγελματική εκπαίδευση, εισαγωγή προτύπων ποιότητας, διενέργεια ανεξάρτητων επιθεωρήσεων και αξιολογήσεων παρεχόμενων υπηρεσιών, πιστοποίηση των παρόχων υγείας.

Οικονομική βιωσιμότητα

Στο οικονομικό κομμάτι η συνολική αξιολόγηση του υφιστάμενου σχεδιασμού είναι αρνητική:

-Ο προϋπολογισμός δεν είναι αντιπροσωπευτικός και ρεαλιστικός.

-Είναι αμφίβολο εάν είναι επαρκής για να καλύψει τις πραγματικές ανάγκες του πληθυσμού.

Προτείνεται:

-Το σύστημα καλύπτει τους δικαιούχους στη βάση των οικονομικών τους ικανοτήτων και ταυτόχρονα δίδει μια βάση για περιορισμό της επιπρόσθετης χρέωσης προς τον ασθενή.

- Οι συνολικές δαπάνες του τομέα υγείας συμπεριλαμβανομένων και των συμπληρωμών αναμένεται να βρίσκονται στο μέσο όρο της Ε.Ε. με βάση το ΑΕΠ. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω εισαγωγής ασφαλιστικών δικλείδων που δύναται να περιορίζουν το επιπρόσθετο ποσό συμπληρωμής που θα μπορεί να χρεώσει ο πάροχος υγείας τον ασθενή.

Τερματίστηκαν οι δανειακοί δεσμοί με τη Ρωσία

Η Κύπρος αποπλήρωσε τη Δευτέρα στην ολότητά του το δάνειο των 2,5 δισ. που έλαβε το 2011 - Σημαντικός ο ρόλος των δύο ομολόγων

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Τη Δευτέρα τερματίστηκαν οι δανειακοί δεσμοί με την Ρωσία. Το Υπουργείο Οικονομικών γνωστοποίησε πως η Κύπρος προχώρησε στην καταβολή του εναπομείναντος ποσού των 1,58 δισ. ευρώ στην Ρωσική Κυβέρνηση, από το δάνειο των 2,5 δισ. ευρώ που είχε λάβει το 2011. Η αλήθεια είναι πως πλέον είχε μείνει το τυπικό της υπόθεσης, καθώς η πρόθεση για αποπληρωμή μέρους ή στην ολότητά του το δάνειο που είχε λάβει η Κύπρος από τη Ρωσία είχε ανακοινωθεί από τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους. Η ΚΔ τον Απρίλιο βγήκε στις αγορές με δύο ομόλογα, ένα 5ετές και ένα 30ετές, από τα οποία άντλησε 1,25 δισ. ευρώ γι' αυτό το σκοπό.

Ο δανεισμός που έλαβε από αυτά τα δύο ομόλογα ήταν πολύ πιο χαμηλός σε σχέση με το επιτόκιο που θα πλήρωνε για το Ρωσικό δάνειο. Αξίζει να σημειωθεί πως αν δεν προχωρούσε σε αυτή την ενέργεια, βάσει του προγράμματος του Γραφείου Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους η Κύπρος θα έπρεπε αυτό το μήνα (Σεπτέμβριος) να καταβάλλει δόση 300 εκατ. ευρώ.

Μέχρι το 2021 η Κυπριακή Δημοκρατία είχε συμφωνήσει να αποπληρώνει το δάνειο σε δύο ετήσιες δόσεις και το επιτόκιο του δανείου είχε μειωθεί το 2013 από 4,5% σε 2,5%. Τον Μάρτιο του 2019 το

Από το 2013 έχουν κλείσει εξάλλου πάρα πολλές ρωσικές εταιρείες και το κλείσιμό τους εντάθηκε μετά την εφαρμογή των νέων οδηγιών από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου για τις εταιρείες κέλυφος (shell companies).

κράτος είχε αποπληρώσει άλλα 312,5 εκατ. ευρώ στη Ρωσία.

Όταν ανακοινώθηκε πως η Κύπρος θα προχωρούσε σε μια τέτοια ενέργεια,

αναπόφευκτα έγιναν κάποιοι συνηρημοί. Πως η Κύπρος σπάει ακόμα περισσότερο τα οικονομικά δεσμά με την Ρωσία. Από το 2013 έχουν κλείσει εξάλλου πάρα πολ-

λές Ρωσικές εταιρείες και το κλείσιμό τους εντάθηκε μετά την εφαρμογή των νέων οδηγιών από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου για τις εταιρείες κέλυφος

Πλέον οι σχέσεις της Κύπρου με τη Ρωσία κρατούν καλά μόνο στο business των διαβατηρίων.

(shell companies). Επίσης, οι τράπεζες έχουν προχωρήσει σε κλείσιμο πολλών Ρωσικών λογαριασμών, με αποτέλεσμα να έχουν φύγει καταθέσεις 10 δισ. ευρώ. Τα άνωθεν στοιχεία επιβεβαιώνει εξάλλου και η Κεντρική με τις εκθέσεις της από τα στοιχεία που απορρέουν από τα δάνεια και τις καταθέσεις στο νησί. Το διακύβευμα είναι ένα. Οι δανειακές συμβάσεις με τις Ρώσους τερματίστηκαν επισήμως, ενώ πλέον οι σχέσεις της Κύπρου με τη Ρωσία κρατούν καλά μόνο στο business των διαβατηρίων. Είναι οι «καλύτεροι πελάτες» του προγράμματος, και ακολουθούν οι Κινέζοι.

Πάντως, μέχρι το τέλος του έτους δεν έχει προγραμματιστεί άλλη έξοδος της Κύπρου στις αγορές.

Τα δύο ομόλογα

Με το 30ετές, το οποίο η Κύπρος προχώρησε για πρώτη φορά στην ιστορία της δανείστηκε επιτυχώς 750 εκατομμύρια ευρώ, με επιτόκιο 2,88%. Από το 5ετές η Κύπρος έλαβε 500 εκατ. ευρώ, με επι-

τόκιο 0,65%. Η κίνηση του Υπουργείου για έκδοση 30ετούς ομολόγου χαρακτηρίστηκε από ρίσκο, αφού η Δημοκρατία δεν είχε προχωρήσει ποτέ στα χρονικά της σε τέτοια έκδοση.

Οι επενδυτές παρουσιάστηκαν πρόθυμοι να δανείσουν πολύ παραπάνω από το ζητούμενο ποσό των δύο ομολόγων. Το τελικό ποσό των προσφορών για το 5ετές ομόλογο έφτασε τα 4,8 δισ. ευρώ με πάνω από 180 ξεχωριστές προσφορές, ενώ το ποσό για το 30ετές ομόλογο έφτασε τα 6,3 δισ. ευρώ με τις προσφορές να ξεπερνούν τις 270.

Πρόγραμμα μέχρι το 2021

Για το 2019 η Κύπρος είχε προγραμματίσει να καταβάλει 1,38 δισ. ευρώ που αφορούν ομόλογα εσωτερικού και 199 εκατ. ευρώ αφορούν ομόλογα εξωτερικού, εκτός του ποσού που δόθηκε για το Ρωσικό δάνειο.

Κατά το 2020 οι πληρωμές των δανείων αντιστοιχούν σε 458 εκατ. για ομόλογα εξωτερικού και 820 εκατ. σε ομόλογα εσωτερικού.

Τα στοιχεία του Γραφείου Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους δείχνουν ότι το 2021 η Κύπρος θα δώσει για ομόλογα εσωτερικού 861 εκατ. ευρώ, ενώ 168 εκατ. ευρώ θα πάνε για αποπληρωμή δανείων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης (ΕΜΣ).

Σε πτωτική πορεία η φτώχεια και η ανισότητα

Ο δείκτης παρουσιάζει βελτίωση για τρίτο συνεχόμενο έτος μετά το 2015 που έφτασε στο ψηλότερο ποσοστό

Επιμέλεια **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ**

Το **23,9%** του πληθυσμού ή 205.900 άτομα βρίσκονταν σε Κίνδυνο Φτώχειας ή σε Κοινωνικό Αποκλεισμό στην Κύπρο, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης, 2018, με οικονομικό έτος αναφοράς το 2017, με τον δείκτη να συνεχίζει την πτωτική πορεία του από το 2016. Σύμφωνα με δελτίο Τύπου της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου, 23,9% του πληθυσμού ζούσε σε νοικοκυριά με διαθέσιμο εισόδημα κάτω από το όριο της φτώχειας ή ζούσε σε νοικοκυριά με σοβαρή υλική στέρηση ή ζούσε σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλό δείκτη έντασης εργασίας.

Ο δείκτης παρουσιάζει βελτίωση σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά που ήταν στο 25,2%, συνεχίζοντας την πτωτική πορεία των τελευταίων χρονών, μετά που είχε φτάσει το 2015 στο 28,9%, στο ψηλότερο ποσοστό που έφτασε ποτέ ο δείκτης αυτός. Η βελτίωση αντικατοπτρίζεται τόσο στα ποσοστά των αντρών όσο και των γυναικών, 23,1% και 24,7% αντίστοιχα, διατηρώντας όμως διαχρονικά τις γυναίκες σε δυσμενέστερη θέση έναντι των ανδρών.

Μέσα από την αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας, ενισχύεται σταδιακά αλλά σταθερά η κοινωνική συνοχή, σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών.

Σύμφωνα με γραπτή ανακοίνωση του υπουργού Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη μετά την δημοσίωση της έρευνας της Στατιστικής Υπηρεσίας, αυτό που επιβεβαιώνεται είναι το γεγονός ότι μέσα από την αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας, ενισχύεται σταδιακά αλλά σταθερά η κοινωνική συνοχή. Όπως σημείωσε, όλοι οι δείκτες που καταγράφουν είτε την οικονομική ανισότητα είτε τον κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού έχουν επανέλθει σε επίπεδα προ της κρίσης και βρίσκονται κοντά ή και σε καλύτερη θέση από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Ωστόσο, υπογράμμισε πως υπάρχει περιθώριο περαιτέρω βελτίωσης και γι' αυτό και στόχος της κυβερνητικής πολιτικής –όπως είπε– είναι ακριβώς η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, μέσα από τη διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής, την επίτευξη συνθηκών πλήρους απασχόλησης και τη λήψη μέτρων που θα διασφαλίζουν ότι το μέρισμα της ανάπτυξης θα φτάσει στο σύνολο των πολιτών. Από πλευράς του ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Πρόδρομος Πρόδρομου σημείωσε πως τα επίσημα στοιχεία σχετικά με τους δείκτες κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού που δημοσιοποίησε η Στατιστική δείχνουν ότι η αναπτυξιακή πορεία που ακολουθεί η οικονομία τα τελευταία χρόνια έχει άμεσα ευεργετικά αποτελέσματα σε ολόκληρη την κυπριακή κοινωνία.

Συγκεκριμένα, ανέφερε πως το ποσοστό κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού που αυξανόταν διαρκώς μεταξύ 2008 και 2013, φτάνοντας σε επίπεδο 27-28% στην περίοδο 2012-2016, έχει τώρα μειωθεί αισθητά το 2018 σε 23,9%, και έχει φτάσει στο επίπεδο πριν την οικονομική κρίση. Ανάλογη πτωτική πορεία σημειώνει και ο

δείκτης σχετικής φτώχειας. Ταυτόχρονα, είπε, ο δείκτης κατανομής του εισοδήματος (Gini) σημειώνει τα τελευταία τέσσερα χρόνια συνεχή βελτίωση και έχει επίσης καταλήξει το 2018 στα προ της κρίσης δεδομένα.

Η βελτίωση αυτή στην κατανομή του εισοδήματος κατά την Κυβέρνηση δείχνει ότι η ανάπτυξη που καταγράφεται τα τελευταία χρόνια είναι επωφέλης για το σύνολο της κοινωνίας και όχι μόνο για συγκεκριμένες κατηγορίες. Τέλος, στη γραπτή ανακοίνωσή του, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος σχολίασε ότι οι επιδόσεις της κυπριακής

Το μέσο ετήσιο καθαρό διαθέσιμο εισόδημα του νοικοκυριού για το 2018, με οικονομικό έτος αναφοράς το 2017, ήταν 30.807 ευρώ.

οικονομίας, όπως καταγράφονται στα τελευταία στοιχεία, κάνουν τους κοινωνικούς δείκτες παρόμοιους με ό,τι ισχύει στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Δείκτης Κινδύνου Φτώχειας (AROPE)

Το ποσοστό του πληθυσμού που βρισκόταν σε Κίνδυνο Φτώχειας, δηλαδή το διαθέσιμο ει-

σόδημα του βρισκόταν κάτω από το Χρηματικό Όριο Κινδύνου Φτώχειας, παρουσίασε μικρή μείωση, φτάνοντας στο 15,4% σε σχέση με 15,7% που ήταν το 2017.

Το ψηλότερο ποσοστό που έφτασε ποτέ ο δείκτης αυτός ήταν το 2015 με 16,2%. Το Χρηματικό Όριο Κινδύνου Φτώχειας αυξήθηκε το 2018 στα €9.202 για νοικοκυριά ενός ατόμου σε σχέση με €8.698 το 2017 και στα €19.323 για νοικοκυριά με δυο ενήλικες και 2 εξαρτώμενα παιδιά σε σχέση με €18.266 το 2017.

Δείκτης Σοβαρής Υλικής Στέρησης

Το ποσοστό του πληθυσμού με Σοβαρή Υλική Στέρηση, δηλαδή το ποσοστό του πληθυσμού που λόγω οικονομικών δυσκολιών, δεν μπορούσε για παράδειγμα να αποπληρώσει τους λογαριασμούς του ρεύματος/νερού ή τα δάνειά του, ή δεν μπορούσε να έχει το χειμώνα ικανοποιητική θέρμανση, ή να αντιμετωπίσει μια έκτακτη αλλά αναγκαία δαπάνη (περισσότερες πληροφορίες στους ορισμούς στις μεθοδολογικές πληροφορίες), μειώθηκε το 2018 στο 10,2% σε σχέση με 11,5% που είχε φτάσει το 2017.

Δείκτης Χαμηλής Έντασης Εργασίας

Το ποσοστό του πληθυσμού στις ηλικίες 0-59 ετών, το οποίο ζούσε σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλό Δείκτη Έντασης Εργασίας, δηλαδή οι ενήλικες στο νοικοκυριό εργάστηκαν κατά την περασμένη χρονιά λιγότερο από 20% της συνολικής τους δυνατότητας, παρουσιάζει επίσης μείωση το 2018, φτάνοντας στο 8,6% σε σχέση με 9,4% που είχε φτάσει το 2017.

Οικονομική ανισότητα

Το μέσο ετήσιο καθαρό διαθέσιμο εισόδημα του νοικοκυριού για το 2018, με οικονομικό έτος αναφοράς το 2017, ήταν €30.807, παρουσιάζοντας μικρή αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά που ήταν €30.376.

Η οικονομική ανισότητα εκφράζεται, κυρίως, με το δείκτη κατανομής εισοδήματος σε πεμπτμόρια (S80/S20) και το δείκτη άνιστης κατανομής εισοδήματος, συντελεστή Gini. Το 2018, οι δύο συντελεστές οικονομικής ανισότητας, με περίοδο αναφοράς το 2017, παρουσιάζουν μείωση σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, υποδηλώνοντας βελτίωση στην κατανομή του εισοδήματος των νοικοκυριών. Συγκεκριμένα, ο δείκτης S80/S20, ο οποίος εξετάζει το μερίδιο του εισοδήματος του πλουσιότερου 20% του πληθυσμού προς το εισόδημα του φτωχότερου 20% του πληθυσμού, παρουσιάζει βελτίωση φτάνοντας το 2018 στο 4,3. Δηλαδή, το μερίδιο του εισοδήματος του πλουσιότερου 20% του πληθυσμού ήταν 4,3 φορές ψηλότερο από το εισόδημα του φτωχότερου 20% του πληθυσμού, σε σχέση με 4,6 που ήταν το 2017. Επίσης ο συντελεστής Gini μειώθηκε στο 29,1%, σε σχέση με το 30,8% που είχε φθάσει το 2017.

φεύρεση υρεσιτεχνία πινόηση

Αν το μόνο που λείπει από την ιδέα σου είναι το €

Έλα στην Τράπεζα Κύπρου.

ΔΑΝΕΙΑ InnovFin

Δάνεια InnovFin SME Guarantee Facility για νεοφυείς (startup) και καινοτόμες επιχειρήσεις, με την εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

- Από €25.000 μέχρι και €500.000
- Μειωμένες ή καθόλου απαιτήσεις για παροχή εξασφαλίσεων
- Διάρκεια 12-120 μήνες

www.bankofcyprus.com.cy | 800 00 800

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε μας στα Καταστήματά μας ή στα Κέντρα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Τράπεζα Κύπρου

Η χρηματοδότηση υποστηρίζεται από το InnovFin SME Guarantee Facility, τον μηχανισμό εγγύησης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με την οικονομική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τα χρηματοδοτικά μέσα που προβλέπονται στο 'Ορίζοντας 2020' και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη. Ο σκοπός του ΕΤΣΕ είναι να συμβάλλει στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση παραγωγικών επενδύσεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διασφαλίσει τη δυνατότητα αυξημένης πρόσβασης στη χρηματοδότηση.

InnovFin
SME Guarantee

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΠΟΨΗ / Του Δρ. ΧΡΗΣΤΟΥ Ε. ΓΕΩΡΓΙΟΥ*

Η 5η συνήθεια των επιτυχημένων διαδόχων

Η **πέμπτη** συνήθεια των επιτυχημένων διαδόχων είναι η «Διευκρίνιση των Ορίων».

Ίσως μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι διάδοχοι μιας οικογενειακής επιχείρησης περιλαμβάνει με βεβαιότητα τη διευκρίνιση των ορίων που χωρίζουν τις λειτουργικές ευθύνες, τη στρατηγική ανάπτυξης και τις αποφάσεις χρηματοδότησης. Οι αποτελεσματικοί σύμβουλοι βοηθούν τους προστατευόμενους τους να διαπραγματευτούν αυτά τα όρια, τα οποία περιπλέκονται εξαιτίας της σύγχυσης που προκαλεί ο ρόλος και η διπλή τους ιδιότητα: από τη μια είναι μέλη της οικογένειας και από την άλλη είναι μέλη της ομάδας διοίκησης – διαχειρίσις της επιχείρησης.

Οι γονείς, ως αρχικοί μέτοχοι της επιχείρησης, διατηρούν συνήθως τον έλεγχο, τα σημαντικότερα στρατηγικά και οικονομικά ζητήματα που έχουν επιπτώσεις στην επιχείρηση, ενώ οι λειτουργικές ευθύνες και η υπευθυνότητα για την καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης δίνονται ως εξουσίες στους άμεσους υφιστάμενούς τους, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών που έχουν διοικητικές θέσεις στην επιχείρηση.

Συγκρούσεις μεταξύ των γενεών γεννιούνται συχνά σε δύο πραγματικά ευδιάκριτα ζητήματα.

Όταν υπάρχει σύγκρουση και ένταση μεταξύ των γονέων και των παιδιών τους που εργάζονται στην επιχείρηση, οι μέντορες διαδραματίζουν έναν πολύ σημαντικό ρόλο ως μεσολαβητές μεταξύ των δύο γενεών.

Πρώτον, η προεβύτερη γενιά παραχωρεί ορισμένες λειτουργικές ευθύνες, χωρίς να καθορίσει τα σαφή μέτρα προσδοκίων και απόδοσης, και με τη βούληση να πάρει τον έλεγχο, όταν τα επιχειρησιακά αποτελέσματα δεν ικανοποιούν τις απροσδιόριστες προσδοκίες τους.

Δεύτερον, η προεβύτερη γενιά συχνά είναι επιφυλακτική, και αυτό εκφράζεται με την αποφυγή του επιχειρησιακού κινδύνου, ενώ η νεότερη γενιά των διαδόχων θέλει να εφαρμόσει στρατηγικές που θα επιτρέψουν στην επιχείρηση να αναπτυχθεί μέσα στα επόμενα 20 έτη.

Όταν υπάρχει σύγκρουση και ένταση μεταξύ των γονέων και των παιδιών

τους που εργάζονται στην επιχείρηση, οι μέντορες διαδραματίζουν έναν πολύ σημαντικό ρόλο ως μεσολαβητές μεταξύ των δύο γενεών.

Κάποτε σε έναν Πρόεδρο που δεν ανήκε στην οικογένεια δόθηκε η πρόκληση της εξισορρόπησης δύο εναλλακτικών στρατηγικών λύσεων σε μια κατάσταση στην επιχείρηση. Με τις πωλήσεις να μειώνονται, ο πατέρας θέλησε να μειώσει τις υψηλές δαπάνες, για να επανέλθει η επιχείρηση στην κερδοφορία.

Ο γιος από την άλλη μεριά, θέλησε να προσλάβει ένα διευθυντή πωλήσεων, για να δημιουργήσει μελλοντικές επιχειρησιακές ευκαιρίες.

Ο σύμβουλος εργάστηκε και με τους δύο, πατέρα και γιο, για να αξιολογήσει αντικειμενικά τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε εναλλακτικής λύσης. Οι εναλλακτικές λύσεις παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας στρατηγικού προγραμματισμού, ώστε ολόκληρη η εκτελεστική ομάδα να μπορέσει να καθορίσει τη στρατηγική που θα ακολουθήσουν.

* Ο Δρ. Χρήστος Ε. Γεωργίου, συν-συγγραφέας του βιβλίου: «Η διαδικασία διαδοχής στις οικογενειακές επιχειρήσεις», Εκδόσεις ΚΕΡΚΥΡΑ, 2015, georgiou@gfbc.online.

ΑΡΘΡΟ / Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΑΙΤΣΗ

Ενόψει ύφεσης, σπεύδε ταχέως...

Καταργήστε το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (έχει καταστεί περιττό...) και τις ρυθμίσεις-ντροπή για τις τράπεζες.

Μπροστά σε μια επερχόμενη ύφεση, ο συνδυασμός (α) μέτρων που θα ενισχύουν την οικονομία πριν επέλθει η ύφεση και (β) εργαλείων που θα δώσουν τη δυνατότητα άσκησης αντικυκλικών πολιτικών, αφού έρθει η ύφεση, απασχολεί ζωηρά τις κυβερνήσεις.

Αν αυτό ισχύει και για την Ελλάδα, λογικό θα ήταν να μην καθυστερούν χωρίς λόγο οι αποφασισμένες αποκρατικοποιήσεις ούτε να αραχνιάζουν άλλες εκκρεμότητες όπως ο δρόμος Πάτρας-Πύργου, οι παραχωρήσεις των 10 λιμανιών και 23 αεροδρομίων.

Επίσης, λογικό θα ήταν άμεσα να γίνει ό,τι πρέπει ώστε να τονωθεί το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και να μην υστερήσει πάλι φέτος –όπως πέρυσι, πέρυσι–.

Τέλος, λογικό θα ήταν να προστατευθεί το απόθεμα 32 δισ. ευρώ, (α) γιατί σε συνθήκες ύφεσης είναι πιθανό να επιδεινω-

θούν οι όροι δανεισμού της χώρας και (β) γιατί θα είναι χρήσιμα/αναγκαία για την άσκηση αντικυκλικής πολιτικής όταν η χώρα μας βρεθεί εν μέσω μιας ευρωπαϊκής ύφεσης.

Ίσως το πιο σημαντικό είναι το πρόβλημα των τραπεζών – μακάρι να μην τις βρει νέα ύφεση στη σημερινή κατάσταση τους...

Οι τράπεζες δεν έχουν (όσα κι αν लगονται προς ωριοποίηση...) προ προβλέψαν κέρδη, κυρίως διότι η οικονομική δραστηριότητα είναι αναμικτή. Έχουν και τα κόκκινα δάνεια. Το κυρίαρχο σχέδιο προβλέπει μεταφορά κόκκινων δανείων 20 δισ. από τις τράπεζες σε Σχήμα Προστασίας Ενεργητικού (APS) με την εγγύηση του Δημοσίου – πάλι ο φορολογούμενος θα εισφέρει 6-7 δισ. ευρώ. Αυτά δεν αρκούν.

Χρειάζεται (α) να τονωθεί η οικονομία και (β) το τραπεζικό σύστημα να σταθεί στα πόδια του.

Για να συμβεί αυτό, είναι προϋπόθεση η κατάργηση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (έχει καταστεί περιττό...) και των ρυθμίσεων-ντροπή, που εκχωρούν αποκλειστικά σε ξένους (όπως αποδείχθηκε, και άσχετους...) την ευθύνη όλων των κρίσιμων επιτροπών των Δ.Σ. των τραπεζών. Δεν υπάρχει λόγος να χαθεί κι άλλος χρόνος.

kallitsiskostas@yahoo.com

Σε λογαριασμό ειδικού σκοπού το μερίδιο Τ/κ για ΦΑ

Συγκεκριμένη πρόταση στον Ακιντζί, υπέβαλε ο Αναστασιάδης για τα έσοδα από τους υδρογονάνθρακες για λογαριασμό της τ/κ κοινότητας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Πρόταση που καλύπτει πλήρως τις όποιες ανησυχίες εκφράζονται από τ/κ πλευράς, για το μερίδιο από τα έσοδα των υδρογονανθράκων έχει ενώπιόν του ο ηγέτης των Τ/κ Μουσταφά Ακιντζί. Πέρα από τη σύσταση του Ταμείου Υδρογονανθράκων, ο πρόεδρος της Δημοκρατίας σε μια προσπάθεια να αφαιρέσει τα όποια προσκόμματα προβάλλονται από την τουρκική πλευρά για επανέναρξη του διαλόγου στο Κυπριακό, έχει υποβάλει στον κ. Ακιντζί συγκεκριμένη πρόταση, που εάν γίνει αποδεκτή θα αφαιρέσει ένα αγκάθι στις προσπάθειες που καταβάλλονται ώστε οι πλευρές να καθίσουν και πάλι στο τραπέζι των συνομιλιών. Η πρόταση παρουσιάστηκε από τον Νίκο Αναστασιάδη στην κοινή συνάντηση της 9ης Αυγούστου με τον Μουσταφά Ακιντζί και σύμφωνα με πληροφορίες, υποβλήθηκε και γραπτώς στη συνέχεια. Η πρώτη αντίδραση του Τ/κ ηγέτη φαίνεται να είναι θετική, ωστόσο η τύχη της πρότασης

Η πρόταση της τουρκικής πλευράς για συνδιαχείριση του φυσικού πλούτου δεν μπορεί να προχωρήσει για ουσιαστικούς λόγους. Ο Νίκος Αναστασιάδης έθεσε στον Τ/κ ηγέτη ζητήματα κυριαρχικών δικαιωμάτων τα οποία μια Επιτροπή δεν μπορεί να διαχειριστεί.

του προέδρου της Δημοκρατίας θα κριθεί στην Άγκυρα. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχει στην διάθεσή της η «Κ», η πρόταση Αναστασιάδη περιλάμβανε προϋποθέσεις προκειμένου η τ/κ πλευρά να είναι σε θέση να αντλήσει το μερίδιο που της αναλογεί από τη μελλοντική πώληση ΦΑ, από κοιτάσματα της κυπριακής ΑΟΖ. Η πρόταση στην ουσία εξουδετερώνει τα όσα είχε ζητήσει ο Τ/κ ηγέτης για σύσταση ειδικής Επιτροπής, η οποία θα διαχειρίζεται τα των υδρογονανθράκων. Πρόταση η οποία δεν είναι υλοποίησιμη και για ουσιαστικούς λόγους.

Escrow account

Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές από το χώρο των συνομιλιών, ο Νίκος Αναστασιάδης, στη συνάντησή

Σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ», ο πρόεδρος της Δημοκρατίας έβαλε στο τραπέζι το άνοιγμα ενός Escrow Account στον οποίο θα μεταφέρεται το μερίδιο των Τ/κ από την πώληση του ΦΑ. Η πρόταση του Νίκου Αναστασιάδη δεν απορρίφθηκε από τον Μουσταφά Ακιντζί, ωστόσο η τύχη της θα κριθεί στην Άγκυρα.

της 9ης Αυγούστου, δήλωσε την ετοιμότητά του να προχωρήσει με συγκεκριμένα βήματα στο κομμάτι των υδρογονανθράκων, ακόμα και πριν την επίλυση του πολιτικού προβλήματος. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, η πρόταση του προέδρου της Δημοκρατίας στηρίζεται στη δημιουργία ενός δεσμευμένου λογαριασμού ειδικού σκοπού, escrow account, στον οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία θα μεταφέρει το μερίδιο που αναλογεί στους Τ/κ από την πώληση του ΦΑ.

Δικαιούχος του λογαριασμού, escrow account, θα είναι η τ/κ κοινότητα, η οποία θα μπορεί να αντλήσει το ποσό εφόσον εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις, που θέτει η πρόταση του Νίκου Αναστασιάδη. Σύμφωνα με την πρόταση, το ποσό που θα κατατίθεται στον λογαριασμό θα απε-

λευθερώνεται μόνο εάν η Τουρκία τερματίσει τις προκλήσεις της στην περιοχή αναγνωρίζοντας τα όρια της κυπριακής ΑΟΖ. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, λένε πηγές στη Λευκωσία, υποστήριξε πως η σύσταση Επιτροπής που θα διαχειριζόταν τα των ενεργειακών της ΑΟΖ, πρόταση που έχει υποβάλει η τουρκική πλευρά, δεν μπορεί να προχωρήσει για το λόγο ότι δεν θα μπορεί εκ των πραγμάτων να επιλαμβάνεται ζητημάτων που άπτονται κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως την παραχώρηση τεμαχίων σε εταιρείες για έρευνες, παραχώρηση οδών εκμετάλλευσής ή τη σύναψη διακρατικών συμφωνιών. Επί της πρότασης, η τουρκική πλευρά δεν έχει απαντήσει.

Παράλληλα με τη δημιουργία escrow

account, στο τραπέζι παραμένει η σύσταση του Ταμείου Υδρογονανθράκων αλλά και η ενημέρωση του Τ/κ για τα ζητήματα των υδρογονανθράκων από τον ίδιο τον πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Ο λογαριασμός

Ο escrow account, σύμφωνα με στελέχη ελεγκτικών οίκων, είναι ένας λογαριασμός ειδικού σκοπού ο οποίος ανοίγεται μετά από συμφωνία δυο μερών. Τον λογαριασμό, στη προκειμένη περίπτωση, τον ανοίγει η Κυπριακή Δημοκρατία η οποία θα πρέπει να συμφωνήσει με το άλλο μέρος, την τ/κ πλευρά, για τον διαχειριστή του λογαριασμού που θα πρέπει να είναι κοινής αποδοχής. Μια πρώτη σκέψη που υπάρχει είναι πως το ρόλο αυτό μπορεί να διαδραματίσουν τα

Ηνωμένα Έθνη, ή τραπεζικό ίδρυμα που θα ανοίξει τον escrow account, το οποίο, όπως μας επισημάνθηκε, ζητά να του καταθεί η συμφωνία των δυο πλευρών. Εφόσον οι διαδικασίες ολοκληρωθούν στο λογαριασμό θα καταλήγει το μερίδιο των Τ/κ από τους υδρογονανθράκες. Ωστόσο για να απελευθερωθούν τα χρήματα, απαιτείται η έγκριση του διαχειριστή του λογαριασμού ο οποίος προηγουμένως θα λάβει υπόψη εάν έχουν εκπληρωθεί οι όροι ή προϋποθέσεις της συμφωνίας.

Η Τουρκία

Και ενώ αναμένεται η απάντηση στην πρόταση του προέδρου της Δημοκρατίας, η Τουρκία συνεχίζει τις παραβατικές κινήσεις και συμπεριφορές στην περιοχή.

Ο Νίκος Αναστασιάδης στις επαφές που είχε με τον κ. Λούτ, ξεκαθάρισε πως συνομιλίες με προκλήσεις των Τούρκων δεν μπορούν να ξεκινήσουν.

Σε διπλωματικό επίπεδο η πληροφορόρηση που υπάρχει είναι πως η Άγκυρα εμφανίζεται διατεθειμένη να κάνει κάποια κίνηση, στην παράνομη γεώτρηση που προτίθεται να πραγματοποιήσει ανοικτά της Καρπασίας με το σκεπτικό ότι η εκεί παρουσία της, δεν αφορά διεκδικήσεις της ίδιας αλλά ενεργεί στη βάση παράνομων συμφωνιών με το καθεστώς των κατεχομένων. Για την περίπτωση του γεωτρήτησαν, δυτικά της Πάφου, οι ίδιες πληροφορίες τη φέρουν να παραμένει σταθερή στις προκλήσεις της, διαμνύοντας πως ο «Ορθοτήης» θα παραμείνει στην περιοχή.

Πρώτα «εκλογές» στα Κατεχόμενα και μετά διαπραγματεύσεις ουσίας

Σε αντίθεση με τα χρονοδιαγράμματα του Σ.Α. κυβερνητικές πηγές μιλούν για εξελίξεις μετά τον Απρίλιο

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Μπορεί το Συμβούλιο Ασφαλείας στο τελευταίο ψήφισμά του να έθετε σαφές χρονοδιάγραμμα γύρω από τις εξελίξεις στο Κυπριακό μέχρι τον Γενάρη του 2020 με τους δύο ηγέτες μάλιστα να παρουσιάζουν γραπτώς την πρόοδο που παρατηρείται μέχρι την 15η Νοεμβρίου, ωστόσο σύμφωνα με ανώτατες κυβερνητικές πηγές, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Τ/κ ηγέτης φαίνεται να συζητούν να μπουν σε διαπραγματεύσεις ουσίας μετά τον Απρίλη, όταν δηλαδή θα έχουν διεξαχθεί και οι «εκλογές» στα Κατεχόμενα.

Δημοσκοπήσεις και φαβορί

Οι πρώτες εκτιμήσεις ήθελαν τον Τ/κ «υπουργό Εξωτερικών» Κουντρέτ Οζερόα και εκλεκτό της Άγκυρας να αποτελεί το φαβορί για την ηγεσία της Τ/κ κοινότητας, ωστόσο οι τελευταίες δημοσκοπήσεις δείχνουν τον Μουσταφά Ακιντζί να βρίσκεται πρώτος σε δημοτικότητα. Δημοτικότητα που ενδεχομένως να του διασφαλίσει επανεκλογή. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις κυβερνητικών πηγών ρόλο για την αποδυνάμωση της υποψηφιότητάς του «υπουργού Εξωτερικών» φέρεται να έπαιξε και το χαρτί της Αμμοχώστου. Οι εξαγγελίες του στην περιφέρεια πόλη της Αμμοχώστου φαίνεται να γύρισαν μούμερναγ και να μπν έτυχαν τις ανάλογες αντιρρήσεις από την τ/κ πλευρά. Το κατά πόσο η καθυστέρηση στις ουσιαστικές διαπραγματεύσεις θα βοηθήσει τη διαδικασία, τις δύο πλευρές σε ζήτημα τακτικισμού ή αν λειτουργήσει αρνητικά θα διαφανεί βεβαίως το επόμενο διάστημα. Το σίγουρο είναι πως τα επόμενα βήματα εξαρτώνται από τη συνομιολόγηση των όρων αναφοράς και τις επαφές Λούτ. Η επίσκεψη της

Ο Νίκος Αναστασιάδης ενημέρωσε για τις τελευταίες εξελίξεις τους πολιτικούς αρχηγούς και συνεχίζει το πρωί της Τετάρτης τη συζήτηση με την Τζέιν Χολ Λουτ.

ειδικής απεσταλμένης του γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών Τζέιν Χολ Λουτ και η παράταση της παραμονής της στο νησί καταδεικνύει πως υπάρχει σημαντική πρόοδος και ελπίδα κατάληξης. Αυτό άλλωστε λένε και δημοσίως τόσο ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Χριστοδουλίδης όσο και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Πρόδρομος Προδρόμου. Όπως ανέφερε πρώτη η «Κ» στις 18 Αυγούστου, οι όροι αναφοράς κινούνται σε τρεις άξονες. Στο κοινό ανακοινωθέν Αναστασιάδη-Ερογλου το 2014 (το οποίο προνοεί λύση ΔΔΟ και αποκλείει ένωση με άλλο κράτος, απόσχιση και στην ουσία δικτοποίηση), τις συγκλίσεις μέχρι και το Κραν Μοντάνα (συμπεριλαμβανομένου του χάρτη που κατέθεσε ο Μουσταφά Ακιντζί όπως λένε ανώτατες κυβερνητικές πηγές) αλλά και το Πλαίσιο Γκουτιέρες. Ενδιαφέρον βεβαίως περιλαμβάνει το γεγονός ότι πλέον η κυβερ-

νηση δέχεται το πλαίσιο της 30ης Ι-ουνίου με κάποιες διευκρινήσεις. Το αν αυτές οι διευκρινήσεις αποτελέσουν το μεγάλο αγκάθι δεδομένου του τι είχε διαμεριστεί όλο αυτό το διάστημα ξανά. Αυτό άλλωστε λένε και δημοσίως τόσο ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Χριστοδουλίδης όσο και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Πρόδρομος Προδρόμου. Όπως ανέφερε πρώτη η «Κ» στις 18 Αυγούστου, οι όροι αναφοράς κινούνται σε τρεις άξονες. Στο κοινό ανακοινωθέν Αναστασιάδη-Ερογλου το 2014 (το οποίο προνοεί λύση ΔΔΟ και αποκλείει ένωση με άλλο κράτος, απόσχιση και στην ουσία δικτοποίηση), τις συγκλίσεις μέχρι και το Κραν Μοντάνα (συμπεριλαμβανομένου του χάρτη που κατέθεσε ο Μουσταφά Ακιντζί όπως λένε ανώτατες κυβερνητικές πηγές) αλλά και το Πλαίσιο Γκουτιέρες. Ενδιαφέρον βεβαίως περιλαμβάνει το γεγονός ότι πλέον η κυβερ-

Ο οδικός χάρτης

Με δεδομένο ότι θα υπάρξει θετική κατάληξη από τη συνάντηση Λουτ με τους δύο ηγέτες την Τετάρτη, το επόμενο βήμα είναι η τριμερής συνάντηση. Όπως ανέφερε και στο παρελθόν η «Κ», το κείμενο των όρων αναφοράς αναμένεται να ανακοινώσει ο γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών μετά και την τριμερή συνάντηση που θα έχει με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και με τον Τ/κ ηγέτη. Η αρχική πρό-

θεση ήταν να πραγματοποιηθεί η τριμερής συνάντηση μετά τη γενική συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, ωστόσο δεν αποκλείεται να μετατεθεί μία βδομάδα μετά, είτε στη Νέα Υόρκη είτε σε κάποια ευρωπαϊκή χώρα, εάν αυτό βολέψει και τον Αντόνιο Γκουτέρες.

Σειρά η άτυπη

Μετά και την τριμερή συνάντηση αναμένεται η άτυπη πενταμερής είτε τον Οκτώβρη είτε και τον Νοέμβριο. Το αποτέλεσμα θα κρίνει κατά πόσο θα υπάρξει κι άλλη άτυπη πενταμερής σε επίπεδο τεχνοκρατών. Το ζήτημα είναι ποια είναι η θέση των άλλων εμπλεκόμενων μερών σε ένα τέτοιο σενάριο. Όπως έχει αναφέρει και στο παρελθόν η «Κ», η κύρια ανησυχία και της Λευκωσίας και της Αθήνας είναι ότι η Τουρκία θα θέλει να τα βάλει όλα στο τραπέζι. Να βάλει

δηλαδή και το ενδεχόμενο συνομιολογίας αλλά και λύσης δύο κρατών. Το έχει άλλωστε αναφέρει πολλές φορές ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών πως στόχος είναι η αλλαγή της συνταγής δεδομένου ότι η υφιστάμενη όπως λέει δεν πέτυχε. Ζήτημα αναμένεται να θέσει και για την διαδικασία. Ό,τι δηλαδή δεν συμφωνήσει μεταξύ των δύο ηγετών στη συζήτηση του Πλαισίου Γκουτιέρες, τότε στόχος της Τουρκίας είναι να διευθετηθεί μέσω επιδιαιτησίας των Ηνωμένων Εθνών. Στο δημοψήφισμα που θα ακολουθήσει στόχος της Τουρκίας είναι πως η επιλογή δεν θα είναι στήριξη του Σχεδίου ή παραμονή του στάτους κβο, αλλά αποδοχή του Σχεδίου που θα προκύψει ή δύο κράτη.

Ενημερώνεται η Αθήνα

Οι επιδιώξεις της Τουρκίας σε ό,τι αφορά το πλαίσιο λύσης αλλά και οι τουρκικές προκλήσεις που εντείνονται στην ανατολική Μεσόγειο σε συνδυασμό με τα όσα συμβαίνουν νοτίως του Καστελλόριζου επηρεάζουν και την Αθήνα. Όπως έχει καταγράψει η «Κ» η Αθήνα δεν θέλει να συρθεί σε μία πενταμερή με μία Τουρκία που εντείνει τις προκλήσεις. Τα νέα δεδομένα αναμένεται να συζητηθούν μεταξύ Νίκου Αναστασιάδη και Κυριάκου Μητσοτάκη στις 10 Σεπτεμβρίου όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα μεταβεί στην Αθήνα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει ήδη διαμνύσει πως δεν πρόκειται να επαναρχίσουν οι διαπραγματεύσεις αν η Τουρκία δεν σταματήσει τις προκλήσεις και αυτό όπως αναφέρουν κυβερνητικές πηγές πρέπει να τύχει ειδικού χειρισμού, ούτως ώστε να μην επιρριφθούν ευθύνες στην δική μας πλευρά για το ενδεχόμενο στασιμότητας στο Κυπριακό.

Εθνικό συμβούλιο χαμηλών τόνων

Σε χαμηλούς τόνους πραγματοποιήθηκε το πρωί της Τρίτης η συνεδρία του εθνικού συμβουλίου. Και αυτό καθόλου τυχαία καθώς η κα Λουτ δεν έχει ακόμα ολοκληρώσει τις επαφές της αλλά ούτε τη συνομιολόγηση των όρων αναφοράς. Όλοι οι πολιτικοί αρχηγοί επανέλαβαν την θέση πως δεν πρέπει να επαναρχίσουν οι διαπραγματεύσεις εάν η Τουρκία συνεχίσει τις προκλήσεις εντός της κυπριακής ΑΟΖ αλλά και με τις κινήσεις στην περιφέρεια πόλη της Αμμοχώστου. Έχουν βεβαίως διαφανεί οι πρώτες διαφωνίες σχετικά με τους όρους αναφοράς και κυρίως με το Πλαίσιο Γκουτέρες. Ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου ξεκαθάρισε πως είναι μονόδρομος το να συμφωνηθούν οι όροι αναφοράς. «Είναι για εμάς στην ε/κ κοινότητα εθνική προτεραιότητα και εθνική αναγκαιότητα. Στηρίζουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στην προσπάθεια του μέσα από τη συμφωνία των όρων εντολής να επαναρχίσει ο διάλογος, εάν υπάρξει σύγκλιση αυτές τις ώρες, ή ακόμα και αύριο, μεθαύριο» ανέφερε ο κ. Νεοφύτου. Ο γ.γ. του ΑΚΕΛ έκανε λόγο για κρισιμότητα των στιγμών. «Σε ό,τι μας αφορά, απευθυνόμαστε για ακόμη μια φορά την έκκληση και στους δύο ηγέτες να συνεδριοποιήσουν την κρισιμότητα των στιγμών, την ανάγκη να επαναρχίσουν οι διαπραγματεύσεις». Έχουμε συμφωνήσει από το 1974, πρόσθεσε, «ότι το Κυπριακό θα επιλυθεί μέσω διαπραγματεύσεων. Εάν δεν υπάρχουν διαπραγματεύσεις τότε σταδιακά θα οδηγηθούμε στην οριστική δικτοποίηση» ανέφερε ο γ.γ. του ΑΚΕΛ. «Δεν θα είναι εύκολα τα πράγματα εάν επαναρχίσουν οι διαπραγματεύσεις» εξέφρασε την εκτίμηση ο κ. Κυπριανού, «θα είναι εξαιρετικά δύσκολα και ο κάθε ένας από εμάς θα πρέπει να αναλάβει το μερίδιό των ευθυνών που του αναλογούν». Προειδοποιητική βολή αναφορικά με το Πλαίσιο Γκουτέρες έριξε ο Πρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος. «Εάν το πλαίσιο Γκουτέρες θα είναι αυτό που περιλαμβάνεται στην έκθεση του Γενικού Γραμματέα του Σεπτεμβρίου του 2017 που μέχρι στιγμής είναι το μόνο κείμενο που έχουμε μπροστά μας, τότε αντιλαμβανόμαστε ξεκινάμε με μια πάρα πολύ αρνητική αρχική αναφορά» σημείωσε ο κ. Παπαδόπουλος. Στο ίδιο πλαίσιο και ο Μάρινος Σιζόπουλος ο οποίος έκανε λόγο για πιθανές επεκτατικές εξελίξεις στις πρόνοιες για συνομιολόγηση των όρων αναφοράς. Ο Πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών Γιώργος Λιλλήκας εξέφρασε ανησυχία για το ενδεχόμενο ενός τρίτου αδιεξόδου που όπως είπε θα έχει πολύ αρνητικές συνέπειες για την δική μας πλευρά, ενώ ο Πρόεδρος των Οικολόγων Γιώργος Περίδης έκανε λόγο για εποικοδομητική ασάφεια γύρω από τους όρους αναφοράς. Η Πρόεδρος της Αλληλεγγύης Ελένη Θεοχάρους υπογράμμισε ότι ο Πρόεδρος δεν θα ξεκινήσει τις συνομιλίες αν συνεχίσουν οι τουρκικές προκλήσεις. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατικής Παράταξης μιλώντας για τους όρους αναφοράς σημείωσε ότι «ανεξαρτήτως των θετικών ή των αρνητικών, είναι ένα πλαίσιο το οποίο μπορούμε να αξιοποιήσουμε προς την κατεύθυνση επανέναρξης των διαπραγματεύσεων, νοουμένου ότι από πριν θα υπάρχουν όλες εκείνες οι κινήσεις για διασφαλιστούν οι ανησυχίες και να διασφαλιστούν και αυτά που θεωρούμε ζωτικά και σημαντικά».

Προς όφελος των κοινοτήτων το ΦΑ

Με γενικόλογες τοποθετήσεις στο θέμα των φυσικών πόρων της Κύπρου καθώς και στις προσπάθειες που καταβάλλονται για επίλυση του πολιτικού προβλήματος απάντησε ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε επιστολή του Μουσταφά Ακιντζί με την πρότασή του για συνδιαχείριση των υδρογονανθράκων. Ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ στην απάντησή του εκφράζει την ομοφωνία του με την άποψη ότι το θέμα των πηγών υδρογονανθράκων μπορεί να έχει όφελος και για τις δύο κοινότητες στην Κύπρο και να συμβάλει στην ειρήνη και την σταθερότητα. Στην επιστολή του ο κ. Γιούνκερ εκφράζει την ικανοποίησή του για την συνάντηση στις 9 Αυγούστου που πραγματοποιήθηκε μεταξύ των δύο ηγετών, την εργασία της Τζέιν Χολ Λουτ που βρίσκεται σε εξέλιξη και την επικείμενη συνάντηση με τον γ.γ. του ΟΗΕ. Αναφέρεται επίσης ότι ο κ. Γιούνκερ «επανάλαβε την στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις διεργασίες για μια λύση του Κυπριακού υπό την αιγίδα των ΗΕ». Ο Πρόεδρος της Κομισιόν χαιρετίζει επίσης την προσπάθεια του Τ/κ ηγέτη για την λειτουργία των κινητών τηλεφώνων σε όλο το νησί, στο πλαίσιο των ΜΟΕ, εκφράζοντας την πεποίθηση ότι αυτό θα συμβάλει στην ενίσχυση της ασφάλειας μεταξύ των δύο πλευρών. Όπως αναφέρεται, ο κ. Ακιντζί εξήγησε στον κ. Φέρβει την πρότασή του για το φυσικό αέριο και αντάλλαξαν απόψεις για το Κυπριακό και τις τελευταίες εξελίξεις.

Απάντηση του Ζαν Κλοντ Γιούνκερ στον Τ/κ ηγέτη.

Μονόδρομος τα μονοψήφια ΜΕΔ για τις τράπεζες

Επιστρέφουν στην κανονικότητα και κάνουν σκέψεις μέχρι και για μέρισμα εάν καταφέρουν να τα μειώσουν μέσω πωλήσεων

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Στα τέλη του 2018 διέρρευσε για πρώτη φορά πως ο μεγάλος στόχος των τραπεζών είναι το 2020 να τις βρει με μονοψήφιο ποσοστό Μπ Εξυπηρετούμενων Δανείων στους ισολογισμούς τους. Παρά το ότι ακόμα δεν έχουν κατορθώσει να το επιτύχουν, οι διαδικασίες για την επίτευξη του στόχου είναι προχωρημένες. Αναπόφευκτα, αυτό θα γίνει κατορθωτό μόνο μέσω πωλήσεων των προβληματικών τους χαρτοφυλακίων σε επενδυτές. Η πραγματικότητα είναι όμως πως το μονοψήφιο ποσοστό των ΜΕΔ θα σημάνει και την επαναφορά της «κανονικότητας» στα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα μετά από ένα διάστημα 10 χρόνων. Και όταν γίνεται λόγος για «κανονικότητα», ενδεχομένως να αγγίζουν και πάλι λέξεις που μέχρι πρότινος ήταν πλήρως απαγορευμένες. Η διά ροπάλου απαγορευμένη - από τους ευρωπαίους επόπτες - λέξη μέρισμα εμφανίστηκε για πρώτη φορά σε επίσημα αποτελέσματα τράπεζας την προηγούμενη εβδομάδα, και συγκεκριμένα της Τράπεζας Κύπρου.

Στην παρουσίαση για τους επενδυτές αναφέρεται πως να μην έχει απαγορευθεί στην τράπεζα η διανομή μερίσματος στους μετόχους και η παραχώρηση bonus στο προσωπικό, όμως αυτό μπορεί και να αρθεί εάν το επιτρέψουν οι απαιτήσεις του Srep του 2019. Η Τράπεζα Κύπρου, όπως αναγράφεται, έχει μαζιλάρι κεφαλαίων 570 εκατομμυρίων ευρώ και βρίσκεται πολύ πιο πάνω από τις εποπτικές απαιτήσεις. Αυτή η απόσταση δε, μειώνει την πιθανότητα παραβίασης του ορίου και την φέρνει πιο κοντά στην διανομή μερίσματος εφόσον το srep2019 το επιτρέψει.

Την ίδια ώρα, στην Ελληνική Τράπεζα μπορεί να μην υπάρχει εγγραφήs κάτι αντίστοιχο, ωστόσο όσες φορές έχουν ερωτηθεί ο εκτελεστικός διευθυντής της Ελληνικής Ιωάννης Μάτσος και ο οικονομικός διευθυντής της, Λαρς Κράμερ, έχουν απαντήσει ως εξής: «Προς το παρόν απαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα η διανομή μερίσματος στους μετόχους και ίσως αυτό να αλλάξει όταν τα Μπ Εξυπηρετούμενα Δάνεια μειωθούν σε φυσιολογικά επίπεδα και φτά-

Την πιθανότητα πως η διανομή των μερισμάτων μπορεί να επιτευχθεί όταν τα ΜΕΔ στις τράπεζες μειωθούν κάτω από 10% εκφράζει και στο οικονομικό της δελτίο για την πορεία των κυπριακών τραπεζών, η περιφερειακή επενδυτική τράπεζα AXIA Ventures Group.

σουν στο μέσο ευρωπαϊκό όρο και όταν οι τράπεζες παρουσιάσουν σταθερό και βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης».

Όπως και να έχει, είναι γεγονός πως οι τράπεζες έχουν να δώσουν μέρισμα στους μετόχους τους από το 2011 και είναι ένα βασικό συστατικό που καταδεικνύει την επαναφορά στην «κανονικότητα». Και θα εξαρτηθεί από το ύψος των Μπ Εξυπηρετούμενων Δανείων στην κάθε τράπεζα. Όπως καταγράφεται στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, οι επόπτες αξιολογούν και μετρούν τακτικά τους κινδύνους που αντιμετωπίζει κάθε τράπεζα. Αυτή η βασική δραστηριότητα ονομάζεται διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP), όπου συνοψίζει όλα τα πορίσματα των εποπτών για δεδομένο έτος και παρέχει κατευθύνσεις ως προς τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί η τράπεζα. Έτσι, εάν οι κυπριακές τράπεζες καταφέρουν μέσω των πωλήσεων των προβληματικών τους δανείων να παραμείνουν με μονοψήφια ΜΕΔ, ενδεχομένως ανοίξει και ο δρόμος για την διανομή μερίσματος. Αναλυτές σχολίασαν στην «Κ» πως βλέπουν να ανοίγει ο δρόμος αρχές του 2021, αφού οι κυπριακές τράπεζες παρουσιάσουν βελτιωμένους δείκτες από τα πρώτα αποτελέσματα του επομένου έτους. Το κυπριακό τραπεζικό σύστημα εξάλλου «ατυπώθηκε» πολύ από το ύψος των Μπ Εξυπηρετούμενων και όλοι οι πόροι των τραπεζών στράφηκαν στην αντιμετώπιση αυτού

Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική υπερβαίνουν κεφαλαιακά τις εποπτικές απαιτήσεις του 2020 κατά 1,1 δισ. ευρώ.

του μεγάλου -ομολογουμένως- προβλήματος που μέχρι και τώρα δεν έχει λυθεί.

AXIA υπό προϋποθέσεις

Την πιθανότητα πως η διανομή των μερισμάτων μπορεί να επιτευχθεί όταν τα Μπ Εξυπηρετούμενα Δάνεια στις τράπεζες μειωθούν κάτω από 10% εκφράζει και στο οικονομικό της δελτίο για την πορεία των κυπριακών τραπεζών, η περιφερειακή επενδυτική τράπεζα AXIA. Μέσα στην πολυσέλιδη και εμπειρισιασμένη ανάλυσή της τονίζει πως η Τράπεζα Κύπρου και η Ελληνική υπερβαίνουν κεφαλαιακά τις εποπτικές απαιτήσεις του 2020 κατά 1,1 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με το δελτίο της, μετά την οικονομική κρίση του 2013 οι κυπριακές τράπεζες έκαναν μεγάλες τομές,

ενώ σε νομικό επίπεδο έγιναν μεγάλες αλλαγές και δόθηκαν εργαλεία για την αντιμετώπιση των ΜΕΔ. Αυτά τα εργαλεία έδωσαν τη δυνατότητα στις τράπεζες να προχωρήσουν σε πωλήσεις μεγάλων χαρτοφυλακίων Μπ Εξυπηρετούμενων Δανείων. Χαρακτηριστικά, η Τράπεζα Κύπρου προχώρησε στην δημιουργία του Helix, του project της πώλησης ΜΕΔ ύψους 2,7 δισ. δανείων στην Apollo Global Management, ενώ τώρα η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία πώλησης άλλων 2,8 δισ. ευρώ δανείων με όνομα Helix 2. Μεγάλο ρόλο στη μείωση των ΜΕΔ σε ολόκληρο το κυπριακό σύστημα διαδραμάτισε ο διαχωρισμός της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και η απορρόφηση του υγιούς κομματιού της από την Ελληνική

Τράπεζα. Κατά την AXIA, το 2020 και το 2021 θα είναι τα χρόνια στα οποία οι τράπεζες θα πρέπει να δουλέψουν επάνω στην ανάπτυξη στρατηγικής και στην βελτιστοποίηση του δείκτη του κόστους τους. Οι αναλυτές της AXIA παρουσιάζονται αισιόδοχοι αναφορικά με την πορεία των δύο μεγάλων κυπριακών τραπεζών, αφού από τη μία το Helix 2 αναμένεται να το λόγο των προβληματικών δανείων προς το συνολικό δανειακό χαρτοφυλάκιο κοντά στο 16% το 2020, έναντι 47% που ήταν στο 2018 και από την άλλη στην Ελληνική Τράπεζα με την φημολογούμενη πώληση 1,2 δισ. ευρώ προβληματικών δανείων θα την φέρει να έχει ΜΕΔ μόλις στο 17%. Εάν επιτευχθούν αυτές οι δύο πωλήσεις δανείων, εκτός ότι θα φύγουν από το κυ-

Παραμένουν οι προκλήσεις

Οι προκλήσεις για τα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα ωστόσο παραμένουν και εστιάζονται στην κερδοφορία, στη διασφάλιση βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων και στη βελτίωση της εταιρικής τους διακυβέρνησης. Μπορεί να έχουν εστίασει στην μείωση των ΜΕΔ τους, αλλά οι κίνδυνοι πλέον που έχουν να αντιμετωπίσουν προέρχονται και από άλλες αγορές, όπως για παράδειγμα εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο τραπεζικό περιβάλλον δίχως να είναι τράπεζες. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εξάλλου έχει εκφράσει πολλάκις πως ασκούνται πιέσεις στην κερδοφορία από πολλούς παράγοντες όπως τα χαμηλά έσοδα από τόκους, το υψηλό λειτουργικό κόστος, τον αυξημένο ανταγωνισμό σε ορισμένα τμήματα της αγοράς και την ενδεχόμενη ανάγκη σχηματισμού πρόσθετων προβλέψεων σε ένα περιβάλλον στο οποίο επικρατούν υψηλοί δείκτες ΜΕΔ.

πριακό τραπεζικό σύστημα άλλα 4 δισ. ευρώ κυπριακών δανείων, θα έχουν και θετικά αποτελέσματα στην τιμή της μετοχής της κάθε τράπεζας.

Ώθηση και από ΕΣΤΙΑ

Πέραν των πωλήσεων δανείων που αναμένονται στους επόμενους μήνες από Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική Τράπεζα, η ΕΣΤΙΑ θα βοηθήσει περαιτέρω στην εξυπηρέτηση των προβληματικών δανείων των δύο τραπεζών. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα Κύπρου έχει δάνεια ύψους 0,9 δισ. ευρώ που εμπίπτουν στην περίμετρο του Σχεδίου ΕΣΤΙΑ, ενώ η Ελληνική έχει 300 εκατ. ευρώ δανείων. Από τη μία οι δανειολήπτες έχουν να επωφεληθούν από την καταβολή της δόσης του 1/3 του δανείου τους από κράτος, από την άλλη όμως οι τράπεζες έχουν επίσης να κερδίσουν. Το «ξε-κοκκίνισμα» των μη εξυπηρετούμενων δανείων τους θα είναι ένα τεράστιο όφελος.

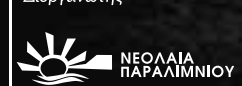
MOON WALK

ΜΟΥΣΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΚΑΤΩ ΑΠ'ΤΗΝ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟ

14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ | 20:00

ΑΠΟΛΑΥΣΤΕ ΕΝΑ ΜΟΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΠΑΤΟ ΚΑΤΩ ΑΠ'ΤΗΝ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟ
ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΛΙΑΚΟ ΠΕΖΟΔΡΟΜΟ ΠΡΩΤΑΡΑ- ΠΕΡΝΕΡΑΣ,
ΠΑΡΕΑ ΜΕ ΖΩΝΤΑΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΕ 20 ΣΗΜΕΙΑ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΑΠΟ 100 ΜΟΥΣΙΚΟΥΣ.

RETRO ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
ΜΕ ΤΟΥΣ
ΜΑΝΤΩ - ΔΑΚΗΣ - ΜΠΙΓΓΑΛΗΣ - ΜΕΤΖΕΛΟΣ

Διοργανωτής
NEOLIA PARALIMNIOS

Χρυσός Χορηγός
POLYXENIA

Χορηγοί
Di Capilla
EVALENA

Χορηγοί Επικοινωνίας
LOVE 100.7 FM
POLITA

Υποστηρικτής
AYIA PARALIMNIOS

NICOSIA BEER FEST

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

13 - 15 ΣΕΠΤ

ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ
HOFBRÄU MÜNCHEN
HUMOR
Septem
S. VORETA
HAPPY BREWERS

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ:
Συμβούλιο Νεολαίας Λευκωσίας

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ:
matrix

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:
FIPOR FM
W

Με προβλήματα και ελλείψεις στα σχολεία

Στο επίκεντρο οι περιφράξεις, δημοτικά χωρίς φύλακες, καθυστερημένη στελέχωση και «ορφανά» θυροτηλέφωνα

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Δύο μόλις μέρες πριν από το πρώτο κουδούνι στα δημόσια σχολεία, οι προετοιμασίες για την ομαλή έναρξη της σχολικής χρονιάς βρίσκονται στο απόγειό τους. Από πλευράς του Υπουργείου, των Σχολικών Εφορειών, αλλά και των τεχνικών υπηρεσιών του Υπουργείου καταβάλλεται τεράστια προσπάθεια για να κλείσουν όσο το δυνατόν περισσότερες εκκρεμότητες. Από το Υπουργείο εκφράζεται η πίστη για έναρξη της σχολικής χρονιάς χωρίς ουσιαστικά προβλήματα, αλλά και η παραδοχή πως υπάρχουν ακόμη ανοικτά θέματα που δεν πρόκειται να υλοποιηθούν μέχρι την Παρασκευή. Η συζήτηση αναπόφευκτα περιστρέφεται γύρω από τα ζητήματα ασφάλειας και υγείας, τα κτιριολογικά που μεταφράζονται σε σχολεία-εργαζία, αλλά και τη στελέχωση των σχολείων με εκπαιδευτικούς, όπου

Μόλις το 53% των περιφράξεων έχουν ολοκληρωθεί, με τις Σχολικές Εφορείες της Λάρνακας και της Αγλαντζιάς να παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες αδυναμίες. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις δεν ξεκίνησε η διαδικασία προσφορών.

Η ΠΑΣΥΔΥ δεν συναινεί στο ενδεχόμενο χρήσης των θυροτηλεφώνων από το εκπαιδευτικό προσωπικό, και παραμένει άγνωστο ποιος θα ελέγχει την είσοδο στα σχολεία μέσης εκπαίδευσης.

το φαινόμενο των μαζικών μεταθέσεων και τοποθετήσεων της τελευταίας στιγμής προκαλεί σύγχυση στα ίδια τα σχολεία.

Αργοπορημένη στελέχωση

Οι εκπαιδευτικές οργανώσεις αντιδρούν έντονα για παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας στο ζήτημα των μεταθέσεων. Ο κ. Φίλιπς Φυλακτού, με δηλώσεις του στην «Κ» αναφορικά με το φαινόμενο των καθυστερημένων μεταθέσεων και τοποθετήσεων εκπαιδευτικών, ζήτησε την εφαρμογή των νόμων: «Το φαινόμενο αυτό είναι διαχρονικό», σημειώνει χαρακτηριστικά, επισημαίνοντας την ανάληψη πρωτοβουλίας το 2017 για να εξορθολογιστεί η κατάσταση. Τόνισε πως «ερωτηθήκαμε και εξετάστηκαν οι παράμετροι που θέσαμε», και ως αποτέλεσμα όλων των διεργασιών, από το 2017 ισχύουν νέοι κανονισμοί που καθορίζουν ρητά και με σαφήνεια τα χρονικά πλαίσια που καθορίζουν τις μεταθέσεις/τοποθετήσεις/αποσπάσεις εκπαιδευτικού προσωπικού.

Όπως σημειώσε ο κ. Φυλακτού, βάσει νόμου μέχρι τις 31 Ιουλίου έπρεπε όλες οι εκκρεμότητες να είχαν διευθετηθεί,

και απλώς να απομένουν κάποιες έκτακτες περιπτώσεις στο πλαίσιο του φυσιολογικού. Διερωτήθηκε μάλιστα γιατί ανακοινώθηκαν αποσπάσεις εκπαιδευτικών στις 10 Αυγούστου, και ακόμη χειρότερα γιατί μέχρι την Κυριακή το απόγευμα (λιγότερο από 24 ώρες πριν από την παρουσίαση των εκπαιδευτικών στα σχολεία), ανακοινώνοντας έκτακτες μεταθέσεις. Διερωτήθηκε μάλιστα γιατί δεν εφαρμόζονται οι νόμοι από τη στιγμή που ψηφίζονται. Χαρακτηριστικά αναφέρει ότι πως τη Δευτέρα (02/09), και ενώ ήδη οι εκπαιδευτικοί πήγαν στη δουλειά τους, ανακοινώθηκαν για τη Μέση Τεχνική Εκπαίδευση 11 διορισμοί με σύμβαση και 28 έκτακτες μεταθέσεις.

Όσον αφορά λοιπά λειτουργικά ζητήματα που διέπουν τη λειτουργία των δημοτικών σχολείων, ο κ. Φυλακτού ανέφερε πως η ΠΟΕΔ βρίσκεται στο στάδιο συλλογής στοιχείων απ' όλα τα δημοτικά σχολεία της Κύπρου, και με βάση τα μέχρι στιγμής στοιχεία, διαφαίνεται μια ανησυχητική κατάσταση όσον αφορά τις περι

Δεν υπάρχουν λεφτά για κλιματιστικά

Μείζον θέμα μετά και τις τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών οργανώσεων αποτελεί η τοποθέτηση κλιματιστικών στις σχολικές αίθουσες. Το Υπουργείο επιβεβαιώνει το υψηλό κόστος αγοράς και τοποθέτησης (πέραν των 100 εκατομμυρίων ευρώ), σε σχέση με την περιορισμένη περίοδο αναγκών, ίτοι Σεπτέμβριος και Οκτώβριος. Όπως αποκαλύπτει στην «Κ» ο κ. Έλληνας, αυτή την περίοδο ετοιμάζεται μια πρόταση από

την επιτροπή, η οποία θα αποσταλεί στο Υπουργείο, τις εκπαιδευτικές οργανώσεις και τους γονείς για αυτό το ζήτημα. Στα θετικά κατά τον κ. Έλληνα συγκαταλέγεται η πλήρης κάλυψη των αναγκών για σχολικούς συνοδούς μετά και την αύξηση του αριθμού κατά περίπου 150 άτομα, ενώ εκκρεμούν μόνο όσες περιπτώσεις έχουν απορριφθεί και βρίσκονται στο στάδιο των ενστάσεων εκ μέρους των γονέων.

ρικοπές ωρών διδασκαλίας στα προγράμματα στήριξης για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, αλλά και αλλογλώσσων μαθητών.

47 έργα σε εξέλιξη

Όπως έγινε γνωστό την προηγούμενη εβδομάδα στην Επιτροπή Παιδείας της

Βουλής από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, αυτή την περίοδο, αλλά και με την έναρξη της σχολικής χρονιάς, θα βρίσκεται σε εξέλιξη μεγάλος αριθμός έργων κατασκευής, αλλά και συντήρησης σχολικών κτιρίων. Ο προϋπολογισμός των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας Ανδρέας Μαραγκός παρόλα

αυτά εμφανίζεται καθυστερημένος και σίγουρος πως με το πρώτο κουδούνι στα σχολεία όλα θα είναι έτοιμα. Όπως δήλωσε στην «Κ» ο κ. Μαραγκός, αυτή την περίοδο βρίσκονται σε εξέλιξη 82 έργα σε παγκύπρια βάση. Τα 35 από αυτά αναμένεται να ολοκληρωθούν αυτή την εβδομάδα, ενώ τα υπόλοιπα 47 θα συνεχιστούν για ακόμη κάποιο διάστημα. Σε αυτά τα έργα μεγάλης κλίμακας, όπως τα χαρακτηρίσε ο κ. Μαραγκός, συγκαταλέγονται οι ανεγέρσεις κτιρίων, οι συντηρήσεις και το μεγάλο πρόγραμμα αντισεισμικής θωράκισης αριθμού σχολείων, το οποίο ξεκίνησε το 2000. Σημειώσε παράλληλα πως άλλα 34 έργα, τα οποία έχουν ήδη εξαγγελθεί, αναμένεται να ξεκινήσουν το αργότερο μέχρι τον προσεχή Ιούνιο. Το συνολικό κόστος των 82 έργων, που βρίσκονται σε εξέλιξη, ανέρχεται στα €36.945.901.

Σε ερώτηση κατά πόσο θα επηρεαστεί η ασφάλεια και η ομαλότητα των σχολικών μονάδων, ο κ. Μαραγκός σημείωσε πως «έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα ασφαλείας, και όλα τα έργα έχουν απομονωθεί από το υπόλοιπο σχολείο». Συνέχισε λέγοντας πως «έχουν ληφθεί όλα τα δυνατά μέτρα για αποφυγή οχληρίας και ταλαιπωρίας τόσο των μαθητών όσο και των εκπαιδευτικών», και ως εκ τούτου τονίζει πως πρέπει να αποφεύγεται για φέτος ο όρος σχολεία-εργαζία.

«Πληγή» οι περιφράξεις

Από τον Οκτώβριο του 2018 είχε ληφθεί η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τοποθετήσεις περιφράξεων και θυροτηλεφώνων στα σχολεία της Κύπρου, ως επίσης και την αγορά υπηρεσιών από ιδιωτικούς φύλακες για τα δημοτικά και τα λύκεια. Δύο μόλις ημέρες πριν παρουσιαστούν οι μαθητές των γυμνασίων-λυκείων και πέντε μέρες προτού παρουσιαστούν οι μαθητές των δημοτικών, τα αριθμητικά δεδομένα πιστοποιούν πως υπάρχουν ακόμη σημαντικές εκκρεμότητες.

Η «Κ» επικοινωνήσε με τον πρόεδρο της Παγκύπιας Συντονιστικής Επιτροπής Σχολικών Εφορειών κ. Ντίνιο Έλληνα, ο οποίος παρουσίασε όλα τα δεδομένα που επικρατούν στα δημόσια σχολεία. Ο κ. Έλληνας αναφέρθηκε αρχικά στην περιφράξη των εργοταξίων εντός των σχολικών χώρων τα οποία έχουν ολοκληρωθεί προς την ασφάλεια του συνόλου του προσωπικού των σχολείων, και εξέφρασε την ικανοποίησή του για την έγκαιρη παραλαβή όλων των βιβλίων στα σχολεία (750 τίτλοι σε όλες τις βαθμίδες).

Όσον αφορά το επίμαχο θέμα των περιφράξεων και τις καθυστερήσεις που

παρατηρούνται στην διεκπεραίωση του έργου, ο κ. Έλληνας ανέφερε ότι το μεγάλο πρόβλημα αφορά τις Σχολικές Εφορείες της Λάρνακας και της Αγλαντζιάς. Με αριθμητικά δεδομένα, σε σύνολο 662 σχολικά κτιρίων, μόνο στα 365 έχουν ολοκληρωθεί στο σύνολο τους οι περιφράξεις, γεγονός που μεταφράζεται σε ποσοστό 52,1%. Σε διαδικασία ολοκλήρωσης των περιφράξεων βρίσκεται το 37,3% ενώ ένα 7% βρίσκεται ακόμη σε διαδικασία προσφορών.

Υπενθυμίζεται πως εδώ και ένα μήνα ο κ. Έλληνας μέσω της «Κ» έψεξε τις διαδικασίες ορισμένων σχολικών εφορειών, κάτι που αποτυπώνεται δύο μόλις μέρες πριν από την έναρξη της σχολικής χρονιάς. Εντούτοις, όπως επισημαίνει ο κ. Έλληνας, το αργότερο μέχρι τα μέσα του Οκτώβρη θα υπάρχει συνολική διεκπεραίωση του έργου.

Σε όσα σχολεία τοποθετήθηκαν περιφράξεις, ακολούθησε και η εγκατάσταση θυροτηλεφώνων. Το μέτρο αυτό θα εξυπηρετεί την είσοδο στα σχολεία μόνο σε όσους εξασφαλίσουν ειδικές άδειες. Στα δημοτικά σχολεία έχει διευθετηθεί το ποιος θα ελέγχει την είσοδο και τον έλεγχο, όπου θα είναι το γραμματειακό προσωπικό των σχολείων. Εκκρεμότητα εντοπίζεται στα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης, όπου δεν έχει βρεθεί ακόμη η χρυσή τομή για το ποιος θα «πατά το κουμπί». Το γραμματειακό προσωπικό της Μέσης Εκπαίδευσης υπάγεται στην ΠΑΣΥΔΥ, η οποία θεωρεί πως είναι εκτός αρμοδιοτήτων του προσωπικού αυτό το μέτρο και δεν συναινεί στη λειτουργία από το εκπαιδευτικό και γραμματειακό προσωπικό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην έχει βρεθεί ακόμη το άτομο εκείνο που θα ελέγχει την είσοδο προσωπικού στο σχολείο, τη στιγμή που ο υπουργός με δημόσιες τοποθετήσεις του καλεί άπαντες σε συναίεση. Το δεδομένο είναι πως σε λιγότερο από δύο μέρες πρέπει να εξευρεθεί λύση.

Στο μέτρο που αφορά τους ιδιωτικούς φύλακες, ο κ. Έλληνας επισήμανε πως τα λύκεια έχουν εξασφαλίσει πλήρως, ενώ για τα δημοτικά το ενδιαφέρον είναι σχεδόν μηδαμινό. Βάσει όρων εντολής, οι φύλακες στα δημοτικά θα παρευρίσκονται στα σχολεία για μια ώρα κατά την προσέλευση των μαθητών, και μια ώρα κατά την αποχώρησή τους.

Οι ιδιωτικές εταιρίες δεν έχουν επιδείξει ενδιαφέρον με τα δεδομένα αυτά, και όπως επισημαίνει ο κ. Έλληνας περίπου 50 δημοτικά σχολεία μόνο έχουν εξασφαλίσει μέχρι στιγμής, χωρίς να διαφαίνεται θετικό κλίμα για περαιτέρω αύξηση του αριθμού.

ΑΡΘΡΟ / Των **ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ*** και **ΒΑΛΙΑΣ ΦΡΑΓΚΟΥ****

Νέες προοπτικές όταν οι κοινωνίες αλλάζουν

Από το 1959, όταν έφτασε τα 3 δισεκατομμύρια, μέχρι σήμερα που αγγίζει τα 7,5 δισεκατομμύρια, ο παγκόσμιος πληθυσμός αυξανόταν κατά ένα δισεκατομμύριο κάθε μόλις 12-14 χρόνια. Αντίθετα με το τι θα περίμενε κανείς, η εντυπωσιακή αυτή πληθυσμιακή δυναμική δεν οφείλεται στα επίπεδα γονιμότητας αλλά στην ιδιαίτερα θεαματική μείωση της θνησιμότητας. Η τεχνολογική και η επιστημονική πρόοδος συνέβαλαν και συμβάλλουν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, στην αποτελεσματική αντιμετώπιση επικινδύνων για τη ζωή καταστάσεων, στην εξέλιξη ασθένειών και την εξέλιξη θεραπειών. Η πιθανότητα θανάτου σε κάθε στάδιο της ζωής μειώθηκε και, ως επακόλουθο, αυξήθηκε η μέση διάρκεια της, από 47 περίπου χρόνια το 1950 σε 75 χρόνια σήμερα.

Παρά τις έντονες γεωγραφικές διαφοροποιήσεις, η πρόοδος είναι παντού εντυπωσιακή: οι άνθρωποι ζουν περισσότερο χρόνια και κατά κανόνα σε καλύτερη υγεία. Εκτός κάποιας απροσδόκητης ανατροπής, η τάση αυτή θα συνεχιστεί τα επόμενα έτη, αυξάνοντας τόσο τον αριθμό όσο και το ποσοστό των ατόμων που ανήκουν στις μεσαίες και υψηλές ηλικιακές ομάδες εις βάρος των νεότερων. Δεν α-

ποτελεί λοιπόν έκπληξη το γεγονός ότι παρόλο που σήμερα ζουν στον πλανήτη περισσότεροι άνθρωποι από οποιαδήποτε άλλη στιγμή στην ιστορία της ανθρωπότητας, το επίκεντρο του δημογραφικού ενδιαφέροντος έχει πλέον μετατοπιστεί από τον ρυθμό αύξησης στην ηλικιακή δομή του πληθυσμού. Η εντυπωσιακή δυναμική αφορά κυρίως τις ηλικίες άνω των 50, ενώ οι άνω των 80 ετών αποτελούν την ταχύτερα αναπτυσσόμενη ηλικιακή ομάδα. Στην Ευρώπη, όπου το φαινόμενο της δημογραφικής γήρανσης είναι εντονότερο, ο μισός πληθυσμός είναι ήδη άνω των 42 ετών, ενώ σχεδόν ένας στους πέντε Ευρωπαίους είναι άνω των 65 ετών και ένας στους είκοσι άνω των 80 ετών.

Η εξέλιξη αυτή αποτελεί μια νέα και όχι εύκολα διαχειρίσιμη πραγματικότητα η οποία δημιουργεί νέες προκλήσεις, τόσο σε συλλογικό όσο και ατομικό επίπεδο. Οι κοινωνίες γερνούν και οι συνέπειες της γήρανσης δεν περιορίζονται στη δυσκολία εκπλήρωσης των συνταξιοδοτικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Όσο αυξάνεται το προσδόκιμο ζωής τόσο αυξάνεται και η συχνότητα εμφάνισης ασθενειών και χρόνιων προβλημάτων που σχετίζονται με την ηλικία. Μελέτες επιβεβαιώνουν ότι παρά τη μείωση της θνησιμότητας λόγω καρδιαγγειακών νοσημάτων, ο αριθμός των σχετικών κρουσμάτων αυξάνεται ραγδαία και αφορά τόσο τους άνδρες όσο και τις γυναίκες άνω των 50 ετών. Αντίστοιχη τάση καταγράφουν μη

Στην Ευρώπη, όπου το φαινόμενο της δημογραφικής γήρανσης είναι εντονότερο, ο μισός πληθυσμός είναι ήδη άνω των 42 ετών, ενώ σχεδόν ένας στους πέντε Ευρωπαίους είναι άνω των 65 και ένας στους είκοσι άνω των 80 ετών.

ίσιμες ασθένειες, όπως η άνοια και το Alzheimer. Εξέλιξη που αναμένεται να συνεχιστεί στις επόμενες δεκαετίες, καθώς θα αυξάνεται ο αριθμός των ατόμων σε κρίσιμη ηλικία. Επιπλέον, καθώς η αύξηση

του προσδόκιμου ζωής επιτρέπει σε ολόένα και μεγαλύτερο αριθμό ατόμων να φτάσουν σε υψηλές ηλικίες, αυξάνεται η συχνότητα εμφάνισης ασθενειών που παλαιότερα θεωρούνταν σπάνιες, επιμκνύεται η διάρκεια χρόνιων παθήσεων, ενώ παράλληλα ενισχύεται ο ρόλος της ανακουφιστικής φροντίδας.

Την ίδια στιγμή, με τη βοήθεια της επιστήμης «τα 50 είναι τα νέα 35» και ο εξηταπεντάρης σήμερα απέχει από την εικόνα του αποσυρμένου από τις χαρές της ζωής συνταξιούχου της προηγούμενης γενιάς. Ωστόσο, και ενώ η προσωπική να ξεπεράσουμε την ηλικία των 80 ή και 90 ετών φαντάζει πλέον εξαιρετικά πιθανή για τον καθένα από εμάς, παραμένουμε ελάχιστα συμφιλωμένοι με το γήρας, ενώ αποφεύγουμε να προετοιμαστούμε ώστε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις ομαλής μετάβασης και αξιοπρεπούς διαβίωσης. Κάποιοι από εμάς θα έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας. Άλλοι θα χάσουν τις δουλειές τους σε ηλικία που θα είναι δύσκολο να ξαναβρουν στην αγορά εργασίας. Κάποιοι θα συνταξιοδοτηθούν υποχρεωτικά ενώ θα επιθυμούσαν να συνεχίσουν να προσφέρουν ως ενεργό εργατικό δυναμικό. Μερικοί θα μείνουν μόνοι στη ζωή και θα αναζητήσουν μια θέση σε γη-

ροκομείο. Σίγουρα πολλοί θα χαίρουν άκρας υγείας και θα αναζητούν δραστηριότητες και συναναστροφές που θα τους κρατούν δραστήριους και δημιουργικούς και θα τους κάνουν να νιώθουν χρήσιμοι.

Στα χρόνια που έρχονται η κοινωνική συνοχή και η διαγενεακή αλληλεγγύη θα δοκιμαστούν από τις δημογραφικές μεταβολές. Για μια νέα κυβέρνηση με πρωταρχικό στόχο τη διαμόρφωση ενός κλίματος ασφάλειας και εμπιστοσύνης στο σήμερα και το αύριο της χώρας, τα μέτρα δημογραφικής πολιτικής δεν μπορεί και δεν πρέπει να περιορίζονται στην επιδίωξη των νέων γεννησεων. Η θέπιση σύγχρονων πολιτικών για τη διαχείριση και αξιοποίηση των μελλοντικών ηλικιών, για τη δημιουργία προϋποθέσεων ενεργούς εμπλοκής τους στην καθημερινή ζωή αλλά και την ουσιαστική αντιμετώπιση των βασικών κοινωνικών προβλημάτων τους αποτελεί ίσως το βασικότερο κοινωνικό και οικονομικό στοιχείο της χώρας.

* Η κ. Σοφία Κаланτζάκου είναι Global Distinguished Professor Environmental Studies and Public Policy, New York University - Fung Global Fellow, Princeton University.

** Η κ. Βάλια Φράγκου είναι Philanthropy and Public Policy Advisor.

Blue Air

Αθήνα • Θεσσαλονίκη

Λάρνακα ➔ Μπέρμιγχαμ • Λονδίνο

Βουκουρέστι

Από **Βουκουρέστι**

όλη η Ευρώπη

Ταξιδέψτε περισσότερο, απολαύστε περισσότερα

Κάντε τις κρατήσεις σας τώρα στα τηλέφωνα
(+357) 22 755 300

Μέσω email στο blueair@orthodoxou.com.cy
ή μέσω των ταξιδιωτικών πρακτόρων της περιοχής σας

www.blueairweb.com

Ο εφιάλτης της χρεοκοπίας επέστρεψε

Σε δεινή θέση για μία ακόμη φορά η Αργεντινή - Τα λάθη του Μαουρίσιο Μάκρι και η δυσμενής διεθνής συγκυρία

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Η «επιλεκτική χρεοκοπία» στην οποία αναγκάστηκε να καταφύγει μέσα στην εβδομάδα η Αργεντινή ολοκληρώνει την πικρή διάψευση όσων υποσχέθηκε ο Αργεντινός πρόεδρος, Μαουρίσιο Μάκρι, στον ταλαιπωρημένο από τις αλληλένδελες χρεοκοπίες αργεντινικό λαό. Ο φιλικός προς τις επιχειρήσεις πρόεδρος εξέλεγχ στα τέλη του 2015 με την υπόσχεση να επαναφέρει τη χώρα στις διεθνείς αγορές, στην οικονομική ορθοδοξία και στην κανονικότητα. Το σχέδιό του ναυάγησε, όμως, και πριν από τρεις ημέρες το Μπουένος Αίρες αναγκάστηκε να παραδεχθεί για μία ακόμη φορά ότι αδυνατεί να αποπληρώσει το χρέος του. Προκειμένου να μην προσθέσει μία ακόμη στάση πληρωμών στο βεβαρημένο ιστορικό των πτωχεύσεων του, ζήτησε χρόνο από τους πιστωτές του. Ζήτησε επίσης από το ΔΝΤ επιμύκνωση της αποπληρωμής του δανείου, ύψους 57 δισ. δολαρίων, που αναγκάστηκε να ζητήσει από το Ταμείο την άνοιξη του 2018.

Η άρση των ελέγχων στις κινήσεις κεφαλαίου οδήγησε σε μαζικές εκροές κεφαλαίων, όταν η Fed άρχισε να αυξάνει τα επιτόκια.

Τα αίτια που οδήγησαν την άλλοτε πλούσια Αργεντινή σε μία ακόμη «επιλεκτική χρεοκοπία», όπως χαρακτήρισε το αίτημα για επιμύκνωση ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Standard & Poor's, ήταν ένας συνδυασμός από εσφαλμένες πολιτικές και αρνητικές συγκυρίες. Το εναρκτήριο λάκτισμα, όμως, για την αντίδραση των αγορών έδωσε η ήττα του Μάκρι στις προκριματικές εκλογές της 11ης

Ο πρόεδρος της χώρας, Μαουρίσιο Μάκρι, μείωσε δραστικά τους φόρους στις εξαγωγές, προσβλέποντας σε μεγάλη αύξηση των εμπορικών συναλλαγών της χώρας. Το αποτέλεσμα ήταν, όμως, η δραστική μείωση των εσόδων του κράτους.

Αυγούστου. Πολιτικοί αναλυτές προέφλουν την τελεσίδικη ήττα του στις προεδρικές εκλογές της 27ης Οκτωβρίου. Η προοπτική να αναδειχθεί νικητής ο πολιτικός του αντίπαλος, Αλμπέρτο Φερνάντες, έχει προκαλέσει μαζικές πωλήσεις της Αργεντινής, στους τίτλους και στο νόμισμά της. Ο Φερνάντες είναι ο υποψήφιος του ιστορικού κόμματος του Περόν και η εκλογή του συνεπάγεται την επι-

στροφή στην πολιτική των επιδομάτων και των διευρυνμένων ελλειμμάτων. Ο Φερνάντες συνοδεύεται, άλλωστε, από την υποψήφιά του για αντιπρόεδρο Κριστίνα Φερνάντες ντε Κίρχνερ, την πρώην πρόεδρο που αρνήθηκε να πληρώσει τα «αρπακτικά» funds και η Αργεντινή έμεινε επί χρόνια αποκλεισμένη από τις αγορές.

Η ταπεινωτική όγδοη προσφυγή του Μπουένος Αίρες στο ΔΝΤ πέρυσι την ά-

νοιξη ήταν η μεγαλύτερη διάψευση των υποσχέσεων του Μάκρι. Στη συνείδηση των Αργεντινών το ΔΝΤ είναι συνυφασμένο με την πτώχευση του 2001 και θεωρείται υπεύθυνο για τα δεινά που αυτή προκάλεσε στη συνέχεια. Και η λιτότητα που για μία ακόμη φορά συνόδευσε το δάνειο ύψους 57 δισ. δολαρίων οδήγησε στην ήττα του Μάκρι. Για να δικαιολογήσει πέρυσι την επιλογή του να φέρει ξανά το

ΔΝΤ στο Μπουένος Αίρες, ο Μάκρι επικαλέστηκε τις εξωτερικές συνθήκες που είχαν αλλάξει άρδην από την εκλογική νίκη του το 2015: την αύξηση των επιτοκίων του δολαρίου που είχε τότε αποφασίσει η Federal Reserve, την άνοδο της τιμής του πετρελαίου, αλλά και την πτώση των τιμών των εμπορευμάτων που εξάγει η Αργεντινή.

Όταν ανέλαβε ο Μάκρι, η πρώτη του κίνηση ήταν να καταβάλει 4,65 δισ. δολάρια στα «αρπακτικά» funds που είχαν αγοράσει έναντι ευτελούς τιμήματος στη δευτερογενή αγορά ομόλογα της Αργεντινής όταν η χώρα τελούσε υπό πτώχευση αλλά διεκδικούσαν την αποπληρωμή τους στο πλήρες της ονομαστικής τους αξίας. Η επόμενη κίνησή του ήταν η άρση των ελέγχων στις κινήσεις κεφαλαίου, που μοιραία οδήγησε σε μαζικές εκροές κεφαλαίων όταν η Fed άρχισε να αυξάνει τα επιτόκια. Παρόλληλα, ο Μάκρι μείωσε δραστικά τους φόρους στις εξαγωγές προσβλέποντας σε μεγάλη αύξηση των εμπορικών συναλλαγών της χώρας. Το αποτέλεσμα ήταν, όμως, η δραστική πτώση των εσόδων του κράτους. Προσβλέποντας, άλλωστε, σε μείωση των ελλειμμάτων, κατήργησε σειρά επιδοτήσεων που είχε παραχωρήσει η προηγούμενη κυβέρνηση στα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα. Το αποτέλεσμα ήταν να εκτιναχθούν στα ύψη τα τιμολόγια των εταιρειών κοινής ωφελείας, σε ορισμένες περιπτώσεις έως και κατά 1.000%.

Η Αργεντινή διολίσθησε σε ύφεση, ο πληθωρισμός εκτινάχθηκε στο 55%, το πέσο έχασε τη μισή του αξία και τρία εκατομμύρια άτομα βρέθηκαν κάτω από το όριο της φτώχειας. Εξάλλου, από την πρώτη ημέρα της θητείας του προέφλousse πως μέσα σε ένα μήνα το πολύ από την ανάδειξή του σε πρόεδρο, θα εισέβρεαν στην Αργεντινή επενδύσεις ύψους 15 έως 20 δισ. δολαρίων. Η προσδοκία του διαψεύσθηκε.

Οι αγορές

Από τη στιγμή που έγινε γνωστό το αποτέλεσμα των προκριματικών στις 11 Αυγούστου, τα ομόλογα της Αργεντινής βρέθηκαν σε ελεύθερη πώση. Έχουν χάσει πάνω από το 50% της αξίας τους, με την τιμή τίτλων που λήγουν από το 2021 έως και το 2028 να βρίσκεται πλέον κάτω από τα 40 σεντς του δολαρίου για κάθε δολάριο της αρχικής ονομαστικής τους αξίας. Το νόμισμά της γνωρίζει εφιαλτική πτώση, καθώς η ισοτιμία του κυμαίνεται γύρω στα 58 πέσος ως προς ένα δολάριο. Αρκεί μόνον να σκεφτεί κανείς ότι η πτώση του πέσο και ο συνεπώς κόλυθος πληθωρισμός ήταν από τους παράγοντες που οδήγησαν την κυβέρνηση Μάκρι στο ΔΝΤ πριν από περίπου 15 μήνες. Τότε, όμως, η ισοτιμία του αργεντινικού νομίσματος ήταν 24 πέσος ως προς ένα δολάριο. Μιλώντας στο περιοδικό New Yorker ο Εντουάρντο Λεβί Γεγιάτι, πρώην σύμβουλος της κυβέρνησης, τόνισε πως «η κυβέρνηση είχε την αφέλεια να αποδώσει όλα τα διαρθρωτικά προβλήματα της χώρας στον λαϊκισμό και να θεωρήσει δεδομένο πως μια ρητορική φιλική προς τις αγορές θα άνοιγε την πόρτα στους επενδυτές και στην ανάπτυξη».

Συναγερμός για τις ράβδους χρυσού με πλαστές σφραγίδες

Καταλήγουν στα θησαυροφυλάκια μεγάλων τραπεζών ξεπλένοντας «μαύρο» χρήμα

Μεγάλος όγκος ράβδων χρυσού με πλαστογραφημένη ταυτότητα έχει διεισδύσει στην παγκόσμια αγορά και οι ράβδοι αυτές είναι εξαιρετικά δύσκολο να ανιχνευθούν. Πρόκειται για καθαρό χρυσό, υψηλής ποιότητας, που ουδεμία σχέση έχει με τα μείγματα χρυσού και φθηνών μετάλλων τα οποία εντοπίζονται εύκολα και αποκλείονται από την αγορά χρυσού. Αυτές οι ράβδοι φέρουν πλαστές σφραγίδες παραπλανητικές ως προς την προέλευσή τους και τη βιομηχανία που τις επεξεργάστηκε. Η πλαστογραφία, όμως, είναι εξαιρετικά επιτυχημένη και ξεγελάει τους επαγγελματίες του κλάδου, με αποτέλεσμα να καταλήγουν οι ύποπτες ράβδοι στα θησαυροφυλάκια μεγάλων τραπεζών.

Σύμφωνα με αποκλειστικό ρεπορτάζ του Reuters, τα τελευταία τρία χρόνια εντοπίστηκαν στα θησαυροφυλάκια της JPMorgan Chase & Co. ράβδοι χρυσού αξίας τουλάχιστον 50 εκατ. δολαρίων, που έφεραν τα χαρακτηριστικά των τεσσάρων μεγάλων ελβετικών βιομηχανιών επεξεργασίας

Με τις πλαστές σφραγίδες διοχετεύεται στην αγορά μεγάλος όγκος του μετάλλου που, διαφορετικά, δεν θα γινόταν αποδεκτός στη Δύση.

χρυσού, Valcambi, PAMP, Argor, Heraeus και Metalor, χωρίς όμως να έχουν παραχθεί από αυτές. Οι τέσσερις αυτές ελβετικές βιομηχανίες επεξεργάζονται περίπου 2.000 με 2.500 τόνους χρυσού ετησίως και τα εμπορικά τους σήματα είναι από τα πλέον αξιόπιστα στη βιομηχανία. Σύμφωνα με πηγές της τράπεζας, βρέθηκαν επίσης πλαστές σφραγίδες σε τουλάχιστον 1.000 κομμάτια χρυσού περίπου ενός κιλού, μια άλλη φόρμα μικρότερου βάρους με την οποία εμπορεύεται ο χρυσός. «Οι σφραγίδες αυτών των ράβδων έχουν πλαστογραφηθεί από επαγγελματίες», σχολίασε σχετικά ο Μάικλ Μεσάρι, διευθυντής συμβούλου της βιομηχανίας Valcambi, που δηλώνει βέβαιος ότι θα κυκλοφορούν «πολλές, πολλές άλλες ράβδοι» και οι οποίες δεν έχουν εντοπισθεί. Η J.P. Morgan αντέλεφθη προ δύο ετών ότι στα θησαυροφυλάκιά της

Σύμφωνα με ρεπορτάζ του Reuters, τα τελευταία τρία χρόνια, εντοπίστηκαν στα θησαυροφυλάκια της JPMorgan Chase & Co. ράβδοι χρυσού αξίας τουλάχιστον 50 εκατ. δολ. που έφεραν τα χαρακτηριστικά των πέντε μεγάλων ελβετικών βιομηχανιών επεξεργασίας χρυσού, Valcambi, PAMP, Argor, Heraeus και Metalor, χωρίς όμως να έχουν παραχθεί από αυτές.

υπήρχαν τουλάχιστον δύο κομμάτια χρυσού του ενός κιλού τα οποία έφεραν τον ίδιο αριθμό ταυτότητας και απευθύνθηκε στις αρμόδιες αρχές. Σημειώτέον ότι η J.P. Morgan προμηθεύεται χρυσό από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες του κόσμου για λογαριασμό των μεγαλύτερων τραπεζών, των μεγαλύτερων βιομηχανιών κοσμημάτων και των μεγαλύτερων επενδυτών του κόσμου. Η ανακάλυψη των ράβδων με πλαστή ταυτότητα στα χρηματοκιβώτιά της έδωσε το έναυσμα για μια πλήρη επιθεώρηση του χρυσού στην κατοχή της.

Πρόκειται προφανώς για έναν καινούργιο μηχανισμό, με τον οποίο παρακάμπνεται τα μέτρα που λαμβάνονται σε διεθνές επίπεδο για την πάταξη του ξεπλύματος «μαύρου» χρήματος. Με τις πλαστές σφραγίδες μεγάλων ελβετικών βιομηχανιών διοχετεύεται στην παγκόσμια αγορά με-

γάλος όγκος του μετάλλου που, διαφορετικά, δεν θα γινόταν αποδεκτός στη Δύση όπως, για παράδειγμα, ο χρυσός που έχει εξορυχθεί σε ορισμένες χώρες της Αφρικής, στη Βενεζουέλα ή στη Βόρεια Κορέα. Και βέβαια, με αυτόν τον τρόπο καταλήγουν μεγάλα κεφάλαια στις τσέπες εγκληματιών ή στα ταμεία χωρών στις οποίες έχουν επιβληθεί κυρώσεις.

Κι ενώ η προέλευσή τους δεν μπορεί να ανιχνευθεί, στελέχη τραπεζών που μίλησαν στο Reuters εκτιμούν πως οι περισσότερες από τις ράβδους με τις πλαστές σφραγίδες προέρχονται από την Κίνα, την πρώτη χώρα στον κόσμο σε παραγωγή και εισαγωγή χρυσού. Υποθέτουν, μάλιστα, πως έχουν διεισδύσει στην αγορά μέσω διαπραγματευτών και οίκων εμπορίας χρυσού στο Χονγκ Κονγκ, στην Ιαπωνία και στην Ταϊλάνδη. Από τη στιγμή που τις αποδέχεται

έναν διαπραγματευτή χρυσού σε κάποια από αυτές τις χώρες, μπορούν γρήγορα να διοχετευθούν στην αλυσίδα προσφοράς σε όλον τον κόσμο. Σύμφωνα, πάντως, με το Χρηματιστήριο Χρυσού της Σαγκάης, που εποπτεύει την κινεζική αγορά χρυσού, δεν έχει καταγραφεί κανένα περιστατικό παραχαραγμένων ράβδων χρυσού που να έχουν μεταφερθεί μέσω Κίνας. Η Κίνα απαγορεύει σχεδόν ολοκληρωτικά τις εξαγωγές χρυσού, στο πλαίσιο των αυστηρών ελέγχων στις κινήσεις κεφαλαίου τους οποίους έχει επιβάλει τα τελευταία χρόνια. Όπως αναφέρει, πάντως, ο Κάμερον Αλεξάντερ, επικεφαλής του τομέα ερευνών πολυτιμών λίθων στη συμβουλευτική GFMS Refinitiv, περίπου 400 έως 600 τόνοι χρυσού μεταφέρονται κρυφά κάθε χρόνο από την κινεζική ενδοχώρα στο Χονγκ Κονγκ.

«Οχι» Βερολίνου σε αρνητικά επιτόκια στις καταθέσεις

Επειτα από πέντε χρόνια με αρνητικά επιτόκια για τις τράπεζες, όλα δείχνουν πως η ΕΚΤ θα συνεχίσει να εφαρμόζει την πολιτική που έχει στόχο την ενίσχυση του δανεισμού προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Ενώ οι αγορές προβλέπουν περαιτέρω μείωση του επιτοκίου κατά 10 μονάδες βάσης στο -0,5% τον Σεπτέμβριο, στη Γερμανία οι πολιτικοί εξετάζουν κατά πόσο θα μπορούσαν να απαγορεύσουν στις τράπεζες της χώρας να επιβάλουν αρνητικά επιτόκια δανεισμού στις καταθέσεις των νοικοκυριών. Οι γερμανικές τράπεζες είναι αντίθετες με την ιδέα του Βερολίνου και προειδοποιούν ότι θα μπορούσε να προκαλέσει «επικίνδυνη αστάθεια».

Στη Γερμανία η κουλτούρα της αποταμίευσης είναι πολύ ισχυρή και για του λόγου το αληθές οι Γερμανοί αποταμίευσαν το 2017 περίπου το 10% του διαθέσιμου εισοδήματός τους, ποσοστό διπλάσιο από το μέσο όρο της Ευρωζώνης, σύμφωνα με στοιχεία της Deutsche Bank. Τα μνημονικά επιτόκια δανεισμού αποτελούν ήδη σοβαρό πρόβλημα στη χώρα της Ευρώπης με το μεγαλύτερο ύψος καταθέσεων νοικοκυριών: 2,35 τρισ. ευρώ στα τέλη Ιουνίου, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΚΤ που επικαλείται το Bloomberg, με τα γαλλικά νοικοκυριά να έχουν καταθέσεις ύψους 1,52 τρισ. ευρώ και τα ιταλικά 1,11 τρισ. ευρώ. Την περασμένη εβδομάδα ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Ολαφ Σολτς δήλωσε ότι το υπουργείο θα εξετάσει ποιες θα ήταν οι νομικές περιπλοκές αν απαγορευθεί στις τράπεζες να επιβάλλουν αρνητικό επιτόκιο δανεισμού σε λογαριασμούς ύψους μέχρι 100 χιλιάδες ευρώ. Την ιδέα είχε πρώτος ο πρώθυπουργός της Βαυαρίας Μάρκους Σόεντερ. Ορισμένες τράπεζες στην Ευρώπη και στη Γερμανία έχουν ήδη υιοθετήσει αρνητικά επιτόκια δανεισμού για μεγάλους εταιρικούς πελάτες. Ωστόσο οι περισσότερες

Εξετάζεται η απαγόρευση τους για αποταμιεύσεις μέχρι 100.000 ευρώ.

τράπεζες δεν χρεώνουν τα νοικοκυριά για το γεγονός ότι έχουν εμπίστευτεί τη φύλαξη των χρημάτων τους στην τράπεζα, ανησυχώντας ότι μια τέτοια κίνηση θα οδηγούσε τους καταθέτες να αποσύρουν τα χρήματά τους και να τα καταθέσουν σε ανταγωνιστές ή απλώς να τα αποσύρουν σε μετρητά. Η Hamburger Sparkasse, το μεγαλύτερο ταμειούχριο της Γερμανίας, ανέφερε στους Financial Times ότι έχει ήδη αρχίσει να επιβάλλει αρνητικό επιτόκιο δανεισμού σε ιδιώτες με καταθέσεις άνω του μισού εκατομμυρίου ευρώ και σε εταιρικούς πελάτες με καταθέσεις άνω των 250 χιλιάδων ευρώ. Άλλες τράπεζες ενθαρρύνουν τους πελάτες τους να επενδύσουν τα μετρητά τους σε ομόλογα και σε μετοχές.

Νέα επιδεινωση της γερμανικής οικονομίας

Ακόμη ένα σήμα περί επικείμενης ύφεσης έστειλε η γερμανική οικονομία, καθώς το επιχειρηματικό κλίμα υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Νοέμβριο του 2012, σύμφωνα με τον σχετικό δείκτη του γερμανικού οικονομικού ινστιτούτου Ifo. «Υπάρχουν όλο και περισσότερες ενδείξεις περί οικονομικής ύφεσης της Γερμανίας», παρατήρησε χθες ο Κλέμενς Φούσετ, πρόεδρος του Ifo. «Η αδυναμία, που ήταν επικεντρωμένη στην μεταποίηση, πλέον επεκτείνεται και σε άλλους κλάδους. Την τελευταία φορά που οι γερμανικές βιομηχανίες ήταν τόσο αισιόδοξες ήταν στην κρίση του 2009», εξήγησε ο Φούσετ. Ηταν ο πέμπτος συνεχόμενος μήνας με επιδείνωση του επιχειρηματικού κλίματος στη Γερμανία, η οικονομία της οποίας εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από τις εξαγωγές, εξάρτηση επικίνδυνη σε μια εποχή εμπορικών πολέμων και οικονομικού προστατευτισμού που οδηγούν

σε επιβράδυνση του παγκοσμίου εμπορίου και σε ακύρωση επενδύσεων εξαιτίας της αβεβαιότητας που επικρατεί. «Οι γερμανικές εταιρείες θα πρέπει να προετοιμαστούν για σύγκρουση τους επόμενους μήνες. Όσο πικρό και αν ακούγεται, η εξάρτηση της γερμανικής οικονομίας από τις εξαγωγές έχει γίνει τώρα μπουμπιερανγκ», λέει στο Reuters ο Τόμας Γκίτσελ, αναλυτής της VP Bank. Το επιχειρηματικό κλίμα επιδεινώθηκε και στον κλάδο των υπηρεσιών, στο χονδρικό εμπόριο και στις κατασκευές. Η εξέλιξη αυτή είναι ιδιαίτερα ανησυχητική διότι υποδηλώνει μείωση της εσωτερικής ζήτησης και επέκταση της συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας και σε άλλους κλάδους της οικονομίας. Η γερμανική μεταποίηση συρρικνώνεται κάθε μήνα από τον Ιανουάριο και μετά, σύμφωνα με τον δείκτη υπευθύνων παραγωγίων (PMI) της εταιρείας IHS Markit.

Αποχωρεί από την Αλάσκα η πετρελαιοβιομηχανία BP

Πωλεί τις δραστηριότητές της στην Hilcorp Energy Co. έναντι 5,6 δισ. δολαρίων

Επειτα από 60 χρόνια προσοδοφόρου δραστηριότητας στο έδαφός του, ο βρετανικός πετρελαϊκός κολοσσός BP εγκαταλείπει εντελώς την Αλάσκα και πωλεί το σύνολο των επιχειρήσεών του στην Hilcorp Energy Co. έναντι 5,6 δισ. δολαρίων. Η αποχώρηση της BP αποτελεί επιχειρηματική επιλογή του βρετανικού κολοσσού, καθώς εντάσσεται στο σχέδιο για αποσπενδύσεις ύψους 10 δισ. δολαρίων τη διετία 2019-2020. Καταφέρει όμως ακόμη ένα πλήγμα στον πετρελαϊκό κλάδο της Αλάσκας, η σημασία της οποίας φθίνει τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και στην αμερικανική αγορά μετά την εκρηκτική ανάπτυξη της βιομηχανίας οξιστολιθικών υδρογονανθράκων.

Ανακοινώνοντας την απόφαση της εταιρείας, ο διευθύνων σύμβουλος της BP Μπομπ Ντάντλεϊ τόνισε πως «η Αλάσκα υπήρξε καθοριστική για την ανάπτυξη της εταιρείας και την επιτυχία της για περισσότερο από μισό αιώνα, και οι δραστηριότητες εδώ βοήθησαν τη σταδιοδρομία πολλών στελεχών της». Προσέθεσε, πάντως, πως τώρα η BP βρίσκεται σε διαδικασία ανασχηματισμού και έχει άλλες ευκαιρίες τόσο στις ΗΠΑ όσο και στον υπόλοιπο κόσμο. Η ιστορία της BP στην Αλάσκα αρχίζει το 1959, όταν άρχισε τις εργασίες της εκεί. Οι εξορύξεις στη σημαντικότερη πετρελαιοπηγή εκεί, στο Προυντόε Μπέι, άρχισαν το 1968 ενώ άρχισε να παράγει πετρέλαιο από την πετρελαιοπηγή αυτήν το 1977. Πρόκειται για την πλέον παραγωγική πετρελαιοπηγή της αμερικανικής ιστορίας, καθώς έχουν αντληθεί από αυτήν 13 δισ. βαρέλια πετρελαίου έως σήμερα.

Η BP υπήρξε, άλλωστε, από τις σημαντικότερες εταιρείες που τη δεκαετία του 1970 συμμετείχαν στην κατασκευή του αγωγού που διασχίζει την Αλάσκα

Η ιστορία της BP στην Αλάσκα αρχίζει το 1959. Οι εξορύξεις στη σημαντικότερη πετρελαιοπηγή εκεί, στο Προυντόε Μπέι, ξεκίνησαν το 1968, ενώ στη συνέχεια παρήγε πετρέλαιο από την πετρελαιοπηγή αυτήν από το 1977. Πρόκειται για την πλέον παραγωγική πετρελαιοπηγή της αμερικανικής ιστορίας, καθώς έχουν αντληθεί από αυτήν 13 δισ. βαρέλια πετρελαίου έως σήμερα.

Η BP είναι η τελευταία στη σειρά των μεγάλων πετρελαϊκών εταιρειών που εγκατέλειψαν την Αλάσκα.

και έχει μήκος περίπου 1.287 χιλιόμετρα. Η παραγωγή της στην περιοχή μειώθηκε, όμως, προϊόντος του χρόνου και σήμερα υπολογίζει ότι φέτος περιορίστηκε στα 74.000 βαρέλια πετρελαίου την ημέρα. Είναι η τελευταία στη σειρά ύστερα από άλλες μεγάλες πετρελαϊκές που αποφάσισαν να εγκαταλείψουν όσα αποθέματα πετρελαίου εντοπίστηκαν στα τέλη του 20ού αιώνα σε παραμεθόριες περιοχές

των ΗΠΑ. Τα αποθέματα αυτά αναχαίτισαν την περαιτέρω άνοδο του ΟΠΕΚ και εξόθισαν τις μεγάλες πετρελαϊκές να μάθουν να δραστηριοποιούνται σε περιοχές με ακραίες καιρικές συνθήκες. Η Αλάσκα, όμως, όπως και η πετρελαιοφόρος άμμος του Καναδά και της Βόρειας Θάλασσας, έχει υποβαθμιστεί ως περιοχή άντλησης πετρελαίου.

Η παραγωγή πετρελαίου της πολιτείας έχει μειωθεί σημαντικά από τα υψηλά επίπεδα της δεκαετίας του 1980, καθώς τα αποθέματα στο υπέδαφός της τείνουν να εξαντληθούν. Οι μεγάλες πετρελαϊκές στρέφονται, έτσι, σε περιοχές όπου είναι ευκολότερες οι εξορύξεις και ειδικότερα στο Τέξας. Η Hilcorp και η ConocoPhillips είναι δύο από τις ελάχιστες μεγάλες πετρελαϊκές που εξακολουθούν να επεν-

δύουν στην πολιτεία της Αλάσκας, περιοχή γεμάτη με προστατευόμενα οικοσυστήματα. Σε ό,τι αφορά τη συμφωνία της BP με την Hilcorp, προβλέπει πως η Hilcorp θα καταβάλει στην BP 4 δισ. δολάρια αρχικά και στην πορεία 1,6 δισ. δολάρια από τα κέρδη που θα αντλήσει από τα περιουσιακά στοιχεία της. Από την πλευρά του, ο πρόεδρος της Hilcorp Energy, Τζέισον Ρέμπρουκ, τόνισε πως η εταιρεία του «έχει αποδείξει την ικανότητά της να δίνει νέα ζωή σε πετρελαιοπηγές που χρησιμοποιούνται χρόνια». Προέβλεψε, επίσης, πως η επένδυση αυτή θα συνδράμει στην ανάπτυξη της τοπικής παραγωγής ενέργειας, στη δημιουργία θέσεων εργασίας, καθώς και στην αύξηση των κρατικών εσόδων τα επόμενα χρόνια.

Σενάρια για πιθανή αποχώρηση της UniCredit από τη Yapi Kredi

Η επένδυση στην τουρκική τράπεζα έχει κοστίσει μέχρι σήμερα στη UniCredit 1,5 δισ. ευρώ

Σενάρια για την πιθανή μείωση ή ακόμη και πώληση του μεριδίου που κατέχει η UniCredit στην τουρκική Yapi Kredi κυκλοφόρησαν χθες, καθώς ο Ζαν-Πιερ Μισοσιτιέ, διευθύνων σύμβουλος της ιταλικής τράπεζας, την καθοδηγεί στη δεύτερη φάση αναδιοργάνωσης των δραστηριοτήτων της. Στη πρώτη φάση, η οποία διήρκεσε μια τριετία, ο Μισοσιτιέ επικεντρώθηκε στην εκκαθάριση της UniCredit από έναν μεγάλο όγκο μη εξυμνητούμενων δανείων, στη μείωση των θέσεων εργασίας και στη βελτίωση των ισολογισμών της. Σήμερα, όπως έχει δηλώσει ο ίδιος, σκοπεύει να περιορίσει τις δραστηριότητες του ομίλου σε αυτές που κρίνει απαραίτητες.

Λόγω της επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης στην Τουρκία, η επένδυση της UniCredit στη Yapi Kredi της κόστισε περίπου 1,5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 850 εκατ. ευρώ αφορούσαν την προς τα κάτω αναπροσαρμογή της αξίας του μεριδίου της στην τουρκική τράπεζα και τα 600 εκατ. ευρώ τη συμμετοχή της στην έκδοση ομολόγων της.

Προς το παρόν, η UniCredit βρίσκεται σε συνομιλίες με τον συνεταιίρο της στην Τουρκία, την Koc Holding, για την αναδιοργάνωση της μεταξύ τους κοινοπραξίας Koc Financial Services, η οποία ελέγχει περίπου το 82% της Yapi Kredi, σύμφωνα με πηγές του ειδοενογραφικού πρακτορείου Bloomberg.

Κάθε μέρος της κοινοπραξίας κατέχει το ήμισυ του 82%. Η UniCredit φαίνεται πως επιθυμεί να αποχωρήσει από την κοινοπραξία και να αναλάβει τον έλεγχο

Προς το παρόν, η UniCredit βρίσκεται σε συνομιλίες με τον συνεταιίρο της στην Τουρκία, την Koc Holding, για την αναδιοργάνωση της μεταξύ τους κοινοπραξίας Koc Financial Services, η οποία ελέγχει περίπου το 82% της Yapi Kredi.

του 41% που κατέχει σε αυτήν.

Ο τραπεζικός κλάδος της Τουρκίας έχει δεχτεί μεγάλο πλήγμα από το καθεστώς του προέδρου Ταγίπ Ρετζέπ Ερντογάν, που έχει κλονίσει τη σταθερότητα

της οικονομίας, έχει προκαλέσει τη φυγή επενδυτών και τη μεγάλη πτώση της τουρκικής λίρας.

Η Yapi Kredi είναι η πέμπτη μεγαλύτερη τράπεζα στην Τουρκία, αλλά είναι

επιβαρυνμένη από την κατάσταση της οικονομίας. Ως ιδιωτική τράπεζα βρίσκεται σε μειονεκτικότερη θέση συγκριτικά με τις κρατικές, που δανείζουν με χαμηλότερα επιτόκια κάτω από την πίεση του Ερντογάν και της κεντρικής τράπεζας της χώρας.

Απώτερος στόχος της UniCredit είναι να έχει την εμβέλεια να αποφασίσει τι θα κάνει με το μερίδιό της στη Yapi Kredi χωρίς να εξαρτάται από την Koc. Οι δύο πλευρές δεν έχουν ακόμη καταλήξει σε μια συμφωνία πάνω στο θέμα, αλλά σκοπός τους είναι να έχουν καταλήξει σε συμφωνία μέχρι τα τέλη του τρέχοντος έτους. «Εάν η UniCredit αποκτήσει άμεσο έλεγχο στο μερίδιο που κατέχει στη Yapi Bank τότε θα καταφέρει να αποδομηθεί κεφάλαια από την Τουρκία», σχολιάζει ο Χιούγκο Κρουζ, αναλυτής στην Keefe, Bruyette & Woods. «Κάτι τέτοιο θα είναι μια ευχάριστη εξέλιξη για τους επενδυτές της UniCredit», προσθέτει ο ίδιος.

Σκοπός της UniCredit, τονίζει το Bloomberg, είναι να επεκταθεί στην οργανική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της. Νωρίτερα, φέτος, πούλησε το μερίδιό της στη χρηματοοικονομική εταιρεία Banca Finco SpA έναντι 2,1 δισ. ευρώ στο πλαίσιο της ευρύτερης προσπάθειας να απλοποιήσει το επιχειρηματικό μοντέλο της. Από την άλλη πλευρά, «μια αποχώρηση της UniCredit από το μετοχικό κεφάλαιο της Yapi Kredi θα παίξει αρνητικό ρόλο για την τουρκική τράπεζα», σχολιάζει ο Καν Οκσουν, αναλυτής της Global Securities στην Κωνσταντινούπολη.

Συνεργασία Toyota με Suzuki στον κλάδο αυτόνομων αυτοκινήτων

Οι ισχυρότερες αυτοκινητοβιομηχανίες του κόσμου σπεύδουν να προσαρμοστούν στη νέα πραγματικότητα που διαμορφώνεται σταδιακά στον κλάδο με την ηλεκτροκίνηση και τα αυτόνομα αυτοκίνητα, που αποσπούν τη μερίδα του λέοντος των επενδύσεών τους. Χθες ανακοινώθηκε πως η Toyota Motor ενισχύει τη συνεργασία της με τη Suzuki Motor, αγοράζοντας η μία μερίδιο στο μετοχικό κεφάλαιο της άλλης και δημιουργώντας έτσι μια ακόμη συμμαχία στον παγκόσμιο κλάδο των αυτοκινητοβιομηχανιών.

Η Toyota, που είναι η μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία στην Ιαπωνία, θα εξαγοράσει το 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Suzuki έναντι 96 δισ. γιεν ή 907 εκατ. δολαρίων. Από την πλευρά της, η Suzuki θα αποκτήσει μικρότερο μερίδιο από την Toyota έναντι 48 δισ. γιεν, σύμφωνα με το αμερικανικό πρακτορείο Bloomberg. Στόχος της κίνησης αυτής είναι να ενισχύσουν τη συνεργασία τους για την ανάπτυξη των ηλεκτροκίνητων και των αυτόνομων αυτοκινήτων, καθώς η τεχνολογία, οι προτιμήσεις των καταναλωτών και τα επιχειρηματικά μοντέλα μεταβάλλονται με ραγδαίους ρυθμούς. «Όπως υπενθύμιζε συχνά ο μακαρίτης Σέρτζιο Μαρκιόνε στους στενούς συνεργάτες του, υπάρχουν πολλές αυτοκινητοβιομηχανίες που κάνουν παρόμοια πράγματα», σχολιάζει ο Αλί Ιζάντι-Ναγιαφαμπάντι της Bloomberg New Energy. Ο Μαρκιόνε υπήρξε διευθύνων σύμβουλος της Fiat και σε αυτόν αποδίδεται η επιτυχημένη αναβίωση της ιταλικής μάρκας αυτοκινήτων. Απεβίωσε πέρυσι τον Ιούλιο. «Η Toyota αποκτά μερίδιο στη Suzuki έναντι έλκυστικού αντίτιμου», σχολίασε η Τζάντι Λούις, αναλύτρια της Macquarie Capital Securities. «Θυμίζει την αμοιβαία επενδυτική σχέση που είχαν κτίσει η Toyota και η Mazda», συμπληρώνει η ίδια.

Η Suzuki ανακοίνωσε πως θα χρησιμοποιήσει τα 20 από τα 96 δισ. γιεν που θα εισπράξει από την Toyota για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, δίνοντας μεγαλύτερο βάρος στην αυτόνομη οδήγηση. Βέβαια, ο προϋπολογισμός της Toyota για έρευνα και ανάπτυξη είναι επιταπλόσιος για το τρέχον οικονομικό έτος. Η Suzuki αναζητούσε έναν μεγαλύτερο συντάιρο αφού του διεκόπη η συνεργασία της με

Με τη συμφωνία αυτή η Toyota αναμένεται να επωφεληθεί από την παρουσία της Suzuki στην Ινδία, η οποία πρόκειται να ξεπεράσει την Ιαπωνία ως η τρίτη μεγαλύτερη αγορά αυτοκινήτων.

τη Volkswagen. «Στο κομμάτι της αυτονομίας των οχημάτων είναι λογικό για τη Suzuki να εξαρτάται από την Toyota, διότι τα κεφάλαια που απαιτούνται είναι τεράστια», παρατηρεί ο αναλυτής της Bloomberg New Energy, Αλί Ιζάντι-Ναγιαφαμπάντι. Με τη συμφωνία αυτή, όμως, η Toyota αναμένεται να επωφεληθεί από την παρουσία της Suzuki στην Ινδία, η οποία αναμένεται να ξεπεράσει την Ιαπωνία ως η τρίτη μεγαλύτερη αγορά αυτοκινήτων. Αν και η Suzuki δεν έχει ισχυρή παρουσία σε άλλες αγορές, στην Ινδία κατέχει σχεδόν το ήμισυ της αγοράς. Ωστόσο, οι πωλήσεις της εκεί μειώθηκαν κατά 34% τον Ιούλιο από πέρυσι, αντανakλώντας τη μεγαλύτερη πτώση κατά τη διάρκεια της τελευταίας εξαετίας.

Οι συμμαχίες στον κλάδο των αυτοκινητοβιομηχανιών αποτελούν συνχρόνο φαινόμενο κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, ώστε να εξοικονομήσουν δαπάνες και να αυξήσουν τους διαθέσιμους πόρους για ανάπτυξη. Η Ford Motor συνεργάζεται με τη γερμανική Volkswagen AG και η Honda Motor με την General Motors. Τis δυνάμεις τους έχουν, επίσης, ενώσει οι Renault, Nissan Motor και Mitsubishi Motors, δημιουργώντας μια τριμελή συμμαχία, που όμως διανύει κρίσιμη φάση λόγω της σύλληψης του πρίντ διευθύνοντος συμβούλου Κάρλος Γκονσ, τον περασμένο Νοέμβριο.

Ο Τραμπ κατά General Motors για μεταφορά εργοστασίων στην Κίνα

Ο Ντονάλντ Τραμπ επέκρινε για άλλη

μία φορά την General Motors για τη μεταφορά μεγάλων εργοστασίων της από τις ΗΠΑ στην Κίνα. Ο Αμερικανός πρόεδρος αποδίδει την τεράστια μείωση του εργατικού δυναμικού της, που έχει μειωθεί δραστικά σε σχέση με 40 χρόνια πριν, στη μεταφορά εργοστασίων σε Κίνα και Μεξικό. «Η General Motors, η οποία ήταν κάποτε ο γίγαντας του Ντιτρόιτ, είναι πλέον μία από τις μικρότερες αυτοκινητοβιομηχανίες της πόλης. Μετέφεραν βασικά εργοστάσια στην Κίνα, πριν αναλάβω καθήκοντα προέδρου. Αυτό συνέβη παρά τη σωτήρια βοήθεια που παρείχαν στην εταιρεία οι ΗΠΑ. Τώρα θα έπρεπε να επιστρέψουν στην Αμερική», ανήρτησε χθες στον λογαριασμό του στο Twitter ο Ντόναλντ Τραμπ.

Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του Αμερικανού προέδρου, η μεταφορά ορισμένων εργοστασίων έγινε κατά τη διάρκεια της προεδρίας του, σύμφωνα με δημοσίευμα του Bloomberg. Επιπλέον, τα εργοστάσια της GM στην Κίνα εξυπηρετούν σχεδόν εξ ολοκλήρου την κινεζική αγορά. Η General Motors αριθμεί 46.000 εργαζομένους, οι οποίοι είναι μέλη της Ένωσης Ερ-

Η General Motors σχεδιάζει το κλείσιμο τεσσάρων εργοστασίων της στις Ηνωμένες Πολιτείες.

γαζομένων Αυτοκινητοβιομηχανιών (UAW), ενώ πριν από τέσσερις δεκαετίες ο αριθμός είχε φτάσει στους 618.000, όπως αναφέρει το Reuters. Μεσολάβησε βέβαια ο αποδεκατισμός των εργαζομένων το 2009, όταν η εταιρεία είχε κηρύξει πτώχευση. Ωστόσο, ακόμη και τότε απασχολούνταν 48.000 εργαζόμενοι, σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg.

Η αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία, παρότι έχει μεταφέρει ορισμένα εργοστάσιά της εκτός ΗΠΑ, επενδύει περισσότερο στις εγχώριες επιχειρηματικές της δραστηριότητες. Συγκεκριμένα, έχει επενδύσει 23 δισ. δολάρια στις ΗΠΑ, ποσό πενταπλάσιο σε σχέση με τις επενδύσεις της στο Μεξικό, σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg. Ωστόσο, το εργατικό δυναμικό στις ΗΠΑ είναι μόλις τριπλάσιο σε σχέση με αυτό του Μεξικού.

pwc

Expertise Solutions Value

www.pwc.com.cy

Η τιμή του εισιτηρίου στο Λος Άντζελες και στη Νέα Υόρκη φθάνει τα 16 και 18 δολάρια, αντίστοιχα.

Οι κινηματογράφοι χάνουν έδαφος στις Ηνωμένες Πολιτείες

Τα έσοδα από πωλήσεις εισιτηρίων μειώθηκαν 6,3% από τις αρχές του έτους

Οι επισκέψεις στον κινηματογράφο λιγοστεύουν τον τελευταίο καιρό, εγείροντας ερωτήματα για την πορεία των μεγάλων στούντιο σε έναν κόσμο που η οικιακή ψυχαγωγία αποκτά μεγαλύτερο κοινό και οι καταναλωτές γίνονται όλο και πιο προσεκτικοί με τις δαπάνες τους. Σύμφωνα με δημοσίευμα των New York Times, τα έσοδα από τις πωλήσεις εισιτηρίων στους κινηματογράφους των ΗΠΑ μειώθηκαν κατά 6,3% από τις αρχές του έτους, παρά τις μεγάλες εισπρακτικές επιτυχίες όπως η ταινία «Avengers: Endgame». Η τελευταία ταινία της κινηματογραφικής σειράς Avengers πούλησε εισιτήρια συνολικής αξίας 2,8 δισ. δολαρίων, σε παγκόσμια κλίμακα. Μόνον στις ΗΠΑ εξασφάλισε σχεδόν 860 εκατ. δολάρια στην Disney, τροφοδοτώντας προσδοκίες για μια δυναμική επάνοδο του κινηματογράφου έναντι των πλατφορμών ελεύθερης ροής όπως είναι το Netflix, η Hulu και η Amazon Prime.

Στην πραγματικότητα, όμως, οι επισκέψεις στον κινηματογράφο δεν μπορεί να είναι τόσο συχνές όσο ήταν κάποτε. Σήμερα, τα νοικοκυριά, όχι μόνον στις

Netflix, Hulu και Amazon Prime αποτελούν οικονομικότερες εναλλακτικές λύσεις.

ΗΠΑ αλλά και στον υπόλοιπο ανεπτυγμένο κόσμο, έχουν γίνει πιο συντηρητικά στις δαπάνες τους καθώς το κόστος διαβίωσης έχει αυξηθεί σε σχέση με τους πραγματικούς μισθούς. Οι πλατφόρμες συνεχούς ροής (streaming) προσφέρουν μια οικονομικότερη εναλλακτική με ανεξάντλητες παραγωγές από όλον τον κόσμο.

Όπως τονίζουν οι New York Times, η μηνιαία συνδρομή για το βασικό πακέτο του Netflix κινείται στα 13 δολάρια. Αλτλώς, η Disney Plus –μια πλατφόρμα που ενσωματώνει τις παραγωγές των Disney, Pixar, «Star Wars», National Geographic και Marvel– θα είναι διαθέσιμη στα αμερικανικά νοικοκυριά στις 12 Νοεμβρίου με μηνιαία συνδρομή 7 δολαρίων. Αρκετά υψηλότερη είναι η τιμή ενός εισιτηρίου στο Λος Άντζελες και στη Νέα Υόρκη, στα 16 και 18 δολάρια, αντίστοιχα.

Κατά τη διάρκεια του β' τριμήνου του 2019, ο μέσος όρος των τιμών εισιτηρίων στις ΗΠΑ διαμορφώθηκε στα 9,26 δολάρια, δηλαδή χαμηλότερα από τα 9,38 δολάρια που ισχυαν την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

«Η τιμή των εισιτηρίων δεν ήταν ποτέ εμπόδιο για να επισκεφθεί κανείς τον κινηματογράφο, αλλά είναι σήμερα», σχολιάζει ο Kris Αρονσον, πρώην επικεφαλής του δικτύου διανομής της 20th Century Fox, που σήμερα διοικεί τη δική του εταιρεία συμβούλων. «Οι πλατφόρμες συνεχούς ροής προσφέρουν τις υπηρεσίες έναντι ενός αρκετά ελκυστικού αντιτίμου που είναι δύσκολο να το συναγωνιστούν οι κινηματογράφοι, εκτός εάν πρόκειται για ορισμένες ταινίες που είναι μεγάλες επιτυχίες», προσθέτει ο ίδιος.

Οικονομικοί αναλυτές αποδίδουν τη μείωση των πωλήσεων εισιτηρίων στη γενικότερη αβεβαιότητα που επικρατεί για την πορεία της οικονομίας. «Είναι ακόμη ένα σημάδι που υποδεικνύει πως η οικονομία είναι εύθραυστη», δηλώνει στους New York Times ο Μαρκ Ζάντι, επικεφαλής οικονομολόγος της Moody's

Analytics. Αναφέρθηκε, επίσης, στις υποτονικές πωλήσεις που σημειώθηκαν σε άλλες δραστηριότητες αναψυχής, όπως είναι τα θεματικά πάρκα της Disney και οι αγώνες του αμερικανικού πρωταθλήματος μπέιζμπολ. Όμως, ο κινηματογράφος είναι αντιμετώπιμος με πολλαπλές προκλήσεις, κάτι που φάνηκε την περίοδο από τον Μάιο μέχρι την χθεσινή αργία, όπου οι αιθουσές εξασφαλίζουν το 40% των ετήσιων πωλήσεων εισιτηρίων στις ΗΠΑ και στον Καναδά. Φέτος σημειώθηκε πτώση 2% σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Παράγοντες της βιομηχανίας σημειώνουν πως είναι ανάγκη να ανανεωθεί το περιεχόμενο ώστε να διαφοροποιηθεί και το κοινό στις κινηματογραφικές αίθουσες. Οι μεγαλύτερες επιτυχίες είναι ταινίες δράσης, επιστημονικής φαντασίας και κινουμένων σχεδίων. «Όσο ισχυρό και αν είναι το κοινό για τους υπερήρωες και δίκουλους, περιορίζουμε τους εαυτούς μας σε ένα συγκεκριμένο κοινό, εις βάρος μας», σχολιάζει ο Τόμας Ρόθμαν, υψηλόβαθμο στέλεχος της Sony Pictures Entertainment.

Μία ελληνική στις χίλιες ταχύτερα αναπτυσσόμενες εταιρείες της Ευρώπης

Στις χίλιες ταχύτερα αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις της Ευρώπης συγκαταλέγονται τα ελληνικά καφεκοπτεία Coffee Island, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση των Financial Times σε συνεργασία με την στατιστική υπηρεσία Statista. Η Coffee Island συμπεριλήφθη για πρώτη φορά στη λίστα και κατοχύρωσε τη θέση 657, με ετήσιο ρυθμό αύξησης εσόδων 270% μεταξύ 2014 και 2017. Στην ίδια τριετία η εταιρεία, που λειτουργεί από το 1999, έχει αυξήσει το εργατικό δυναμικό της κατά 122 υπαλλήλους.

Οι γερμανικές επιχειρήσεις έχουν την πρωτοκαθεδρία στην έκθεση, με 230 από αυτές να βρίσκονται στη μακροσκελή λίστα των Financial Times. Το Λονδίνο διατηρεί την κορυφαία έδρα για ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις, αφού 63 από αυτές απαρτίζουν τη λίστα. Ωστόσο, στην περυσινή έκθεση εμφανίζονταν 74 εταιρείες με έδρα τη βρετανική πρωτεύουσα. Η μεγάλη μείωση του αριθμού αποδίδεται από τους Financial Times στην αναταραχή λόγω Brexit. Η λίστα των χιλίων κυριαρχείται από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τεχνολογικό τομέα. Χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι εταιρείες ηλεκτρονικού εμπορίου και χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, ο αριθμός των τεχνολογικών εταιρειών φτάνει τις 149.

Για να μπει μια εταιρεία στη λίστα θα πρέπει να είχε έσοδα τουλάχιστον 100.000 ευρώ το 2014 και τουλάχιστον 1,4 εκατ. ευρώ το 2017. Πρώτη στη λίστα των χιλίων ταχύτερα αναπτυσσόμενων ευρωπαϊκών εταιρειών είναι η βρετανική υπηρεσία χρηματοδοτήσεων και δανείων αυτοκινήτων Blue Motor Finance. Η βρετανική εταιρεία, η οποία ιδρύθηκε το 1992, έχει ξεχωρίσει αισθητά από τις υπόλοιπες, με ετήσιο ρυθμό αύξησης των εσόδων της 51.364% μεταξύ των ετών 2014 και 2017, ενώ τα έσοδα της εταιρείας που ακολουθεί, του Deliveroo, αυξήθηκαν με ρυθμό 15.749% στο ίδιο διάστημα.

Το επίσης βρετανικό Deliveroo, που ξεκίνησε να λειτουργεί το 2013, είναι πλατφόρμα παραγγελίας φαγητού και είχε κατακτήσει την πρώτη θέση στην ίδια έκθεση των Financial Times το 2018, όσο η Blue Motor Finance βρισκόταν στο νούμερο 21. Στην τριετία 2014 έως 2017, το Deliveroo προσέλαβε 1.636 υπαλλήλους.

Το «χάλκινο» κατέκτησε η εσθονική εταιρεία διαμοιρασμού αυτοκινήτων Bolt, πρώην Taxify, της οποίας η εφαρμογή για το κινητό διατίθεται

Η Coffee Island βρέθηκε στην 657η θέση, με ετήσιο ρυθμό αύξησης εσόδων 270%.

σε 34 χώρες ανά τον κόσμο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των Financial Times και της Statista, η Bolt κατέγραψε ετήσιο ρυθμό αύξησης των εσόδων της 12.231% στο διάστημα μεταξύ 2014 και 2017 και αποτελεί σοβαρή απειλή για την Uber, ιδιαίτερα στο Λονδίνο. Το 2017 η Bolt απασχολούσε 350 εργαζομένους. Τετάρτη στη λίστα κατατάσσεται η γερμανική εταιρεία φωτοβολταϊκών Solectric, έχοντας σημειώσει ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 7.772% μεταξύ 2014 και 2017. Η ιδρύτρια το 2012 εταιρεία είχε 30 υπαλλήλους το 2017, σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης. Επιπλέον προϋπόθεση που έπρεπε να πληρούν οι εταιρείες, για να ληφθούν υπ' όψιν στην έρευνα, ήταν η ανεξαρτησία τους, δηλαδή να μην είναι θυγατρικές. Εκτός αυτού, ο ρυθμός ανάπτυξης στο καθορισμένο διάστημα έπρεπε να αφορά κυρίως τα οργανικά έσοδα. Τέλος, εάν η εκάστοτε εταιρεία είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο, έπρεπε η μετοχή της να μην έχει υποχωρήσει περισσότερο από 50% από το 2017.

Στην έκθεση δεν συμπεριλήφθηκαν όλες οι ευρωπαϊκές εταιρείες, αλλά μόνο αυτές που έκαναν αίτηση και ήθελαν να δημοσιεύσουν τα οικονομικά τους στοιχεία. Τα στοιχεία επικυρώθηκαν από ανώτατα στελέχη των εκάστοτε επιχειρήσεων και ερευνήθηκαν για την αξιοπιστία τους από τη Statista.

Ζημιογόνες οι βόλτες με ηλεκτρικά πατίνια σε ΗΠΑ και Ευρώπη

Υψηλό το κόστος για τις διαχειρίστριες εταιρείες λόγω επισκευών και κλοπών

Της ΘΕΛΜΑΣ ΚΑΤΖΗΘΑΝΑΣΙΟΥ

Λεωφόροι και πεζοδρόμοι στις ευρωπαϊκές και αμερικανικές πρωτεύουσες κατακλύζονται τα τελευταία δύο χρόνια από ηλεκτρικά πατίνια, τα οποία κινούνται με ταχύτητα περίπου 14 χιλιομέτρων την ώρα. Η υπηρεσία διαμοιρασμού πατινιών δεν έχει μόνο ενθουσιάσει τους τουρίστες, οι οποίοι αναζητούν οικονομικούς και οικολογικούς τρόπους για να καλύπτουν μικρές διαδρομές, αλλά εξυπηρετεί και τους ντόπιους. Η ταχεία αυξανόμενη μόδα προκαλεί ωστόσο «πονοκέφαλο» αφενός στις νεοφυείς επιχειρήσεις που διαχειρίζονται τα σκούτερ, αφετέρου στις αρμόδιες αρχές, οι ο-

Πλέον η κατασκευή ενός ηλεκτρικού σκούτερ μπορεί να φτάσει ακόμη και τα \$500.

ποιές προσπαθούν να αξιολογήσουν τον βαθμό επικινδυνότητάς τους.

Τα ηλεκτρικά πατίνια κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά στο τέλος του 2017 στην Καλιφόρνια, όπου οι δρόμοι είναι κατά κύριο λόγο ισοπέδοι. Στα γερασμένα λιθόστρωτα των ευρωπαϊκών μητροπόλεων, τα ίδια πατίνια δεν αποδείχθηκαν το ίδιο ανθεκτικά, υποχρεώνοντας τις εταιρείες να επενδύσουν αδρά για την αναδιαμόρφωσή τους.

Η νέα γενιά ηλεκτρικών πατι-

Η νεοφυής επιχείρηση Bird χρησιμοποιεί το τεράστιο βάρος της νέας γενιάς σκούτερ –ζυγίζει περίπου 18 κιλά– ως αντικλεπτικό σύστημα

νιών φαίνεται να έχει μεν μεγαλύτερη διάρκεια ζωής –υποθέτοντας ότι δεν θα υποστεί βανδαλισμούς–, ωστόσο επιβάλλει στις εταιρείες να βάλουν το χέρι βαθιά στην τσέπη. Σύμφωνα με σχετικό δημοσίευμα του Bloomberg, σε ορισμένες περιπτώσεις το κόστος ενός ηλεκτρικού πατινιού μπορεί να φτάσει ακόμη και τα 500 δολάρια. Το τελευταίο μοντέλο της Lime, η οποία διαχειρίζεται τα πατίνια, η οποία διαχειρίζεται τα πατίνια, φρένα ποδηλάτου, προκειμένου να αποτραπουν τυχόν ατυχήματα. Την ίδια στιγμή, οι εταιρείες προ-

λύτερους τροχούς και ισχυρότερες αναρτήσεις, ώστε να κινείται με άνεση στα ανισόπεδα κράσπεδα και στους χαρακτηριστικούς πεζοδρόμους των ευρωπαϊκών μητροπόλεων.

Η νεοφυής επιχείρηση Bird χρησιμοποιεί το τεράστιο βάρος της νέας γενιάς σκούτερ –ζυγίζει περίπου 18 κιλά– ως αντικλεπτικό σύστημα, ενώ άλλες εταιρείες εγκαθιστούν στα πατίνια ισχυρά φρένα ποδηλάτου, προκειμένου να αποτραπουν τυχόν ατυχήματα. Την ίδια στιγμή, οι εταιρείες προ-

σπαθούν να προμηθευτούν καλύτερες και μεγαλύτερες μπαταρίες, ώστε να μειωθεί το κόστος φόρτισης και για να έχουν τα σκούτερ μεγαλύτερη διάρκεια ζωής. Κατά τη διάρκεια της νύχτας, όταν τα ειδικά φορτηγά προβαίνουν στην περιουλογλή των σκούτερ για την επαναφόρτισή τους, οι νεοφυείς επιχειρήσεις έρχονται αντιμέτωπες με ένα ακόμη πρόβλημα: τα στενά σοκάκια. Σχετικά με το ζήτημα αυτό μίλησε στο Bloomberg ο Κάρλος Μπόλα, ένας από τους ιδρυτές της νεοφυούς

επιχείρησης Circ. «Εάν εντοπίσουμε ένα όχημα, το οποίο χρειάζεται φόρτιση ή επισκευή, κάποιος τεχνικός πρέπει να μεταβεί στο σημείο», εξήγησε ο Μπόλα, συμπληρώνοντας ότι «ορισμένες φορές οφείλουμε να χρησιμοποιούμε το μετρό για να φτάσουμε στα οχήματα και να τα παραλάβουμε». Στον ήδη μεγάλο λογαριασμό των νεοφυών επιχειρήσεων προστίθενται επίσης οι βανδαλισμοί και οι κλοπές, που έχουν γίνει πλέον συχνό φαινόμενο. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις στο Παρίσι και στην Καλιφόρνια. Γαλλική συμμορία κατάφερε μέσα σε λίγα βράδια να σπείρει δεκάδες πατίνια από τους δρόμους του Παρισιού, απενεργοποιώντας την ασφάλεια και το σύστημα εντοπισμού GPS.

Στην Καλιφόρνια, «τα ηλεκτρικά πατίνια αντιμετώπισαν την οργή των βανδάλων», όπως είχε δημοσιεύσει χαρακτηριστικά ο Guardian στα τέλη του 2018. Σε βάθος τριών μηνών, περίπου 100 πατίνια κατέληξαν στον πάτο μιας λίμνης και ξεβράζονταν ανά περιόδους στις ακτές της.

Από τη μία πλευρά η αναβάθμιση των ηλεκτρικών πατινιών και από την άλλη πλευρά η επαναφόρτιση, οι επισκευές και οι κλοπές, δημιουργούν μια τεράστια λίστα κοστοβόρων υποχρεώσεων για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, οι οποίες τα κατασκευάζουν και τα διαχειρίζονται. Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι καμία από τις εταιρείες διαμοιρασμού πατινιών δεν έχει καταφέρει μέχρι σήμερα να εμφανίσει κέρδος.

Στη Βρετανία απαιτούνται διπλώμα οδηγησης και ασφάλεια οχήματος

Με τα χέρια δεμένα βρέθηκαν οι αρμόδιες αρχές όταν τα ηλεκτρικά πατίνια άρχισαν να κυκλοφορούν αυθαίρετα στους δρόμους των μητροπόλεων από τα τέλη του 2017. Ανυσυχνώντας για την ασφάλεια των χρηστών, ορισμένες κυβερνήσεις αντέδρασαν σπασμωδικά απαγορεύοντας πλήρως την κυκλοφορία των κοινόχρηστων πατινιών, ενώ άλλες άρχισαν να επιβάλουν αυστηρούς περιορισμούς στις αντίστοιχες νεοφυείς επιχειρήσεις.

Ενα παραθυράκι του νόμου είχαν εκμεταλλευθεί πέρυσι ορισμένες εταιρείες στο Σαν Φρανσίσκο, ώστε να κυκλοφορήσουν χωρίς άδεια τα δικά τους ηλεκτρικά πατίνια στους δρόμους. Όσο ο αριθμός των ατυχημάτων και των δυστυχημάτων σε ηλεκτρικά πατίνια αυξανόταν, η κυβέρνηση της Καλιφόρνιας αναζητούσε τρόπους να περιορίσει τον κίνδυνο. Τελικά, η εισαγγελία της Καλιφόρνιας αποφάνθηκε ότι οι νεοφυείς επιχειρήσεις είχαν παραβεί τους νόμους της πολιτείας, διότι επέτρεψαν στους πελάτες τους να οδηγήσουν τα ηλεκτρικά πατίνια στα πεζοδρόμια και χωρίς κράνος, ενώ τα παρκαρισμένα σκούτερ έφρασσαν τα πεζοδρόμια. Η υπηρεσία μεταφορών του Σαν Φρανσίσκο επέτρεψε εντέλει την κυκλοφορία 2.500 ηλεκτρικών σκούτερ στους δρόμους, ενώ προηγουμένως ήταν 1.250, με την προϋπόθεση ότι οι νεοφυείς επιχειρήσεις θα όριζαν χαμηλότερες τιμές, ώστε να προσελκύσουν χαμηλόμισθους κατοίκους.

Στο Σαν Ντιέγκο, στο Οστιν και στην Ουάσινγκτον των ΗΠΑ είχαν επίσης διαμαρτυρηθεί ορισμένες οργανώσεις για την υψηλή επικινδυνότητα των ηλεκτρικών πατινιών, όπως είχε δημοσιεύσει το περιοδικό Wired. Συγκεκριμένα στο Οστιν οι

Στην Κίνα η κυκλοφορία τους επιτρέπεται αποκλειστικά σε περιφραγμένους χώρους.

Αρχές ανέστειλαν την παροχή διπλωμάτων σε χρήστες ηλεκτρικών πατινιών, ώστε να μπορέσουν πρώτα να αξιολογήσουν την ασφάλειά τους. Η πόλη του Τέξας μετρά σχεδόν 14.000 ηλεκτρικά σκούτερ στους δρόμους της, σύμφωνα με στατιστικά της υπηρεσίας μεταφορών του Οστιν.

Απόλυτη στάση έλαβε η βρετανική κυβέρνηση, η οποία αντιμετωπίζει τα ηλεκτρικά πατίνια ως νόμιμα οχήματα και κατά συνέπεια απαιτεί από τους χρήστες να έχουν διπλώμα οδηγησης για να τα χρησιμοποιήσουν. Τα ίδια τα σκούτερ φορολογούνται και ασφαλιζονται. Στη Βρετανία η νέα μόδα αποτέλεσε αφορμή για την τροποποίηση μιας σειράς νόμων κυκλοφορίας, που ορισμένοι από αυτούς είχαν θεσμοθετηθεί το 1835. Παρά την απαγόρευση της κυκλοφορίας των σκούτερ, πολλοί επιλέγουν να ψηφούν τον νόμο και κυκλοφορούν με ιδιωτικά πατίνια. Οι παράνομοι οδηγοί τιμωρούνται με πρόστιμα και επιβαρύνονται με μονάδες στο δίπλωμα οδηγησης. Σε μεγάλες πόλεις της Κίνας τα ηλεκτρικά σκούτερ έχουν απαγορευθεί και επιτρέπονται αποκλειστικά σε περιφραγμένους χώρους, όπως σε ορισμένα πάρκα, όπως αναφέρει το Bloomberg. Η Κίνα παρ' όλα αυτά φαίνεται να περιορίζει την εργοστάσια κατασκευής ηλεκτρικών πατινιών σε σχέση με κάθε άλλη χώρα διεθνώς.

Προσκλητήριο από την Ινδία σε κινεζικές επιχειρήσεις

Προσπαθεί να επωφεληθεί από τον εμπορικό πόλεμο του Πεκίνου με τις ΗΠΑ

Η Ινδία επιδιώκει να επωφεληθεί από τον εμπορικό πόλεμο της Ουάσιγκτον με το Πεκίνο, ο οποίος δεν φαίνεται να εκτονώνεται αλλά μάλλον να κλιμακώνεται από την επόμενη κιόλας εβδομάδα με την επιβολή νέων δασμών εις βάρος της Κίνας από την κυβέρνηση του Ντόναλντ Τραμπ. Οπότε κυβερνητικοί αξιωματούχοι στην Ινδία θέλουν να προσελκύσουν εταιρείες που αναζητούν να μεταφέρουν τις παραγωγικές τους δραστηριότητες εκτός Κίνας για να αποφύγουν τους δασμούς Τραμπ. Εννέα είναι συγκεκριμένα οι κλάδοι που δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για τη δραστηριοποίηση ξένων εταιρειών στην Ινδία, συμπεριλαμβανομένων των αυτοκινητοβιομηχανιών, των φαρμακοβιομηχανιών και των τηλεπικοινωνιών, σύμφωνα με πληροφορίες του αμερικανικού ειδησεογραφικού δικτύου CNBC.

Ηδη, η Foxconn Technology Group, η οποία είναι εργολάβος των Apple, Amazon και άλλων ψηφιακών κολοσσών, έχει δημιουργήσει δύο εργοστάσια συναρμολόγησης εξυπνων τηλεφώνων στην Ινδία κατά

Η συνεργασία με την Ινδία μπορεί να επιτρέψει σε εταιρείες της Κίνας να παρακάμψουν τους αμερικανικούς δασμούς.

τη διάρκεια της τελευταίας τετραετίας, επισημαίνει το πρακτορείο Bloomberg. Αν και η παρουσία της παραμένει ισχυρή στην κινεζική αγορά, είναι μεγάλη η ανάγκη να αναζητήσει εναλλακτική στην Ινδία λόγω του εμπορικού πολέμου ανάμεσα στην Ουάσιγκτον και την Κίνα. «Βασικός επιχειρηματικός κανόνας είναι να μη βάζεις όλα τα αυγά σου σε ένα καλάθι», σχολιάζει ο Τζος Φούλγκερ, ο οποίος είναι υπεύθυνος των δραστηριοτήτων της Foxconn στην Ινδία, στο Bloomberg. «Πρέπει να βρούμε βιώσιμες και αξιόπιστες εναλλακτικές λύσεις. Προφανώς μια διαφορετική τοποθεσία για την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής θα πρέπει να είναι εξίσου ανταγωνιστική. Δεν μπορούμε να δημιουρ-

γήσουμε ένα εργοστάσιο στο Μεξικό για την κατασκευή κινητών. Μπορεί να ήταν ελκυστική λύση προ δέκα ετών, αλλά όχι σήμερα». Όπως επιβεβαιώνει μία από τις εργάτριες της Foxconn, οι οποίες αμείβονται με τέσσερα δολάρια την ημέρα, «όλα τα έξοδα τηλεφώνων κατασκευάζονταν κάποτε στην Κίνα. Σήμερα τα φτιάχνουμε εδώ».

Σύμφωνα με το CNBC, Ινδοί κυβερνητικοί αξιωματούχοι πραγματοποίησαν αυτήν την εβδομάδα μια σειρά συναντήσεων με εκπροσώπους των αυτοκινητοβιομηχανιών Volkswagen, Hyundai και Honda για να συζητήσουν τη μεταφορά μέρους των δραστηριοτήτων τους στη χώρα. Ωστόσο, όπως επισημαίνουν επιχειρηματικά στελέχη, χώρες όπως η Κίνα έχουν αναπτύξει εξειδικευμένο προσωπικό και μονάδες παραγωγής που ανταποκρίνονται στα κριτήρια μεταποίησης και συναρμολόγησης εξαρτημάτων των ξένων εταιρειών. Βέβαια, οι πιέσεις που δέχεται η Κίνα, αλλά και οι ξένες εταιρείες που παράγουν σε αυτήν και εξαγωγή στις ΗΠΑ, αναμένεται να ενταθούν από την επόμενη ε-

βδομάδα και μέχρι τον Δεκέμβριο. Μέσα σε αυτό το διάστημα, ο Τραμπ θέτει σε ισχύ δασμούς σε επιπλέον προϊόντα από την Κίνα, συνολικής αξίας 300 δισ. δολαρίων, πέραν των 250 δισ. δολαρίων που έχει ήδη φορολογήσει. Η κατάσταση αυτή δεν προβλέπεται να αποκλιμακωθεί σύντομα, με το Πεκίνο να μη θεωρεί πως η Ουάσιγκτον είναι πια αξιόπιστος συνομιλητής υπό τη διακυβέρνηση του Ντόναλντ Τραμπ. Μάλιστα, πληροφορίες του CNBC αποκάλυψαν πως το Πεκίνο μάλλον θα τηρήσει στάση αναμονής στον εμπορικό πόλεμο με τις ΗΠΑ, δίνοντας βάρος στην εγχώρια οικονομία. Ούτως ή άλλως, η εσωτερική ζήτηση διαδραματίζει πια μεγαλύτερο ρόλο στην ανάπτυξη της Κίνας παρά το εμπόριο, όπως σχολίασε ο Τσανγκ Μανγκ Γουίνγκ, υψηλόβαθμο στέλεχος στην επενδυτική εταιρεία Value Partners. «Το εξωτερικό εμπόριο αντιπροσωπεύει περίπου το 20% του κινεζικού ΑΕΠ και το μεγαλύτερο μέρος αυτού δεν καταλήγει στις ΗΠΑ. Οπότε η Κίνα μπορεί να έχει πίστωση χρόνου και να μη βιαστεί σε μια εμπορική συμφωνία με τις ΗΠΑ».

Ινδοί κυβερνητικοί αξιωματούχοι πραγματοποίησαν αυτήν την εβδομάδα σειρά συναντήσεων με εκπροσώπους των αυτοκινητοβιομηχανιών Volkswagen, Hyundai και Honda για να συζητήσουν τη μεταφορά μέρους των δραστηριοτήτων τους στη χώρα.

Επιδεινώνεται η εικόνα των γερμανικών τραπεζών

Η επιδείνωση του οικονομικού κλίματος στη γερμανική οικονομία δυσχεραίνει την κατάσταση των τραπεζών μόλις μια δεκαετία μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, από την οποία δεν ανέκαμψαν ποτέ ολοκληρωτικά. Όχι μόνον η Deutsche Bank, η οποία είναι αντιμετώπι με έναν κυκλώνα προβλημάτων, αλλά και οι υπόλοιπες τράπεζες στη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης δημοσιοποίησαν αδύναμα οικονομικά αποτελέσματα το β' τρίμηνο του 2019. Αναγκάστηκαν να αυξήσουν τις προβλέψεις για επισφαλή δάνεια λόγω των πιστώσεων που έχουν χορηγήσει σε εταιρείες που είναι εκτεθειμένες στις διαμάχες των ΗΠΑ με εμπορικούς εταίρους, στο Brexit, στο γενικευμένο κλίμα αβεβαιότητας και στις πιέσεις που δεχεται ο κλάδος των αυτοκινητοβιομηχανιών. Όλες οι τράπεζες, από την Commerzbank μέχρι τη θυγατρική της HSBC στη Γερμανία, υιοθετούν όλο και πιο πολλά μέτρα για να μειώσουν τις δαπάνες και να αντισταθμίσουν τις όποιες απειλές στην κερδοφορία τους. «Αυξάνονται οι πιέσεις από τα χαμηλά επιτόκια

Μείωση κερδοφορίας και υψηλότερες προβλέψεις λόγω δανείων που έχουν χορηγήσει σε επιχειρήσεις και θεωρούνται επισφαλή.

και την οικονομία», σχολιάζει η Καρόλα βον Σμέτοου, επικεφαλής της HSBC στη Γερμανία. «Είναι αρκετοί οι επιχειρηματίες που μπορεί να μην καταφέρουν να εξυπηρετούν με συνέπεια τα δάνειά τους» κατά τη διάρκεια του β' εξάμνου του 2019, σύμφωνα με την τράπεζα.

Οι νέες προκλήσεις παρουσιάζονται αφού έχει περάσει μια μακρά περίοδος με χαμηλή κερδοφορία για τον γερμανικό χρηματοπιστωτικό κλάδο. Οι τράπεζες στη Γερμανία απέφυγαν να εφαρμόσουν αποτελεσματικά μέτρα αναδιάρθρωσης αμέσως μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, με αποτέλεσμα να καθυστερήσει η ανάκαμψη της κερδοφορίας τους. Εν-

Όλες οι τράπεζες, από την Commerzank μέχρι τη θυγατρική της HSBC στη Γερμανία, υιοθετούν όλο και πιο πολλά μέτρα για να μειώσουν τις δαπάνες και να αντισταθμίσουν τις όποιες απειλές στην κερδοφορία τους.

δεικτικό παράδειγμα είναι αυτό της Deutsche Bank. Μόλις προ ολίγων μηνών ανακοίνωσε σειρά δραστικών μέτρων για την αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων της έπειτα από καιρό. Σήμερα, επίσης, η Commerzbank σχεδιάζει μια αλλαγή της στρατηγικής της αλλά η συγκυρία είναι κρίσιμη, διότι «ο κόσμος γύρω της καταρρέει σε ύφεση», όπως τονίζει το Bloomberg. «Ορισμένες τράπεζες αντιμετωπίζουν προβλήματα ακόμη και όταν η οικονομία αναπτυσσόταν με ισχυρούς ρυθμούς. Οπότε καλούνται να αντεπεξέλθουν σε μια πρόσθετη πρόκληση όταν η οικονομία επιδεινώνεται», σχολιάζει η Ιζαμπέλ Σνάμπελ, καθηγήτρια χρηματοοικονομικών στο Πανεπιστήμιο της Βόννης και μέλος της επιτροπής οικονομικών συμβούλων της Γερμανίδας καγκελάρου, Αγκελα Μέρκελ.

Σύμφωνα με το αμερικανικό πρακτορείο, οι προβλέψεις επισφαλειών στις τράπεζες που έχουν χορηγήσει τα μεγαλύτερα επιχειρηματικά δάνεια έχουν αυξηθεί στα 834,2 εκατ. ευρώ το α' εξάμηνο του 2019 από τα 228,4 εκατ. ευρώ ένα

χρόνο πριν. Όπως διευκρινίζει το αμερικανικό πρακτορείο, σε αυτήν την ομάδα τραπεζών περιλαμβάνονται η Deutsche Bank, η Commerzbank, η HVB, η LBBW, η HSBC και η Dresdner Bank.

Η επιδείνωση των συνθηκών στη γερμανική οικονομία, με τη μεταποίηση να συρρικνώνεται επί όγδοο συναπτό μήνα, δεν είναι ακόμη αισθητή στις εισπλεγμένες τράπεζες. Βέβαια, οι εισπλεγμένες τράπεζες είναι περισσότερο εκτεθειμένες στην αναταραχή των χρηματιστηριακών αγορών. Αλλά η κρατική Landesbank Baden-Wuerttemberg (LBW) όπως και η μεγαλύτερη συνεταιριστική τράπεζα Dresdner Bank επίσης αύξησαν τις προβλέψεις τους για επισφαλή δάνεια. Αναλόγως έχουν κινηθεί οι ξένες τράπεζες στη Γερμανία. Κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών, Ευρωπαίοι παίκτες, όπως οι HSBC, ING Groep, BNP Paribas αλλά και η αμερικανική JPMorgan, έχουν επεκτείνει την παρουσία τους στη γερμανική τραπεζική αγορά για να αποσπάσουν ένα κομμάτι από την ισχυρή ανάπτυξη της μεγαλύτερης οικονομίας στην Ευρωζώνη.

Μείωση λιανικών πωλήσεων στη Γερμανία τον Ιούλιο

Πληθαίνουν τα σημάδια περί επερχόμενης ύφεσης της γερμανικής οικονομίας. Οι λιανικές πωλήσεις στη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης μειώθηκαν τον Ιούλιο στον μεγαλύτερο βαθμό από την αρχή του έτους. Παράλληλα, η γερμανική αγορά εργασίας αρχίζει να αισθάνεται την πίεση από την επιβράδυνση της οικονομίας και τη συρρίκνωση της δραστηριότητας στη μεταποίηση. Οι λιανικές πωλήσεις μειώθηκαν τον Ιούλιο κατά 2,2% σε σύγκριση με τον Ιούνιο, πτώση που είναι η μεγαλύτερη από τον Δεκέμβριο του 2018, οπότε είχαν μειωθεί κατά 2,9%. Τους πρώτους επτά μήνες του 2019, οι λιανικές πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 2,8%, σύμφωνα με στοιχεία της γερμανικής στατιστικής υπηρεσίας. Ωστόσο, σε μηνιαία βάση οι λιανικές πωλήσεις μειώνονται ή έχουν μειωθεί από τον Φεβρουάριο και μετά, με εξαίρεση την ενίσχυση κατά 3% τον Ιούνιο. Ανησυχία αρχίζει να προκαλεί και η εικόνα της γερμανικής αγοράς εργασίας, το πραγματικό θαύμα της γερμανικής οικονομίας από το 2009 και μετά. Το βαρόμετρο του γερμανικού οικονομικού

Πρόκειται για τη μεγαλύτερη μείωση που έχει καταγραφεί από τον Δεκέμβριο του 2018.

ιστιτούτου Ifo για την απασχόληση υποχωρεί κάθε μήνα από την αρχή του 2019, καθώς η επιβράδυνση της ανάπτυξης και η συρρίκνωση της μεταποιητικής δραστηριότητας από την αρχή του χρόνου έχουν το τίμημά τους. Ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε τον Αύγουστο κατά 4.000 άτομα στα 2,29 εκατ. Το ποσοστό ανεργίας

παρέμεινε στο 5%, δηλαδή κοντά στο επίπεδο-ρεκόρ όπου είχε βρεθεί τους προηγούμενους μήνες. Η αύξηση της ανεργίας είναι ασφαλώς μικρή, ωστόσο είναι ανησυχητικό ότι σημειώνεται για τέταρτο συνεχόμενο μήνα, πράγμα που σημαίνει ότι έχει διακοπεί η πτώση της ανεργίας μετά από σχεδόν έξι χρόνια σχεδόν αδιάλειπτης

Ενδείξεις ότι η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης απειλείται με ύφεση.

μείωσης της. Αν υπάρξει σημαντική αύξηση της ανεργίας, είναι σχεδόν σίγουρο ότι θα οδηγήσει σε ύφεση τη γερμανική οικονομία. Η αύξηση της ανεργίας είναι πολύ πιθανό ότι θα πλήξει την καταναλωτική δαπάνη, χάρη στην οποία εξακολουθεί να παραμένει υγιής η δραστηριότητα στον κλάδο των υπηρεσιών.

Η γερμανική κυβέρνηση έχει αφήσει να εννοηθεί τις τελευταίες εβδομάδες ότι θα αυξήσει τις δημοσιονομικές δαπάνες αν υπάρξει σοβαρή ύφεση της οικονομίας. Πιθανή αύξηση της ανεργίας θα μπορούσε να δώσει στην καγκελάρια Μέρκελ την δικαιολογία που χρειάζεται ώστε να πάρει μέτρα για την τόνωση της οικονομίας, σύμφωνα με το Bloomberg. Η γερμανική οικονομία συρρικνώθηκε κατά 0,1% το δεύτερο τρίμηνο.

Υποχωρεί η καταναλωτική εμπιστοσύνη στις ΗΠΑ

Αυξήθηκε η κατανάλωση στις ΗΠΑ τον Ιούλιο, ωστόσο η συνέχεια μάλλον δεν θα είναι τόσο καλή για τις αμερικανικές επιχειρήσεις, δεδομένου πως η καταναλωτική εμπιστοσύνη υπέστη τον Αύγουστο τη μεγαλύτερη υποχώρηση των τελευταίων έξι ετών, καθώς οι Αμερικανοί εξέφρασαν έντονη ανησυχία για την επίπτωση των δασμών στην αμερικανική οικονομία. Είχε προηγηθεί τον Ιούλιο η αύξηση της κατανάλωσης, η οποία συνεχίζει περίπου το 70% του αμερικανικού ΑΕΠ, κατά 0,6% και κατά 0,3% τον Ιούνιο, σύμφωνα με στοιχεία του αμερικανικού υπουργείου Εμπορίου.

Όμως, η όλο και μεγαλύτερη αβεβαιότητα που προκαλεί ο εμπορικός πόλεμος των ΗΠΑ με την Κίνα και η πιθανότητα να εισέλθει η αμερικανική οικονομία σε περίοδο ύφεσης τα επόμενα τρίμηνα αρχίζουν να επηρεάζουν αρνητικά τη διάθεση των κα-

ταναλωτών. Είναι εξαιρετικά πιθανό πως η καταναλωτική εμπιστοσύνη θα επιδεινωθεί ακόμη περισσότερο το επόμενο διάστημα, καθώς την Κυριακή θα θεθούν σε ισχύ οι επιπλέον δασμοί 15% που αποφάσισε ο Ντόναλντ Τραμπ να επιβάλει σε εισαγωγές από την Κίνα ύψους 125 δισ. δολαρίων.

Η υποχώρηση του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης κατά 8,6 μονάδες τον Αύγουστο είναι η μεγαλύτερη που έχει καταγραφεί από τον Δεκέμβριο του 2012, ενώ το επίπεδο του δείκτη βρέθηκε στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Οκτώβριο του 2016. Η πρόθεση των Αμερικανών καταναλωτών να αγοράσουν οικιακές συσκευές και μεγάλες ηλεκτρονικές συσκευές υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων πέντε ετών και η πρόθεσή τους αγοράσουν αυτοκίνητα υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2013.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Χωρίς πλειοψηφία η κυβέρνηση του Τζόνσον

Στους Φιλελεύθερους ο μέχρι πρότινος βουλευτής των Συντηρητικών Φίλιπ Λι

ΛΟΝΔΙΝΟ. Κυβέρνηση «χωρίς ηθική, χωρίς εντολή και, από εδώ και στο εξής, χωρίς πλειοψηφία». Η σαρωτική κριτική του επικεφαλής της αντιπολίτευσης Τζέρεμι Κόρμπιν προς τον πρωθυπουργό Μπόρις Τζόνσον ήρθε χθες το απόγευμα, σε μια στιγμή κορύφωσης του δράματος γύρω από το Brexit. Η μετακίνηση του βουλευτή Φίλιπ Λι από τα έδρανα των Συντηρητικών σε αυτά των Φιλελεύθερων Δημο-

Ραγδαίες οι πολιτικές εξελίξεις στη Μ. Βρετανία – Ο πρωθυπουργός έχει απειλήσει με πρόωρες εκλογές στις 14 Οκτωβρίου.

κρατών την ώρα που αγόρευε ο Τζόνσον είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια της δηλωμένης για την κυβέρνηση του Συντηρητικού Κόμματος, η οποία πλέον δεν διαθέτει πλειοψηφία ούτε με τη στήριξη του βορειοірλανδικού DUP.

Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με την πιθανολογούμενη από την ίδια την κυβέρνηση ήττα στην ψηφοφορία που επρόκειτο να διεξαχθεί αργά χθες το βράδυ για το Brexit, ανοίγει τον δρόμο για πολιτικές εξελίξεις. «Αυτή είναι η τελευταία

ευκαιρία της Βουλής να εμποδίσει μια έξοδο χωρίς συμφωνία στις 31 Οκτωβρίου», δήλωσε ο Συντηρητικός βουλευτής Ολίβερ Λέτουν, συσπειρώνοντας γύρω από το ψήφισμα όχι μόνο την αντιπολίτευση αλλά και ικανό, όπως όλα έδειχναν, αριθμό «ανταρτών» από το Συντηρητικό Κόμμα. Αν η Βουλή έχει πράγματι τη δυνατότητα να πάρει την ατζέντα στα χέρια της, το επόμενο βήμα είναι ο νόμος που θα υποχρεώσει τον Τζόνσον να ζητήσει νέα παράταση της μερομηνίας εξόδου, εκτός αν υπάρξει συμφωνία.

Αν χάσει τον έλεγχο, ο Τζόνσον έχει απειλήσει με πρόωρες εκλογές στις 14 Οκτωβρίου, απόφαση η οποία, όμως, απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία, λόγω του νόμου περί σταθερής διάρκειας των κοινοβουλευτικών θητειών. Το Εργατικό Κόμμα δηλώνει μεν ότι επιθυμεί εκλογές το ταχύτατο, αλλά υπογραμμίζει ότι δεν θα συγκατανεύσει σε αυτές αν δεν «θωρακιστεί» με όλη τη δύναμη του νόμου η απαγόρευση εξόδου από την Ε.Ε. χωρίς συμφωνία.

Όλα αυτά πρέπει να γίνουν μέσα στις επόμενες ημέρες, καθώς ο Τζόνσον έχει ανακοινώσει την αναστολή λειτουργίας του Κοινοβουλίου από την ερχόμενη εβδομάδα και έως τα μέσα Οκτωβρίου.

Ως προς την ουσία, δε, των διαπραγματεύσεων με την Ε.Ε., το Sky News μετέδωσε ότι η βρετανική διαπραγματευτική ομάδα

Η σάτιρα ως απάντηση στο πολιτικό θέατρο του παραλόγου που εκτυλίσσεται στη Βρετανία, καθώς η αντιπαράθεση για το Brexit φθάνει στο «κόκκινο».

στις Βρυξέλλες υπό τον Μπόρις Τζόνσον έχει αποδεκατιστεί, ενώ ο πρωθυπουργός είχε εμφανή δυσκολία να απαντήσει σε ερωτήσεις για τη διαπραγματευτική του τακτική.

Ένας από τους βουλευτές που δεν πείθονται είναι ο Νικόλας Σόουμς, εγγονός

του Ουίνστον Τσώρτσιλ. «Θα καταψηφίσω την κυβέρνηση με βαριά καρδιά», ανακοίνωσε ο Σόουμς. «Τα αιτήματα του Μπόρις δεν είναι ρεαλιστικά και δεν μπορώ να συμπαράξω σε μια έξοδο χωρίς συμφωνία», είπε.

REUTERS, A.P.

Κυβέρνηση και με τη βούλα στην Ιταλία

ΡΩΜΗ. Μια νέα κυβέρνηση γεννήθηκε χθες στην Ιταλία, με τη ληξιαρχική πράξη να επισφραγίζεται πανηγυρικά από την ηλεκτρονική πλειοψηφία των μελών του Κινήματος 5 Αστέρων, που ενέκριναν με ποσοστό 79,3% - 20,7% τη συγκυβέρνηση με το Δημοκρατικό Κόμμα, υπό την πρωθυπουργία του Τζουζέπε Κόντε. Ανακοινώνοντας τα αποτελέσματα, ο επικεφαλής των 5 Αστέρων,

Τα μέλη του Κινήματος 5 Αστέρων ενέκριναν ηλεκτρονικά, με 79,3%, τη συγκυβέρνηση με το Δημοκρατικό Κόμμα.

Ο Λουίτζι ντι Μάιο υποστήριξε ότι στόχος της νέας κυβέρνησης είναι «να μην φεύγουν πια οι νέοι χωρίς επιστροφή».

τη συγκυβέρνηση των «αντισυστημικών» 5 Αστέρων με έναν εκ των βασικών πυλώνων του ιταλικού πολιτικού σκηνικού λύθηκε με αποφασιστικό τρόπο υπέρ

της συγκυβέρνησης. Περισσότερα μέλη των 5 Αστέρων (63.146) υπερψήφισαν χθες τη σύμπραξη με το Δημοκρατικό Κόμμα από όσα είχαν υπερψηφίσει τη

σύμπραξη με τη Λέγκα του Ματέο Σαλβίνι, τον Μάιο του 2018 (42.796).

Τα δύο κόμματα έχουν καταλήξει σε προγραμματική συμφωνία, ενώ σήμερα αναμένεται η ανακοίνωση του νέου υπουργικού σχήματος από τον Τζουζέπε Κόντε. Αναγγέλλοντας το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας, ο Ντι Μάιο απέφυγε οποιεδήποτε αναφορά στο Δημοκρατικό Κόμμα, ενώ σημείωσε ότι η συμφωνία περιλαμβάνει «και τα 20 σημεία των 5 Αστέρων».

Μεταξύ αυτών, τη δέσμευση ότι «θα καταργηθούν άμεσα 345 καρέκλες» (α.σ.: βουλευτών και γερουσιαστών), ότι θα μπει σε πρώτη προτεραιότητα το περιβάλλον, με απομάκρυνση από τον Άνθρακα, θα μπει φρόνο σε νέες εξορμήσεις και σε αποτελεσματικές, θα υπάρξουν φορολογικές ελαφρύνσεις για την πρόσληψη νέων εργαζομένων κ.λπ.

Όσο για τον Ματέο Σαλβίνι, ο οποίος έμεινε οριστικά εκτός νυμφώνος, παρηγόρησε τους υποστηρικτές του ισχυρίζομενος ότι η θητεία της νέας κυβέρνησης θα είναι σύντομη.

REUTERS, A.P.

Θυμήθηκαν τους πυραύλους S-300 τώρα οι Τούρκοι

Απολογητικός έναντι των ΗΠΑ εμφανίστηκε ο Μεβλούτ Τσαβούσογλου, καθώς η κυβέρνηση του πασχίζει να αποφύγει επώδυνες κυρώσεις από την πλευρά της Ουάσινγκτον για την αγορά των ρωσικών πυραύλων S-400. Στην προσπάθειά του αυτή, ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών δεν δίστασε να εμπλέξει άλλες χώρες του ΝΑΤΟ, συμπεριλαμβανομένων και της Ελλάδας. Μιλώντας σε πάνελ που οργανώθηκε στο 14ο Στρατηγικό Φόρουμ, στο Μπέντε της Σλοβενίας, ο Τσαβούσογλου δήλωσε ότι η χώρα του αγόρασε τους ρωσικούς πυραύλους για να καλύψει τις αμυντικές ανάγκες της και κατηγόρησε τις ΗΠΑ, τη Γερμανία και την Ολλανδία ότι απέσυραν από την Τουρκία τους αμυντικούς πυραύλους Patriot ακριβώς

τη στιγμή που τους είχε περισσότερο ανάγκη, λόγω του πολέμου στη Συρία. Σημείωσε, δε, ότι και άλλες χώρες του ΝΑΤΟ, όπως η Ελλάδα και η Σλοβακία, προμηθεύθηκαν ρωσικούς πυραύλους S-300 χωρίς να υπάρξει πρόβλημα από αμερικανικής πλευράς.

Συνεχίζοντας την προσπάθεια εξευμενισμού της κυβέρνησης Τραμπ, ο επικεφαλής της τουρκικής διπλωματίας τόνισε ότι οι σχέσεις που αναπτύσσει η Τουρκία με τη Ρωσία ή με χώρες της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής δεν αντιπροσωπεύουν εναλλακτικές λύσεις των σχέσεών της με τη Δύση, αλλά τις συμπληρώνουν. «Ναι, αγοράζουμε το 50% του φυσικού αερίου μας από τη Ρωσία, αλλά η Γερμανία αγοράζει

το 100% του αερίου της από τη Ρωσία. Ναι, αγοράσαμε S-400, αλλά όταν πρόκειται για την Κριμαία, διαφωνούμε με τη Μόσχα.

Όταν πρόκειται για την εδαφική ακεραιότητα της Μολδαβίας ή της Γεωργίας, και πάλι διαφωνούμε», σημείωσε. Σε άλλο σημείο της παρέμβασής του, εξέφρασε την απογοήτευση της κυβέρνησής του για την αδυναμία της διεθνούς κοινότητας να αντιμετωπίσει τις αιτίες της μεταναστευτικής κρίσης, που επιβαρύνει ιδιαίτερα την Τουρκία. «Δαπανήσαμε 37 δισ. δολάρια από τον κρατικό προϋπολογισμό και λάβαμε από τη διεθνή κοινότητα λιγότερο από ένα δισ. επιπρόσθετα από τα κονδύλια που λάβαμε από την Ε.Ε.», δήλωσε ο Τσαβούσογλου, υπενθυμίζοντας

ότι η χώρα του φιλοξενεί περίπου 3,6 εκατ. πρόσφυγες από τη Συρία.

Στην εσωτερική πολιτική επικαιρότητα, αίσθηση προκάλεσε η έκρηξη οργής του υπουργού Εσωτερικών, Σουλεϊμάν Σοϊλού, εναντίον του νεοεκλεγμένου δημάρχου Κωνσταντινούπολης, Εκρέμ Ιμάμογλου. Ο κεμαλικός δήμαρχος, που προκάλεσε τη μεγαλύτερη ήττα των τελευταίων χρόνων στο κυβερνών κόμμα ΑΚΡ, επισκεφθηκε το Σαββατοκυριακό την κουρδική πόλη Ντιγιάρμακιρ, εκφράζοντας την αλληλεγγύη του προς τους τρεις Κούρδους δημάρχους που καθάρθηκαν πρόσφατα από την κεντρική κυβέρνηση. Στις εκλογές του περασμένου Ιουνίου, ο Ιμάμογλου είχε υποστηριχθεί και από το φιλοκουρδικό κόμμα HDP. «Α-

Πιστώσεις 15 δισ. δολαρίων προτείνει η Γαλλία στο Ιράν

ΠΑΡΙΣΙ. Συνεχίζονταν και χθες οι συνομιλίες μεταξύ της ιρανικής αντιπροσωπείας και της γαλλικής κυβέρνησης για τη δημιουργία πιστωτικής γραμμής ύψους 15 δισ. ευρώ με εγγύηση μελλοντικά πετρελαϊκά έσοδα του Ιράν και στόχο την τήρηση από μέρους της Τεχεράνης της συμφωνίας για τα πυρηνικά. «Η ιδέα είναι να δημιουργήσουμε πιστωτική γραμμή εγγυημένη από τα πετρελαϊκά έσοδα και να εξασφαλίσουμε την ασφάλεια στον Περσικό Κόλπο. Όλα αυτά εξαρτώνται από την προθυμία του προέδρου Ντόναλντ Τραμπ να εξαιρέσει τις συναλλαγές αυτές από τις κυρώσεις», είπε χθες ο Γάλλος υπουργός Εξωτερικών Ζαν-Ιβ Λε Ντριάν.

Παρότι ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν και ο Αμερικανός ομόλογός του δεν έχουν εκθέσει δημόσια διάσταση στις απόψεις τους, Αμερικανοί κυβερνητικοί αξιωματούχοι, μιλώντας στους New York Times, είπαν ότι η γαλλική προσπάθεια, την οποία στήριζουν και άλλα ευρωπαϊκά κράτη, υπονομεύει τις προσπάθειες του Λευκού Οίκου για άσκηση «ασφυκτικής πίεσης» στην Τεχεράνη.

Άγνωστο παραμένει επίσης εάν ο Τραμπ θα αποδεχθεί τέτοια πρόταση «διάσωσης» της συνθήκης για τα πυρηνικά του Ιράν. Ο σύμβουλος εθνικής ασφαλείας του προέδρου Τζον Μπόλτον έχει καταστήσει σαφές ότι αντιτίθεται σε κάθε τέτοια συμφωνία. Ταυτόσημες θέσεις εκφράζει και ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Μπεντζαμίν Νετανιάχου, ο οποίος εξέφρασε τις διαφωνίες του με τη συνθήκη του

Ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν, χθες, στο Μέγαρο των Ηλυσίων.

Με εγγύηση μελλοντικά πετρελαϊκά έσοδα και στόχο την τήρηση, από μέρους της Τεχεράνης, της συμφωνίας για τα πυρηνικά.

2015 για τα πυρηνικά του Ιράν, ασκώντας αργότερα πιέσεις στον Τραμπ να τηρήσει την προεκλογική του δέσμευση, ακυρώνοντας την επακθή – όπως τη χαρακτηρίζει – συμφωνία.

REUTERS

Μέτρα για τις γυναικοκτονίες ετοιμάζει ο Εμανουέλ Μακρόν

ΠΑΡΙΣΙ. Εθνική συζήτηση για την ενδοοικογενειακή βία εγκαινίασε χθες ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν, καθώς περισσότερες από 100 γυναίκες έχουν δολοφονηθεί φέτος από τους συζύγους ή τους συντρόφους τους στη χώρα.

Σε ανακοίνωσή της την περασμένη εβδομάδα, η υπουργός Ισότητας Μαρλέν Σιαπά είχε δεσμευθεί ότι η συζήτηση θα οδηγούσε στη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Ευρεία κυβερνητική σύσκεψη πραγματοποιήθηκε για το θέμα χθες υπό τον πρωθυπουργό Φίλιπ και με την παρουσία των υπουργών Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Παιδείας, Στέγας και Προστασίας των Παιδιών. Λίγες ώρες νωρίτερα, ο πρόεδρος Μακρόν είχε επισκεφθεί την υπηρεσία παροχής τηλεφωνικών συμβουλών για κρούσματα ενδοοικογενειακής βίας.

Την εθνική συζήτηση επέκριναν, ωστόσο, φεμινιστικές οργανώσεις, καταγγέλλοντας την έλλειψη πόρων. «Δίνεται η εντύπωση πληθώρας επικρι-

τωνιακών μέσων και λόγων, που αποκρύπτουν την πλήρη ένδεια μέσων αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών», είπε η βουλευτής της Ανυπότακτης Γαλλίας Κλεμαντίν Οτέν.

Φεμινιστικές οργανώσεις έχουν καλέσει σε ημέρα κινητοποιήσεων κατά

Περισσότερες από 100 γυναίκες έχουν δολοφονηθεί φέτος στη Γαλλία από τους συζύγους ή συντρόφους τους.

της ενδοοικογενειακής βίας στις 23 Νοεμβρίου, δύο ημέρες πριν από την ολοκλήρωση του γύρου συζητήσεων που θα διεξαχθεί σε όλη τη Γαλλία. «Κάθε τέτοια συζήτηση είναι χρήσιμη και αναγκαία», είπε η Φρανσουάζ Μπριέ, επικεφαλής της Εθνικής Ομοσπονδίας Αλληλεγγύης Γυναικών.

REUTERS

Ο Ταγίπ Ερντογάν εκφωνεί ομιλία σε τελετή που έλαβε χώρα στην Αγκυρά, με αφορμή την έναρξη της καινούργιας χρονιάς στο τουρκικό δικαστικό σύστημα.

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια
- Χρηματοδότηση Έργων

- Χρηματοδότηση Εμπορίου
- Ψηφιακή Τραπεζική

- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
- Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Θετικό μήνυμα από Μαρκ Ρούτε

Για μείωση του πρωτογενούς πλεονάσματος στις συνομιλίες με τον Κυριάκο Μητσοτάκη

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

Το μήτι για την έμμεση μείωση του πρωτογενούς πλεονάσματος μέσω της επιστροφής των κερδών που έχουν οι ευρωπαϊκές κεντρικές τράπεζες (ANFAs και SMPs) από τα ελληνικά ομόλογα, ώστε αυτά να δώσουν δημοσιονομική ανάσα, έκλεισε, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο Μαρκ Ρούτε στον Κυριάκο Μητσοτάκη χθες στη Χάγη. Δημοσίως, εξάλλου, ο Ολλανδός πρωθυπουργός δήλωσε ότι έχει «απόλυτη εμπιστοσύνη» στον Έλληνα πρωθυπουργό και στο μεταρρυθμιστικό του πρόγραμμα με πρόταγμα την ανάπτυξη. Ο Έλληνας πρω-

«Έχω εμπιστοσύνη στον Έλληνα πρωθυπουργό», δήλωσε – ιδιαίτερο ενδιαφέρον για επενδύσεις στην ενέργεια.

θυπουργός από την πλευρά του εμφανίστηκε αισιόδοξος για την κατάληξη της σχετικής συζήτησης με την Κομισιόν, ενώ φαίνεται να υπάρχει κοινό έδαφος για συνεργασία σε επενδυτικά πρότζεκτ που αφορούν την πράσινη ενέργεια, αλλά και το φυσικό αέριο.

Ικανοποίηση

Κυβερνητικές πηγές εμφανίζονταν ιδιαίτερα ικανοποιημένες από τη χθεσινή συνάντηση του κ. Μητσοτάκη με τον κ. Ρούτε –κράτησε συνολικά δύο ώρες, μαζί με τις διευρυμένες συνομιλίες παρουσία των αντιπροσωπειών–, η οποία έκλεισε τον πρώτο κύκλο ευρωπαϊκών επαφών του κ. Μητσοτάκη. Το θετικό κλίμα που αποτυπώθηκε και στις δημόσιες δηλώσεις των δύο ανδρών δεν είναι άνευ σημασίας, καθώς το ολλανδικό Κοινοβούλιο θα είναι ένα από τα Κοινοβούλια της Ευρωζώνης που θα πρέπει να εγκρίνουν την όποια μελλοντική απόφαση μείωσης του πλεονάσματος.

«Έχω απόλυτη εμπιστοσύνη στον νέο Έλληνα πρωθυπουργό», σημείωσε ο κ. Ρούτε, προσθέτοντας ότι τώρα γίνονται τα βήματα «προκειμένου να αξιοποιηθούν

Ο καλύτερος τρόπος προκειμένου η Ελλάδα να μειώσει την οικονομική εξάρτηση από τους εταίρους της είναι η ανάπτυξη, ανέφερε ο κ. Μαρκ Ρούτε κατά τη συνάντησή του με τον κ. Κυριάκο Μητσοτάκη.

Στήριξη στο μεταναστευτικό

«Η ΟΛΛΑΝΔΙΑ θα κάνει ό,τι περνάει από το χέρι της για να βοηθήσει την Ελλάδα», σημείωσε ο κ. Ρούτε αναφερόμενος στο μεταναστευτικό, αναγνωρίζοντας ότι η χώρα μας έχει δεχθεί μεγάλο βάρος. Ταυτόχρονα, υιοθέτησε προσεκτική γλώσσα έναντι της Τουρκίας, αναγνωρίζοντας ότι και η ίδια έχει δεχθεί μεγάλο βάρος, ενώ τόνισε την ανάγκη να υπάρξει ένα διαχείρισιμο ευρωπαϊκό σύστημα, το οποίο «να στηρίξουν όλοι» και μίλησε για «κίνητρα και πιέσεις» προς τις χώρες που δεν ενωμίζονται τα βάρη που τους αναλογούν. Ο κ. Μητσοτάκης επανέλαβε την ανάγκη για μια ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου κυρίως μεταξύ των χωρών της ζώνης Σένγκεν, δεσμεύθηκε ότι η Ελλάδα θα κάνει αυτό που της αναλογεί, ώστε να επιπα-

χυνθούν οι επιστροφές προς την Τουρκία –σημείωσε ότι μέχρι σήμερα έχουν επιστραφεί μόλις 1.800 άτομα– και επέμεινε στην ευρωπαϊκή συνδρομή για τη φύλαξη των συνόρων, αλλά και στην ανάγκη η Τουρκία να ελέγξει τα δίκτυα των διακινητών. Στη συνάντηση συζητήθηκε και η τουρκική παραβατικότητα στην Ανατολική Μεσόγειο, καθώς και η ενταξιακή διαδικασία της Βόρειας Μακεδονίας. Σημειώνεται ότι η Ολλανδία και η Γαλλία δεν έδωσαν το πράσινο φως στις ενταξιακές της Βόρειας Μακεδονίας τον περασμένο Ιούνιο (η δεύτερη κυρίως λόγω της Αλβανίας). Η Ολλανδία εμφανίζεται επιφυλακτική και φαίνεται να λέει «όχι» σε αποσύνδεση των ενταξιακών των δύο χωρών.

οι νέες ευκαιρίες που προκύπτουν και από την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής για νέες θέσεις απασχόλησης». Πρόσθεσε δε με νόημα ότι ο καλύτερος τρόπος προκειμένου η Ελλάδα να μειώσει την οικονομική εξάρτηση από τους εταίρους της είναι «η ανάπτυξη». «Μιλήσαμε για την εμπιστοσύνη και πώς θα φέρουμε την ανάπτυξη και πώς θα επωφεληθούμε κι εμείς από αυτή την ανάπτυξη, ώστε να εξάγουμε περισσότερα προϊόντα και τεχνολογία στην Ελλάδα», τόνισε, υπογραμμίζοντας ότι υπάρχει έδαφος συνεργασίας και στον αγροτικό τομέα.

Την ίδια ώρα, έμμέσως πλέον σαφώς, ο κ. Μητσοτάκης, ερωτηθείς για τη συζήτηση σχετικά με τα ANFAs και τα SMPs, επανέλαβε ότι για τον ίδιο πρόκειται η πρόωθηση μεταρρυθμίσεων που θα αποκαταστήσουν την αξιοπιστία της χώρας και ότι, αφού πετύχει αυτό, θα ανοίξει τη συζήτηση για τη μείωση των πρωτογενών πλεονασμάτων από το 2021. Ωστόσο, για πρώτη φορά δημοσίως υπονόησε μια πιθανή τέτοια εξέλιξη, υπογραμμίζοντας ότι αυτή είναι μια συζήτηση που θα γίνει με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. «Και στο παρελθόν έχουν υπάρξει διατυπώσεις για το πώς αυτά μπορούν να αξιοποιηθούν για πολιτικές που προάγουν συνολικά την ανάπτυξη. Είναι ζητήματα που συζητάμε σε επίπεδο θεσμικών οργάνων και δρομολογούμε ανάλογα με τις εξελίξεις», τόνισε ο πρωθυπουργός, «δείχνοντας» έμμέσως την πιθανότητα στο Euroworking Group του Οκτωβρίου ή του Νοεμβρίου, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Κομισιόν, τα ANFAs και τα SMPs να «πέσουν» στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Ικανοποίηση εξέφραζαν κυβερνητικές πηγές και για το γεγονός ότι η ολλανδική πλευρά έδειξε ενδιαφέρον για επενδύσεις στην ενέργεια – πράσινη και όχι μόνο, καθώς συζητήθηκαν οι δυνατότητες επενδύσεων στο φυσικό και υδροπονημένο αέριο, αλλά και οι πιθανότητες συνεργασιών με ελληνικές εταιρείες σε εξορύξεις. Οι ίδιες πηγές έλεγαν, άλλωστε, ότι η ολλανδική πλευρά έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον και για το επενδυτικό Forum με έμφαση στην πράσινη ενέργεια που εξήγγειλε ο πρωθυπουργός μαζί με την Άγκελα Μέρκελ στο Βερολίνο.

Κριτική ΣΥΡΙΖΑ για Γλυπτά, ΕΥΠ και προσφυγικό

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Συντονισμένη προσπάθεια ώστε να περάσει στο παρασκήνιο το θέμα των εσωκομματικών και να βγει στο προσκήνιο η αντιπολιτευτική δράση κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ. Στο πλαίσιο αυτό, οι δηλώσεις των στελεχών του όσον αφορά τα εσωκομματικά έχουν περάσει σε δεύτερο πλάνο και, όταν γίνονται, είναι απολύτως στο ίδιο μήκος κύματος, ώστε να μην υπάρχουν –δημοσίως τουλάχιστον– λαβές για εσωστρέφεια.

Αντίστοιχα, τα στελέχη του κόμματος εστιάζουν στα αντιπολιτευτικά καθήκοντα που έχουν αναλάβει επιχειρώντας την κυβερνητική αποδόμηση, ενώ και η «κεντρική διοίκηση» έχει πολλαπλασιάσει τις παρεμβάσεις της, κυρίως μέσω του εκπροσώπου του κόμματος Αλ. Χαρίτση. Τα τελευταία 24ωρα ο ΣΥΡΙΖΑ «σέκωσε» τρία θέματα με διαφορετική στόχευση το καθένα: πρώτον, υπήρξε συντονισμένη απάντηση στη δήλωση Μητσοτάκη για τον δανεισμό των Γλυπτών. Στο θέμα αυτό παρατηρήθηκε μια κλιμάκωση, καθώς ενώ αρχικά τοποθετήθηκε ο κ. Σκουρολιάκος, αρμόδιος για θέματα πολιτισμού, ακολούθησε ανακοίνωση και από τον ΣΥΡΙΖΑ, ενώ χθες έκανε ανάρτηση στο Facebook για το θέμα και ο Αλέξης Τσίπρας.

Η κλιμάκωση προέκυψε καθώς αφενός το θέμα θεωρήθηκε πως «κτυπάει» στο θυμικό της ευρείας μάζας των πολιτών, αφετέρου εκτιμήθηκε πως πλάττει προσοπικά τον κ. Μητσοτάκη. Εξ ου και η φράση του κ. Τσίπρα πως η πρωτοβουλία για δανεισμό των Γλυπτών ήταν «τουλάχιστον αφέλης». Ταυτόχρονα έδωσε μια ευκαιρία στον κ. Τσίπρα να εμφανιστεί ως συναινετικός, καλώντας την κυβέρνηση να ζητήσει την επιστροφή των Γλυπτών και θα «έχει τη στήριξη όλων μας».

Δεύτερο θέμα που σέκωσε ο ΣΥΡΙΖΑ είναι αυτό της ΕΥΠ. Αυτό είχε σαφώς διαφορετική χροιά, αφού οι τόνοι ανέβηκαν. Ο ΣΥΡΙΖΑ μίλησε για επαναφορά του «κράτους της Δεξιάς» ενώ μέσω

του εκπροσώπου του έκανε πολλαπλές ερωτήσεις, γιατί ο πρωθυπουργός επέμεινε στο πρόσωπο του κ. Κοντολέοντος, φέρνοντας σχετική τροπολογία. Είναι σαφές πως η επιμονή του ΣΥΡΙΖΑ στο συγκεκριμένο θέμα έχει ιδεολογική και θεσμική στόχευση. Τρίτο θέμα είναι οι μεταναστευτικές ροές. Στο εν λόγω ζήτημα ο ΣΥΡΙΖΑ εστίασε στη φιλοσοφία της Ν.Δ., σημειώνοντας πως «όσο η κυβέρνηση δεν μπορεί να συνειδητοποιήσει ότι πρόκειται για ένα ευρωπαϊκό ζήτημα» και «το έχει αναγάγει μόνο σε εθνικό ήήμερες πρόβλημα με την Τουρ-

Ο κ. Τσίπρας χαρακτήρισε «τουλάχιστον αφέλη» την πρωτοβουλία για δανεισμό των Μαρμάρων του Παρθενώνα.

κία», τόσο «δεν περιμένουμε να κατανοήσει ούτε να συμφωνήσει με τις πολιτικές που εφάρμοσε ο ΣΥΡΙΖΑ τα προηγούμενα χρόνια». Η ανακοίνωση καταλήγει λέγοντας πως η Ν.Δ. «δεν δικαιούται να κουνάει το δάκτυλο». Ο ΣΥΡΙΖΑ ωστόσο δίνει και ακόμα μία διάσταση στο μεταναστευτικό, ασκώντας κριτική στη Ν.Δ. ως αντιπολίτευση. Τούτο φάνηκε από όσα έγραψε ο κ. Παπαδημιούλης στο Twitter κατηγορώντας την Ν.Δ. πως το 2015 επέριπτε ευθύνες στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ για τις μεταναστευτικές ροές, ενώ «σήμερα ανακαλύπτει πως ευθύνονται οι γεωπολιτικές συνθήκες και τα παιχνίδια του Ερντογάν». Η τοποθέτηση του κ. Παπαδημιούλη εντάσσεται σε ένα γενικότερο πλαίσιο που θέλει να αναδείξει ο ΣΥΡΙΖΑ: πως «η Ν.Δ. ασκούσε αντιπολιτευτικά καθήκοντα με λαϊκισμό», όπως λένε κομματικές πηγές. Αυτό είναι ένα κομμάτι που θέλει να αναδείξει ευρύτερα ο κ. Τσίπρας και στη ΔΕΘ, αρχής γενομένης από τα πρωτογενή πλεονάσματα.

Χωρίς εθνική στρατηγική για το ξέπλυμα χρήματος

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Το εμπόριο ναρκωτικών υπολογίζεται ότι αντιπροσώπευε 200 εκατ. ευρώ το 2016, το λαθρεμπόριο τσιγάρων οδήγησε σε απώλειες φόρων 431,8 εκατ. ευρώ την ίδια χρονιά, η παράνομη διακίνηση μεταναστών απέφερε έσοδα 367 εκατ. ευρώ. Πρόκειται για εγκληματικές δραστηριότητες οι οποίες μαζί με τα εγκλήματα διαφθοράς, τις ληστείες, τα οικονομικά εγκλήματα και τις φορολογικές παραβάσεις συνδέονται με το «παράπλευρο» μεγάλο εγκληματικό περιβάλλον της χώρας, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις των ελληνικών αρχών, τις οποίες επικαλείται η έκθεση της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF) κατά του ξέπλυντος «παύρου» χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που δόθηκε χθες στη δημοσιότητα.

Στους δείκτες της έκθεσης, η Ελλάδα σημείωσε βελτίωση και κατατάχθηκε στην πρώτη κατηγορία χωρών υπό Κανονική Παρακολούθηση (Regular Follow Up), με υψηλό βαθμό συμμόρφωσης και αποτελεσματικό σύστημα πρόληψης και καταπολέμησης του ξέπλυντος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι κίνδυνοι, ωστόσο, για ξέπλυμα χρήματος αξιολογούνται από τις ίδιες τις ελληνικές αρχές ως μέτριοι προς υψηλοί. Μάλιστα, στην έκθεση αναφέρεται ότι οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι συνδέονται με επαγγελματίες ομάδες όπως οι δικηγόροι, οι συμβολαιογράφοι, οι λογιστές και οι μεσίτες ακινήτων, ενώ στον χρηματοοικονομικό τομέα τον υψηλότερο κίνδυνο εμφανίζουν, μεταξύ άλλων, οι υπηρεσίες μεταφορών χρημάτων. «Υπάρχει μεγάλος αριθμός μη αδειοδοτημένων μεσσιτών ακινήτων στην Ελλάδα, κάτι που αυξάνει τον κίνδυνο να χρησιμοποιείται η αγορά ακινήτων για ξέπλυμα χρήματος», αναφέρει η έκθεση.

Από το 2014 έως το πρώτο εξάμηνο του 2018 διερευνήθηκαν 262 υποθέσεις σχετικές με ξέπλυμα χρήματος: οι 140 αφορούσαν φοροδιαφυγή, οι 39 δωροδοκία, οι 40 απάτες, οι 17 λαθρεμπόριο, άλλες 17 παράνομο τζόγο και οι υπόλοιπες διάφορα άλλα εγκλήματα.

Την ίδια περίοδο, οι εντολές που δόθηκαν για «πάγωμα» περιουσιακών στοιχείων αφορούσαν ποσά από 160 έως 312 εκατ. ευρώ τον χρόνο. Οι κα-

τασώσεις μετρητών για υποθέσεις που σχετίζονταν με το ξέπλυμα χρήματος έφτασαν συνολικά τις 857.865 ευρώ την περίοδο από το 2015 έως το πρώτο εξάμηνο του 2018. Επίσης, 48,9 εκατ. ευρώ ανακτήθηκαν από την οικειοθελή αποκαλύψη εισοδημάτων σε περιπτώσεις που σχετίζονται με ξέπλυμα χρήματος. Εξάλλου, την περίοδο από το 2016 έως τις 31/10/2018 ερευνήθηκαν για φορολογικές παραβάσεις 1.799 φορολογούμενοι, για υποθέσεις που αφορούσαν 3,5 δισ. ευρώ (φοροδιαφυγή, μαζί με τα πρόστιμα). Εισπράχθηκαν 143,4 εκατ. ευρώ. Στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας τα ευρήματα είναι πιο ισχνά και οι ελληνικές αρχές δια-

Το 2016 η παράνομη διακίνηση μεταναστών απέφερε έσοδα 367 εκατ. ευρώ, ενώ το εμπόριο ναρκωτικών υπολογίζεται ότι αντιπροσώπευε 200 εκατ. ευρώ.

μήνυσαν στα στελέχη της FATF ότι οι εγκληματικές δραστηριότητες συνδέονται κυρίως με την εγκληματική τρομοκρατία. Από το 2013 έως το 2018 ασκήθηκε δίωξη για 4 υποθέσεις, εκ των οποίων 3 εξακολουθούν να εκκρεμούν και μόνο η μία οδήγησε σε καταδίκη.

Σύμφωνα με την έκθεση της FATF, η Ελλάδα συμμορφώνεται απολύτως με τις 15 από τις 40 προτεραιότητες της, έχει μικρότερο βαθμό συμμόρφωσης με άλλες 22 και έχει μικρή συμμόρφωση με 3. Στις αδυναμίες που επισημαίνονται είναι ότι η Ελλάδα δεν έχει ακόμη διαμορφώσει μια εθνική στρατηγική για το ξέπλυμα χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ότι οι υποθέσεις που οδηγούνται στα δικαστήρια καθυστερούν να ολοκληρωθούν και ότι τα στατιστικά στοιχεία είναι ανεπαρκή και δεν μπορεί να εξαχθεί συμπέρασμα για το κατά πόσον οι κυρώσεις που επιβάλλονται είναι ανώλετες με το εγκλημα.

Για τις τράπεζες σημειώνεται ότι καταντούν τις υποχρεώσεις τους και εφαρμόζουν αποτελεσματικά προληπτικά μέτρα.

Λίγα και ακριβά τα νέα δάνεια προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά

Υπερδιπλάσια τα επιτόκια σε σχέση με τα μέσα επίπεδα της Ευρωζώνης

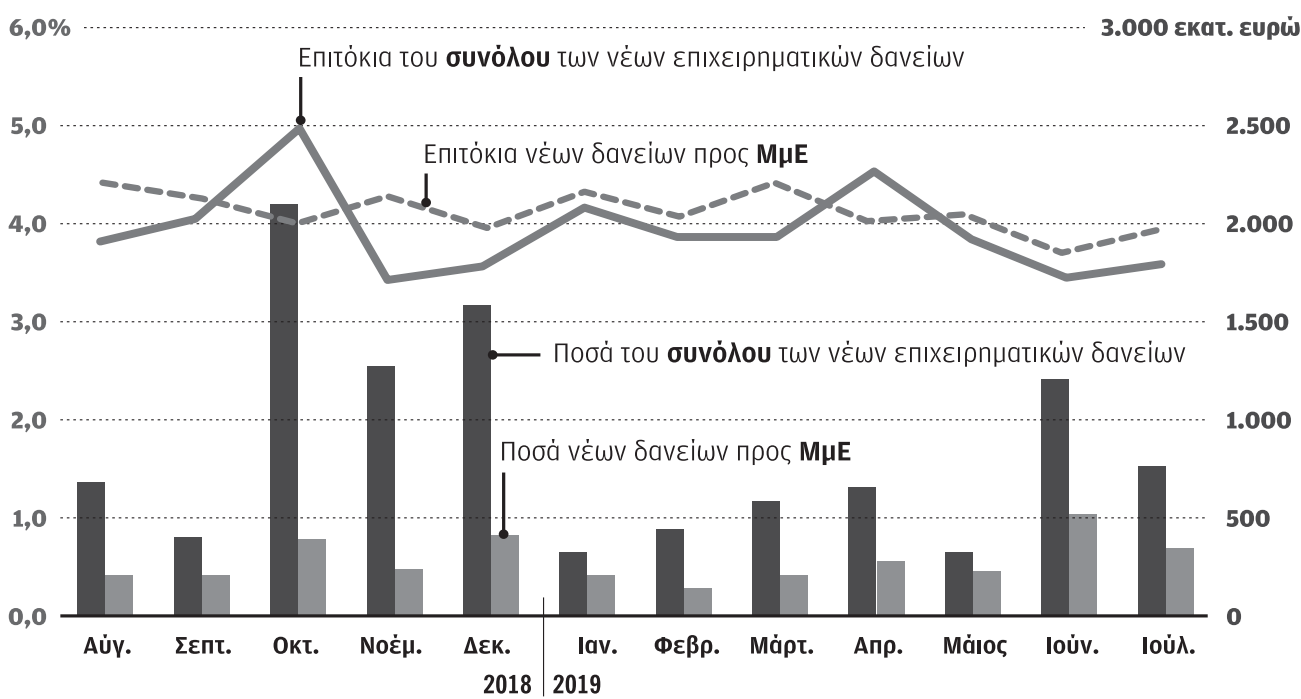
Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Εξαιρετικά αργή και βασανιστική είναι η αποκλιμάκωση του κόστους χρήματος για τις ελληνικές επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά στη χώρα μας, κόντρα στο περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων που έχει εδραιωθεί στην Ευρωζώνη. Το κόστος χρήματος για δάνεια κυρίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και οι λιγοστές χρηματοδοτήσεις προς τα νοικοκυριά, επιβαρύνεται με επιτόκια που διαμορφώνονται σε υπερδιπλάσια επίπεδα σε σχέση με τα μέσα επίπεδα της Ευρωζώνης. Αντίθετη είναι η εικόνα σε ό,τι αφορά τα επιτόκια καταθέσεων, που έχουν συγκλίνει σε μεγάλο βαθμό και διαμορφώνουν το κόστος για τις προθεσμιακές καταθέσεις στο 0,57% με πτωτική τάση τον τελευταίο χρόνο, όσο αποκαθίσταται και η ρευστότητα των τραπεζών. Η μείωση των επιτοκίων στις προθεσμιακές καταθέσεις είναι απολύτως συμβατή με την τάση που διαμορφώνεται στην Ευρωζώνη, στην οποία το αντίστοιχο μέσο επιτόκιο ήταν τον Ιούλιο στο 0,30%.

Αντιθέτως, τα επιτόκια των προθεσμιακών καταθέσεων έχουν υποχωρήσει στο 0,57% με πτωτική τάση.

Η εικόνα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της ΕΚΤ, ποικίλλει, με την Ισπανία, μεταξύ των χωρών του Νότου, να έχει μηδενικό επιτόκιο στις προθεσμιακές καταθέσεις, την Πορτογαλία να ακολουθεί με μέσο επιτόκιο 0,11%, την Ιταλία με 0,66%-1,32%, την Κύπρο με 0,20%, ενώ η Γαλλία εμφανίζεται με τα υψηλότερα επιτόκια στις προθεσμιακές καταθέσεις που διαμορφώνονται έως και 1,15%. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η πραγματική απόδοση των προθεσμιακών καταθέσεων σε μια σειρά από χώρες είναι ουσιαστικά μηδενική ή ακόμα και αρνητική εάν συνεκτιμηθεί ο πληθωρισμός. Στην Ελλάδα, όπου ο πληθωρισμός με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία διαμορφώνεται στο 0,60%, η πραγματική απόδοση είναι μηδενική. Τα συμπεράσματα αυτά προκύπτουν από τα στοιχεία της ΤΓΕ και τα

Ποσά και επιτόκια επιχειρηματικών δανείων* με κυμαινόμενο επιτόκιο

* Αφορά ποσά νέων δανειακών συμβάσεων, που συνολολογήθηκαν κατά τη διάρκεια του μήνα αναφοράς, και όχι εκταμιεύσεις δανείων.

ΠΗΓΗ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

στοιχεία της ΕΚΤ, σύμφωνα με τα οποία το μέσο επιτόκιο για δάνεια έως και 250.000 ευρώ διαμορφώθηκε τον Ιούλιο στο 4,90% έναντι 2,06% στην Ευρωζώνη, ενώ την ίδια περίοδο το επιτόκιο για δάνεια τακτής λήξης προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις αυξήθηκε στο 3,90% από 3,71% ένα μήνα πριν. Διευκρινίζεται μάλιστα ότι τα συγκεκριμένα επιτόκια εμφανίζονται χαμηλά, καθώς σημαντικό μέρος των νέων χρηματοδοτήσεων προέρχεται από ευρωπαϊκά προγράμματα, όπως το Cosme, που, λόγω της εγγύησης που φέρουν για τμήμα του δανείου, η τιμολόγησή τους καθίσταται φθηνότερη. Όπως άλλωστε προκύπτει βάσει στοιχείων από την αγορά τα πραγματικά επιτόκια που χρεώνουν οι τράπεζες για τις επιχειρήσεις που δεν διατηρούν αποκλειστική σχέση με μία μόνο τράπεζα είναι υψη-

λότερα κατά περίπου 1 έως και 2 ποσοστιαίες μονάδες, καθώς επιβαρύνονται από τα πιστοδοτικά κριτήρια που εφαρμόζει κάθε τράπεζα. Ετσι, μια υγιής πάντα επιχείρηση, που δεν εξυμνρείται το σύνολο των δραστηριοτήτων της από μια τράπεζα (καταθέσεις, μισθοδοσία, επιταγές, εξαγωγές κ.λπ.), για ένα δάνειο π.χ. 100.000 ευρώ, θα πληρώσει επιτόκιο 5,5% ή 6%, ακόμα και αν δανειοδοτηθεί μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων ή άλλων χρηματοδοτικών οργανισμών, όπως η ΕΤΕπ ή η EBRD. Το ίδιο ισχύει και με τα επιτόκια των στεγαστικών δανείων, που, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤΓΕ, διαμορφώθηκαν μεσοσταθμικά τον Ιούλιο στο 3,22%, όταν τα πραγματικά επιτόκια διαμορφώνονται κοντά στο 5%. Αυτό συμβαίνει στη χώρα μας γιατί δεν έχει αναπτυχθεί επαρκώς το μοντέλο της συναλλακτικής σχέσης

με μία μόνο τράπεζα και οι πελάτες χρησιμοποιούν για την κάλυψη των διαφορετικών αναγκών τους κάθε φορά άλλη τράπεζα.

Με βάση τα στοιχεία της ΤΓΕ, οι εκταμιεύσεις προς τις επιχειρήσεις επανακάμπουν, αλλά με εξαιρετικά δειλούς ρυθμούς και τα νέα δάνεια τον Ιούλιο ανήλθαν σε 770 εκατ. ευρώ. Με εξαίρεση τον Ιούνιο, που, όπως δείχνουν τα στοιχεία της ΤΓΕ, συνολολογήθηκαν δάνεια άνω του 1 δισ. ευρώ, οι νέες χορηγήσεις από την αρχή του έτους διαμορφώθηκαν κάτω του 1 δισ. ευρώ. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα στοιχεία για τις χορηγήσεις προς τις επιχειρήσεις χαρακτηρίζονται και από το στοιχείο της εποχικότητας, καθώς παραδοσιακά τους καλοκαιρινούς μήνες τα νέα δάνεια είναι λιγότερα σε σχέση π.χ. με το τελευταίο τρίμηνο του έτους.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019

γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΟΜΟΡΦΗ ΝΑΠΟΛΗ

Γνωριμία με τη σπουδαία φτωχική κουζίνα του ιταλικού Νότου... Πίνουμε καφέ «στον πάγκο», τρώμε τηγανητή πίτσα και μαθαίνουμε να μαγειρεύουμε σαν βέροι Ναπολιτάνοι.

ΝΑΠΟΛΙΤΑΝΙΚΑ
ΓΛΥΚΑ
από τον Στέλιο
Παρλιάρo

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ,
ΣΙΡΟΠΙΑΣΤΑ ΓΛΥΚΑ
από την Αθηνά
Λοϊζίδου

ΥΠΕΡΟΧΟ ΧΤΑΠΟΔΙ
ΛΕΜΟΝΑΤΟ
από τη Μαριλένα
Ιωαννίδου

ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μπαράζ ελέγχων σε 18.000 επιχειρήσεις για «μαύρη» εργασία

Μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου, κυρίως σε τουριστικές περιοχές της χώρας

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Τη διενέργεια 18.000 στοχευμένων ελέγχων έως το τέλος Οκτωβρίου, με στόχο τον περιορισμό της αδήλωτης, της υποδηλωμένης αλλά και της ανασφάλιστης εργασίας, ξεκινούν οι ελεγκτικές υπηρεσίες του υπουργείου Εργασίας και του ΕΦΚΑ. Μάλιστα, «πυξίδα» στην επιλογή των επιχειρήσεων που θα ελεγχθούν αναμένεται να αποτελέσουν τα στοιχεία του μηνός Αυγούστου που προκύπτουν από το πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη», καθώς μέσω αυτών εντοπίζονται εργοδότες που παρεκκλίνουν από τη νομιμότητα.

Εικονικές απολύσεις

Σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία της διασταύρωσης των στοιχείων, φαινόμενα εικονικών απολύσεων μέσα στην καρδιά του καλοκαιριού καθώς και υποδηλωμένες εργασίας αποτελούν τις πλέον συννηθισμένες πρακτικές, οι οποίες όμως αφήνουν ίχνη στο πληροφοριακό σύστημα.

Πλέον, τα στοιχεία αυτά είναι διαθέσιμα στα ελεγκτικά όργανα και βάσει αυτών θα σχεδιαστούν οι έλεγχοι. Τα πορίσματα των ελέγχων, όπως και αυτών της Επιθεώρησης Εργασίας, πέραν της επιβολής αυστηρών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων, θα αξιοποιηθούν και προς την κατεύθυνση της επιβράβευσης των συνεπών εργοδοτών. Σύμφωνα με τον υπουργό Εργασίας Γιάννη Βρούτση, οι υποδειγματικοί εργοδότες θα αποτελέσουν τη «μαγιά» για τη συγκρότηση του Λευκού Μπτρώου Επιχειρήσεων προκειμένου να επιβραβευθεί η υψηλή επιχειρηματικότητα, που σέβεται τους εργαζομένους και τα δικαιώματά τους.

Την εντολή προς τις ελεγκτικές υπηρεσίες του ΕΦΚΑ έδωσε ο υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Γιάννης Βρούτσης σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο υπουργείο Εργασίας με τη συμμετοχή του υφυπουργού Νότη Μπτράρα, του νέου διοικητή του ΕΦΚΑ Χρήστου Χάλαρη και στελεχών της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων του ΕΦΚΑ και του υπουργείου Εργασίας που διαχειρίζονται το σύστημα «Εργάνη». Σε αυτήν αποφασίστηκε ότι η περίοδος των ελέγχων επεκτείνεται μέχρι τέλη Οκτωβρίου και στο μικροσκόπιο μπαίνουν κυρίως οι τουριστικές περιοχές της χώρας αλλά και οι επιχειρήσεις με... ύποπτη συμπεριφορά, βάσει των στοιχείων του Αυγούστου.

Αναλυτικά, κατά τη σύσκεψη αποφασίσθηκαν τα εξής:

α. Η περαιτέρω στόχευση των προγραμματισμένων ελέγχων μέσω της ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης των αναγγελιών προσλήψεων και απολύσεων του συστήματος «Εργάνη», ώστε να εντοπισθούν οι επιχειρήσεις με αποκλίνοσα συμπεριφορά, καθώς τα στοιχεία δείχνουν ότι έχουν αυξηθεί το τελευταίο τρίμηνο.

β. Η επέκταση της περιόδου εντατικοποίησης των ελέγχων μέχρι 31/10/2019, με στόχο οι έλεγχοι να ξεπεράσουν τις 18.000, με έμφαση στους παρακάτω τουριστικούς προορισμούς:

- Παράλιες τουριστικές περιοχές της Περιφέρειας Αττικής.
- Νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου (Λέσβος, Λήμνος, Σάμος, Χίος, Θάσος και Ικαρία).
- Σποράδες (Σκιάθος, Σκόπελος, Αλόνησος, Σκύρος).

Τα πορίσματα των ελέγχων, όπως και αυτών της Επιθεώρησης Εργασίας, πέραν της επιβολής αυστηρών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων, θα αξιοποιηθούν και προς την κατεύθυνση των συνεπών εργοδοτών.

- Νησιά του Νότιου Αιγαίου, ιδιαίτερα Κυκλάδες και Δωδεκάνησα (Μήλος, Σίφνος, Σέριφος, Νάξος, Κουφονήσια, Πάρος, Αντίπαρος, Ανδρος, Κέα, Σύρος, Τήνος, Κάλυμνος, Λέρος, Κύθνος, Πάτμος, Αστυπάλαια, Σύμη, Σαντορίνη, Ιος, Μύκονος, Κάρπαθος, Κως, Ρόδος).
 - Κρήτη (Ηράκλειο, Ρέθυμνο, Χανιά, Άγιος Νικόλαος, Ιεράπετρα, Σητεία, Χερσόννησος, Μάταλα, Ελούντα, Μάλια, Στυλίδα, Νεάπολη, Μοίρες, Αγ. Πελαγία, Πλακιάς, Κεραμόκλαμος, Τσοτύσουρας, Στάλος, Αγία Μαρίνα, Τυμνάκι, Γούβες, Πάνορμος, Βάι, Καστέλι, Αρκαλοχώρι, Πισκοπιανό, Πλακιάς).
 - Νησιά Ιονίου (Λευκάδα, Ζάκυνθος, Κεφαλλονιά, Κέρκυρα, Παξοί).
 - Παράκτιες τουριστικές περιοχές Πελοποννήσου, Ηπείρου, Θεσσαλίας (παράλιακη ζώνη Λάρισας και Μαγνησίας), Κ. Μακεδονίας (Χαλκιδική, Πιερία) και Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης (Καβάλα).
- Στο πλαίσιο της σύσκεψης έγινε μια πρώτη αποτίμηση των αποτελεσμάτων της εντατικοποίησης των επιτόπιων ε-

Τα στοιχεία του μηνός Αυγούστου που προκύπτουν από το πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη» αναμένεται να αποτελέσουν «πυξίδα» στην επιλογή των επιχειρήσεων που θα ελεγχθούν, καθώς μέσω αυτών εντοπίζονται εργοδότες που παρεκκλίνουν από τη νομιμότητα.

λέγχων τον Ιούλιο και, σύμφωνα με το υπουργείο Εργασίας, διαπιστώθηκε η ενεργοποίηση του ελεγκτικού μηχανισμού των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης (ΠΕΚΑ) του ΕΦΚΑ, μετά τη σχετική καλάρωση που παρατηρήθηκε κατά την προεκλογική περίοδο.

Ασυνειδήτοι εργοδότες

Όπως χαρακτηριστικά δήλωσε ο υπουργός Εργασίας Γιάννης Βρούτσης α-

μέσως μετά τη σύσκεψη, κατά την οποία αποφασίστηκε το «σαφάρι» καθολικών, στοχευμένων και επιτόπιων ελέγχων σε ολόκληρη τη χώρα, τόσο η ηγεσία του υπουργείου όσο και η διοίκηση του ΕΦΚΑ παρακολουθούν και στηρίζουν το έργο των επιθεωρητών των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης του ταμείου.

«Όστε οι κοινωνικά ανεύθυνες πρακτικές μερικών επιχειρήσεων ούτε ακόμη

και τα απαράδεκτα περιστατικά συμπεριφορών εκ μέρους ασυνείδητων εργοδοτών, ιδιαίτερα σε τουριστικές περιοχές, μπορούν να κάμψουν την αποφασιστικότητα της σημερινής πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου και των ελεγκτών για την προστασία των εργαζομένων, του ασφαλιστικού συστήματος και των ιδίων των συνεπών επιχειρήσεων από συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού», δήλωσε χαρακτηριστικά ο υπουργός.

Προϋπόθεση για οποιαδήποτε προθυμία εκ μέρους των πιστωτών να αλλάξει των δημοσιονομικών στόχων θα είναι η θετική τέταρτη μεταμνημονιακή αξιολόγηση, σημειώνει η Moody's.

Εύσημα Moody's για τα μέτρα της κυβέρνησης

Θετικά αξιολογεί η Moody's την οικονομική ατζέντα της Νέας Δημοκρατίας και ειδικά την ταχύτητα με την οποία κινείται η κυβέρνηση στο μέτωπο της εφαρμογής φιλικών προς τις επιχειρήσεις πολιτικών, με στόχο την προέλκυση επενδύσεων μέσω της βελτίωσης του κλίματος, της μείωσης των φόρων και της επιτάχυνσης των ιδιωτικοποιήσεων. Όπως επισημαίνει, αυτές οι πολιτικές είναι κρίσιμες, καθώς η έλλειψη επενδύσεων ήταν έως τώρα το μεγαλύτερο εμπόδιο στον δρόμο της ενίσχυσης της οικονομικής ανάπτυξης της Ελλάδας.

Μειώσεις φόρων

Ο οίκος υπογραμμίζει ότι η κυβέρνηση προχώρησε στη μείωση του ΕΝΦΙΑ, ενώ σχεδιάζει τη μείωση των εταιρικών φόρων στο 24% από 28% το 2020 και στο 20% το 2021. Επίσης προχώρησε στην πλήρη άρση των capital controls, προγραμματίζει την πρόωπη αποπληρωμή των ακριβών δανείων του ΔΝΤ, ενώ εφάρμοσε μέτρα που διευκολύνουν την ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ.

Την ίδια στιγμή, όπως επισημαίνει η Moody's, η ελληνική κυβέρνηση σχεδιάζει να επαναδιαπραγματευθεί τον στόχο του 3,5% του ΑΕΠ για τα

Οι μειώσεις φόρων και η επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων βελτιώνουν την εικόνα της Ελλάδας για επενδύσεις.

πρωτογενή πλεονάσματα έως το 2022. Αν και ακόμα μένει να φανεί εάν οι πιστωτές θα συμφωνήσουν σε κάτι τέτοιο, ωστόσο ο οίκος εκτιμά πως θα είναι θετικό σε μια αλλαγή του μεγέθους δημοσιονομικής πολιτικής προς χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές και υψηλότερες δημόσιες επενδύσεις.

Όπως τονίζει, προϋπόθεση για οποιαδήποτε προθυμία εκ μέρους των πιστωτών να εξετάσουν την αλλαγή των δημοσιονομικών στόχων θα είναι η θετική τέταρτη μεταμνημονιακή αξιολόγηση, υπενθυμίζοντας πως η τρίτη αξιολόγηση είχε αρκούς αστεισμούς κυρίως σε ό,τι αφορά τη σημαντική επιβράδυνση των μεταρρυθμίσεων από την προηγούμενη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ καθώς και την αναστροφή κάποιων που είχαν συμφωνηθεί. Για τη Moody's είναι εξαιρετικά

σημαντική η διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και των καλών σχέσεων με τους πιστωτές.

Ο οίκος παράλληλα «εξηγεί» την αξιολόγηση που δίνει στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή, επισημαίνοντας πως οι σταθερές προοπτικές ισορροπούν τον σχετικό χαμηλό κίνδυνο αναστροφής της δημοσιονομικής πολιτικής, με τις προοπτικές για μέτρια ανάπτυξη και την ανάγκη θεσμικών βελτιώσεων στη δημόσια διοίκηση. Όπως επισημαίνει, παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί, η Ελλάδα είναι πιθανό να παραμείνει στην κατηγορία «Β» τα επόμενα χρόνια, αν δεν υπάρξει σημαντική περαιτέρω βελτίωση στην ισορροποίηση των θεσμών και στις οικονομικές επιδόσεις. Αξίζει να σημειώσουμε πως η κατηγορία «Β» περιλαμβάνει την «επενδυτική βαθμίδα» στα υψηλότερα скаλοπάτια της (δηλαδή BBB-, BBB, BBB+).

Οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης, τονίζει, θα παραμείνουν χαμηλές εάν δεν επιταχυνθούν σημαντικά οι επενδύσεις και προσθέτει πως ενώ οι νέες προτάσεις για τη μείωση των ΝΡΕ των ελληνικών τραπεζών είναι υποσχόμενες, χρειάζονται περαιτέρω λεπτομερή εργασία για να μπορέσουν να υλοποιηθούν. Επιπλέον,

σημειώνει η Moody's, ενώ η Ελλάδα κατόρθωσε να εφαρμόσει πολλές σημαντικές μεταρρυθμίσεις τα τελευταία τρία χρόνια, αυτές που εστιάζουν σε θεσμικές αλλαγές και αλλαγές «νοοτροπίας» (π.χ. κουλτούρα πληρωμών) θα απαιτήσουν χρόνο για να δείξουν αποτελέσματα.

Η αναβάθμιση

Τέλος, ο οίκος επισημαίνει πως η αξιολόγηση της Ελλάδας θα μπορούσε να αναβαθμιστεί εάν η νέα κυβέρνηση συνεχίσει να εφαρμόζει τα συμφωνηθέντα, συμπεριλαμβανομένων των μεταρρυθμίσεων που ενίσχυσαν τα θεσμικά όργανα και οδήγησαν σε βελτιωμένο επιχειρηματικό κλίμα και ισορροπότερες επενδύσεις, διατηρώντας ταυτόχρονα σταθερά τα δημοσιονομικά. Αυτό θα οδηγούσε σε ταχύτερη μείωση του δημόσιου χρέους από ό,τι προβλέπεται σήμερα. Οι ταχύτερες από το αναμενόμενο βελτιώσεις στην υγεία του τραπεζικού τομέα θα μπορούσαν επίσης να αποτελέσουν έναυσμα για μια θετική αξιολόγηση. Αντίθετα, πέσεις στην αξιολόγηση της Ελλάδας θα μπορούσαν να αναπτυχθούν εάν η κυβέρνηση δεν τηρήσει τις δεσμεύσεις ή υπάρξουν εντάσεις με τους πιστωτές.

Κάτω από 400 ευρώ μισθό λαμβάνει ένας στους τρεις εργαζομένους

Με μισθούς που κατά μέσον όρο δεν ξεπερνούν τα 400 ευρώ αμειβεται το 30% των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, καθώς απασχολείται με ευέλικτες μορφές απασχόλησης. Τα στοιχεία του ΕΦΚΑ, όπως προκύπτουν από την επεξεργασία των αναλυτικών περιοδικών δηλώσεων (ΑΠΔ) που υποβλήθηκαν για τον Φεβρουάριο του 2019, είναι ενδεικτικά μιας κατάστασης που δείχνει να παγινώνει στην αγορά εργασίας. Τρεις στους 10 μισθωτούς εργάζονται ή δηλώνονται και ασφαλίζονται για μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση, και αμειβονται αντίστοιχα, κατά μέσον όρο, με 396,11 ευρώ. Ο μέσος μισθός για τους εργαζομένους με πλήρη απασχόληση ανέρχεται σε 1.182,39 ευρώ μεικτά τον μήνα.

Συνολικά, τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους υποβλήθηκαν και επεξεργάστηκαν ΑΠΔ από 250.934 κοινές επιχειρήσεις και 10.148 από οικοδομοτεχνικά έργα. Ο αριθμός των ασφαλισμένων οι οποίοι έχουν δηλωθεί στις ΑΠΔ ανήλθε σε 2.054.554, εκ των οποίων 2.019.653 σε κοινές επιχειρήσεις και 34.901 σε οικοδομοτεχνικά έργα. Στο σύνολο των επιχειρήσεων, 22,02% των ασφαλισμένων είναι έως 29 ετών και 51,19% έως 39 ετών. Επίσης, 69,67% του συνόλου των ασφαλισμένων είναι ηλικίας 25 έως 49 ετών, ενώ 20,34% των ασφαλισμένων είναι 50 έως 64 ετών.

Ως προς την οικονομική δραστηριότητα των ασφαλισμένων, το 21,89% απασχολείται στον κλάδο χονδρικό και λιανικό εμπόριο, 13,03% στις μεταποιητικές βιομηχανίες και 12,84% στον κλάδο ξενοδοχεία και εστιατόρια. Από τους ασφαλισμένους με ελληνική υπηκοότητα, 22,30% απασχολείται στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο, 12,41% στις μεταποιητικές βιομηχανίες και 11,80% σε ξενοδοχεία και εστιατόρια. Στους ασφαλισμένους με υπηκοότητα άλλης χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 22,00% απασχολείται στον κλάδο ξενοδοχεία και εστιατόρια, 16,44% στη διαχείριση ακίνητης περιουσίας και 16,21% στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο. Από τους εργαζομένους στις κατασκευές, 31,08% είναι αλλοδαποί, ενώ στον συγκεκριμένο κλάδο απασχολείται το 21,7% των ασφαλισμένων. Από τους εργαζομένους σε ξενοδοχεία και εστιατόρια, το 16,99% είναι αλλοδαποί όπως αντίστοιχα και το 13,93% από τους εργαζομένους στις μεταποιητικές βιομηχανίες.

Η κατηγορία επαγγελματιών στην οποία απασχολείται ο μεγαλύτερος αριθμός ασφαλισμένων στις κοινές επιχειρήσεις είναι διαχρονικά αυτή των υπαλλήλων γραφείου, με ποσοστό 22,43%. Στο σύνολο των α-

Τρεις στους δέκα μισθωτούς εργάζονται ή δηλώνονται και ασφαλίζονται για μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση και αμειβονται αντίστοιχα, κατά μέσον όρο με 396,11 ευρώ.

Ο μέσος μισθός για τους εργαζομένους με πλήρη απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα ανέρχεται σε 1.182,39 ευρώ μεικτά.

σφαλισμένων, η μέση απασχόληση διαρκεί 20,91 ημέρες, με το μέσο ημερομίσθιο για την πλήρη απασχόληση να υπολογίζεται στα 51,28 ευρώ και ο μέσος μισθός σε 1.182,39 ευρώ. Αντίστοιχα, στη μερική απασχόληση το μέσο ημερομίσθιο διαμορφώθηκε σε 24,51 ευρώ και ο μισθός στα 396,11 ευρώ. Στις επιχειρήσεις με λιγότερους από 10 μισθωτούς, το μέσο ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης ανέρχεται στο 65,44% του μέσου ημερομίσθιου των ασφαλισμένων σε επιχειρήσεις με πάνω από 10 μισθωτούς, ενώ ο μέσος μισθός ανέρχεται σε 62,82%.

Σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2018, ο αριθμός των ασφαλισμένων αυξήθηκε κατά 4,92%. Αύξηση παρατηρήθηκε και ως προς τη μέση απασχόληση στις κοινές επιχειρήσεις, κατά 0,53%, με αποτέλεσμα να αυξηθούν το μέσο ημερομίσθιο 1,71% και ο μέσος μισθός κατά 4,22%.

Οι πρώτες επιλογές

Πλάκα, Μοναστηράκι, Γκάζι, Ψυρρή, Κουκάκι, Μετς, Νέος Κόσμος, Παγκράτι, Μεταξουργείο και Θησείο αποτελούν τις πρώτες επιλογές των ξένων που κινούνται για την απόκτηση ακινήτων στην Αθήνα. Το «δέλεαρ» είναι τα σημαντικά έσοδα που προσφέρουν ακίνητα στις περιοχές αυτές σε ό,τι αφορά την εκμετάλλευσή μέσω βραχυχρόνιων μισθώσεων.

Οι συνεργασίες

Το αγοραστικό ενδιαφέρον των ξένων επενδυτών έχει πυροδοτήσει και συνεργασίες ακόμη και μεταξύ δικηγόρων γραφείων. Μια τέτοια κίνηση έγινε πρόσφατα ανάμεσα στο ελληνικό γραφείο Machas & Partners και στον ισραηλινό όμιλο Firon & Co., που προχώρησαν στη σύσταση κοινού και εξειδικευμένου φορέα, με αντικείμενο την υποστήριξη ξένων επενδυτών στην ενγύμνια αγορά ακινήτων.

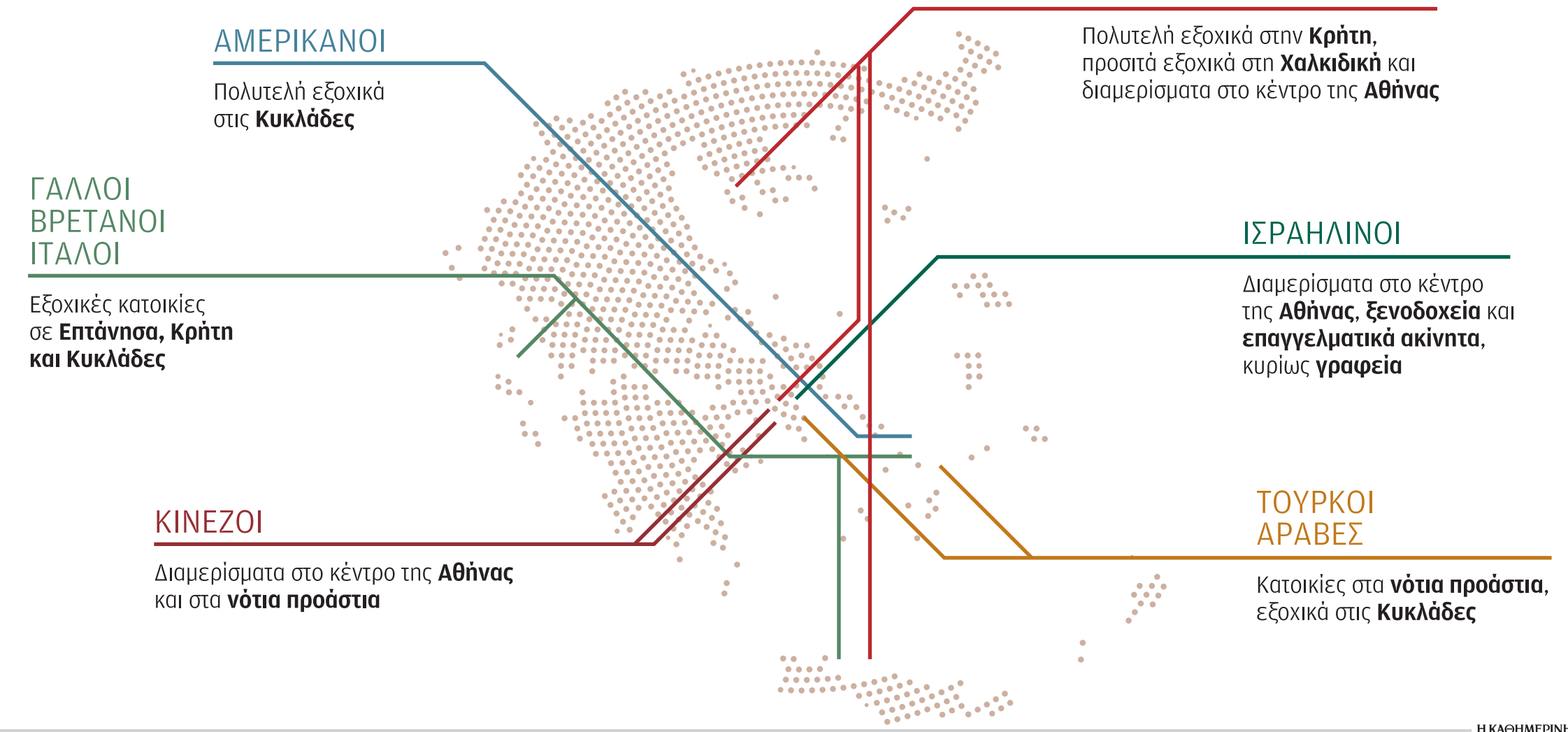

Μεγάλο απόθεμα

Το βέβαιο είναι ότι δεν υπάρχει ζήτημα να μη βρεθούν ακίνητα για τους ξένους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις στελεχών της αγοράς, το απόθεμα απούλων εξοχικών κατοικιών υπολογίζεται ότι αγγίζει τις 50.000. Το πρόβλημα είναι ότι στη συντριπτική πλειονότητά τους βρίσκονται σε λιγότερο δημοφιλείς περιοχές της χώρας, καθιστώντας την απορρόφησή τους πιο δύσκολη.

Τι αγοράζουν οι ξένοι επενδυτές ακινήτων στην Ελλάδα

Απόβαση στην ελληνική αγορά ακινήτων

Από Κινέζους, Ισραηλινούς, Αραβες, Τούρκους, Αμερικανούς και Ευρωπαίους - Τι κτίρια αγοράζουν και πού

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΞΑΝΟΓΛΟΥ**

Κινέζοι, Ισραηλινοί, Αραβες, Τούρκοι, Αμερικανοί και Ευρωπαίοι αγοραστές κατέκλυσαν και φέτος την ελληνική αγορά ακινήτων, αποκτώντας κάθε είδους κτίρια, από διαμερίσματα στο κέντρο της Αθήνας και πολυτελείς μεζονέτες στα νότια προάστια μέχρι πολυτελείς βίλλες στα νησιά των Κυκλάδων, ακόμα και ξενοδοχειακές μονάδες, τόσο στην πρωτεύουσα όσο και σε δημοφιλείς παραθεριστικούς προορισμούς. Σύμφωνα μάλιστα με στελέχη της αγοράς ακινήτων, το 2019 αναμένεται να αποτελέσει ακόμη ένα έτος κατά το οποίο θα καταγραφεί ιστορικό υψηλό εισροών ξένων κεφαλαίων για την απόκτηση ακινήτων.

Ηδη άλλωστε, κατά το πρώτο τρίμηνο (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Τρά-

πεζας της Ελλάδας) οι εισροές κεφαλαίων έχουν καταγράψει αύξηση της τάξεως του 130%. Μάλιστα, εκτιμήσεις φορέων του κλάδου κάνουν λόγο για συνολικές επενδύσεις ύψους 3 δισ. ευρώ, εφόσον διατηρηθεί ο εν λόγω ρυθμός ανόδου, κάτι λίαν εφικτό, μετά και τη θετική αλλαγή του οικονομικού κλίματος, αλλά και την πλήρη άρση των κεφαλαιακών ελέγχων. Η τελευταία αυτή εξέλιξη αναμένεται να δώσει ακόμη περισσότερη ώθηση στις συναλλαγές ακινήτων, κμπίπτοντας τις αντιστάσεις και των τελευταίων επιφυλακτικών αγοραστών από το εξωτερικό.

Υπενθυμίζεται ότι στο σύνολο του 2018, τα κεφάλαια που τοποθετήθηκαν στην ελληνική αγορά ακινήτων από το εξωτερικό αυξήθηκαν κατά 172% σε σχέση με το 2017 και διαμορφώθηκαν γύρω στο 1,3 δισ. ευρώ. Από το ποσό αυτό, περίπου

Οι επενδύσεις από ξένους αναμένεται να φθάσουν φέτος στο ρεκόρ των 3 δισ. ευρώ.

655 εκατ. ευρώ αφορούσαν αποκλειστικά αγορές ακινήτων από ξένους επενδυτές, με τα υπόλοιπα κεφάλαια να αφορούν επενδυτικές κινήσεις, όπως αναπτύξεις κτιρίων και ανακατασκευές υφιστάμενων ακινήτων. Πρόκειται για ποσό υπερδιπλάσιο του 2017, οπότε εκτιμάται ότι στην Ελλάδα καταγράφηκαν εισροές κεφαλαίων της τάξεως των 500 εκατ. ευρώ για αγορές ακινήτων.

Εκτός από την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας και της αγοράς ακινήτων, η αυξημένη ζήτηση από το εξωτερικό ο-

φείλεται και στις επενδυτικές ευκαιρίες που έχουν εντοπιστεί στην αγορά της Αθήνας, λόγω της ανάδυσης των βραχυχρόνιων μισθώσεων. Εκτιμάται ότι περίπου 20.000 διαμερίσματα και κατοικίες εκμίσθωνονται στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής, μέσω των δημοφιλών ψηφιακών πλατφορμών βραχυχρόνιας εκμίσθωσης. Εξ αυτών, περίπου 12.000 ακίνητα αφορούν το κέντρο της Αθήνας. Σημαντικό μέρος των ακινήτων αυτών ελέγχεται πλέον από ξένους επενδυτές, με τους Κινέζους, τους Ισραηλινούς, τους Ρώσους, αλλά και Ευρωπαίους αγοραστές να ξεχωρίζουν.

Για παράδειγμα, η ρωσική εταιρεία ακινήτων Tranio έχει αποκτήσει τουλάχιστον τέσσερα κτίρια στο κέντρο της Αθήνας, ανακατασκευάζοντάς τα. Αντιστοίχως, η κινεζική εταιρεία Attica Diamond συνεργάζεται σειρά μεσσιτικών

γραφείων της Αθήνας προχωρώντας σε αγορές εκατοντάδων μεμονωμένων διαμερισμάτων από τις αρχές του 2018 και μέχρι σήμερα. Η εταιρεία κινείται στις περιοχές της Κυψέλης, των Πατησίων, του Γκάζι και των Εξαρχείων, αναζητώντας κατά κύριο λόγο διαμερίσματα της τάξεως των 40.000-70.000 ευρώ.

Σημειώτουν ότι οι Ρώσοι αγοραστές εστιάζουν όχι μόνο στο κέντρο της Αθήνας, αλλά και στη Χαλκιδική και στα εξοχικά ακίνητα. Επίσης, οι αγοραστές από χώρες της Μέσης Ανατολής, όπως ο Λίβανος, η Σαουδική Αραβία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, αποκτούν ακίνητα κυρίως στα νότια προάστια, τα οποία στη συνέχεια εκμισθώνουν σε ελληνικά νοικοκυριά μέσω συμβατικών μισθώσεων. Προτιμούν, δηλαδή, τις μακροχρόνιες μισθώσεις και όχι τόσο τις μισθώσεις τύπου Airbnb.

Σπίτι στην Ελλάδα με άδεια παραμονής στην Ευρώπη θέλουν οι Κινέζοι

Οι επενδυτές από τις χώρες εκτός Ε.Ε. έχουν προσελκύσει στην Ελλάδα κυρίως λόγω του προγράμματος χορήγησης επενδυτικών αδειών παραμονής («χρυσή βίζα») πενταετούς διάρκειας. Το 2018, οι χορηγήσεις αδειών παραμονής σε πολίτες εκτός Ε.Ε., στο πλαίσιο του σχετικού προγράμματος, ανήλθαν σε 1.399, καταγράφοντας αύξηση της τάξεως του 46% από τις 961 άδειες που εκδόθηκαν το 2017. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, με την ολοκλήρωση του 2018 είχαν εκδοθεί συνολικά 3.892 άδειες, έναντι 2.493 το 2017. Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους, και συγκεκριμένα από τις

αρχές του 2019 μέχρι και τις 4 Ιουνίου (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία), έχουν χορηγηθεί 645 νέες άδειες παραμονής σε επενδυτές εκτός Ε.Ε. Με τον σημερινό ρυθμό, εκτιμάται ότι μέχρι το τέλος του έτους θα έχουν εκδοθεί περί τις 1.550 νέες άδειες, αριθμός ελαφρώς αυξημένος σε σχέση με το 2018. Συνολικά, από τις αρχές του προγράμματος στα μέσα του 2013 και μέχρι τις αρχές του φετινού Ιουνίου έχουν εκδοθεί 4.537 άδειες σε επενδυτές εκτός Ε.Ε. Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι το 80% των αδειών παραμονής αφορούν την απόκτηση ακινήτων εντός της Αττικής, ενώ ως δημόφιλεστεροι προορισμοί ακολουθούν η Θεσσαλονίκη και η Κρήτη. Στο πλαίσιο

Οι χορηγήσεις αδειών παραμονής μέσω του προγράμματος «χρυσή βίζα» αυξήθηκαν κατά 46% πέρυσι.

αυτό, οι Κινέζοι έχουν αναδειχθεί σε κυρίαρχη ομάδα αγοραστών, έχοντας λάβει το 60% των αδειών, ή 2.757 άδειες αφορούν Κινέζους επενδυτές, οι οποίοι εξακολουθούν να είναι και οι πλέον κινητικοί. Μάλιστα, αξιοποιούν περισσότερο από τους υπόλοιπους τη δυνατότητα άδειας διαμονής συζύγου και παιδιών κάτω των 24 ετών,

φέροντας τις οικογένειές τους στην Ελλάδα. Στον αντίποδα, οι Ρώσοι και Τούρκοι επενδυτές αξιοποιούν σε μικρότερο βαθμό τη σχετική δυνατότητα. Άλλη μια τάση που εντοπίζεται στελέχη της αγοράς είναι το ενδιαφέρον που δείχνουν για τη «χρυσή βίζα» οικογένειες αλλά και μεμονωμένοι επενδυτές από το Ιράκ και το Ιράν.

Αναφορικά με την αγορά εξοχικών κατοικιών, κυρίως Αραβες, Αμερικανοί και φυσικά Ευρωπαίοι μονοπωλούν το αγοραστικό ενδιαφέρον στις Κυκλάδες και δη σε Σαντορίνη, Μύκονο και Πάρο, πυροδοτώντας και την αύξηση των τιμών. Για παράδειγμα, στη Σαντορίνη, η μέση ζητούμενη τιμή έχει αυξηθεί φέτος κατά

18,2% σε 3.465 ευρώ/τ.μ. Αύξηση κατά 18,1% έχει καταγραφεί και στην Αντίπαρο, με τη μέση τιμή να ανέρχεται σε 3.810 ευρώ/τ.μ., ενώ στη Μύκονο, η μέση ζητούμενη τιμή πώλησης ανέρχεται φέτος σε 5.230 ευρώ/τ.μ., σημειώνοντας ετήσια άνοδο της τάξεως του 7%. Αντιστοίχως, στα Επτανήσα, όπου επίσης η ζήτηση για πολυτελείς κατασκευές έχει ανακάμψει, οι υποψήφιοι αγοραστές προέρχονται κυρίως από τη Βρετανία, την Ιταλία, τη Γερμανία και τις σκανδιναβικές χώρες (κυρίως Σουηδία και Φινλανδία).

Οι περισσότεροι αγοραστές είναι διατεθειμένοι να δαπανήσουν ποσά μεταξύ 500.000 και 700.000 ευρώ.

Στις μισθώσεις κατοικιών τύπου Airbnb και στα γραφεία ποντάρουν οι Ισραηλινοί επενδυτές

Ιδιαιτέρως μνείας χρήζουν και οι επενδύσεις που έχουν πραγματοποιήσει την τελευταία διετία επενδυτές από το Ισραήλ, οι οποίοι μάλιστα έχουν αυξημένη κινητικότητα κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών. Ως εκ τούτου, φορείς της αγοράς υπολογίζουν ότι έχουν τοποθετηθεί συνολικά κεφάλαια άνω των 200 εκατ. ευρώ, αν υπολογιστούν και οι δαπάνες εταιρειών και θεσμικών επενδυτών από το Ισραήλ. Πριν από περίπου δύο μήνες, ένας από τους μεγαλύτερους επενδυτές διεθνώς στον κλάδο των βραχυχρόνιων μισθώσεων προχώρησε στην απόκτηση, απευθείας από ελληνική τράπεζα, πάνω από 115 διαμερισμάτων, καταβάλλοντας συνολικό ποσό της τάξεως των 10 εκατ. ευρώ. Περίπου το 20% των ακινήτων βρίσκεται στην Αθήνα, ενώ ένα άλλο ποσοστό αυτών σε διάφορα νησιά της χώρας, όπως επίσης και σε άλλες μεγάλες πόλεις.

Αντίστοιχα, το επίσης ισραηλινό συμφερόντων Zoia Fund του κ. Ρούμπεν Σάγκι έχει φτάσει να διαχειρίζεται περί τα 19

κτίρια σε διάφορα σημεία της Αθήνας, στοχεύοντας είτε στην αγορά κατοικίας είτε στην αγορά γραφείων. Το επενδυτικό fund είναι ένα από τα μεγαλύτερα που έχουν τοποθετηθεί στην ελληνική αγορά τα τελευταία χρόνια, καθώς σε διεθνές επίπεδο διαχειρίζεται περίπου 20.000 ακίνητα συνολικής αξίας άνω των 2,2 δισ. ευρώ. Το Zoia έχει παρουσία σε έξι χώρες (ΗΠΑ, Ισπανία, με έμφαση σε Βαρκελώνη, Πολωνία, Γερμανία, Ισραήλ και Ελλάδα).

Εκτός από το Zoia Fund, επενδύσεις έχουν πραγματοποιήσει και άλλοι όμιλοι. Για παράδειγμα, ενεργός στην ελληνική αγορά είναι ο κ. Μπένι Στάνιμετζ (τέως επενδυτής στην Invel, που ελέγχει την Εθνική Πανγαία ΑΕΕΑΠ), ο οποίος φέρεται να απέκτησε πριν από λίγους μήνες δύο κτίρια εμπορικής και οικιστικής χρήσης στο κέντρο της Αθήνας, ενώ έχει εκφράσει και το ενδιαφέρον του για την απόκτηση ξενοδοχειακών ακινήτων.

Στον ξενοδοχειακό τομέα δραστηριοποιείται και ο όμιλος Fattal Group, ο ο-

Πριν από περίπου δύο μήνες, ισραηλινό fund απέκτησε απευθείας από ελληνική τράπεζα πάνω από 115 διαμερίσματα.

ποιός πρόσφατα επικράτησε στον πλειοδοτικό διαγωνισμό για τη μακροχρόνια εκμίσθωση του ξενοδοχείου Esperia Palace, στο κέντρο της Αθήνας, στη συμβολή των οδών Σταδίου και Εδουάρδου Λω, καταθέτοντας προσφορά με μηνιαίο μίσθωμα 95.800 ευρώ (σχεδόν διπλάσιο από το ελάχιστο ζητούμενο των 54.000 ευρώ). Το ακίνητο είναι ιδιοκτησίας ΕΦΚΑ και θα επαναλειτουργήσει ως ξενοδοχείο πέντε αστέρων μετά τις εργασίες ανακατασκευής που ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη.

Ενας ακόμα επενδυτής από το Ισραήλ, η Golden Horizon, από τα λεγόμενα family offices που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά το τελευταίο διάστημα, προχώρησε σε δύο κινήσεις πρόσφατα, αποκτώντας ακίνητα αξίας 20 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο εξ αυτών αφορά έκταση 4,5 στρεμμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος στην περιοχή του Παλαιού Φαλήρου, για το οποίο δαπανήθηκαν 12 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, λίγους μήνες νωρίτερα, η

Golden Horizon, η οποία λειτουργεί για λογαριασμό πλούσιων Ισραηλινών επενδυτών, προχώρησε στην απόκτηση ενός διατηρητέου κτιρίου που πωλούσε η Εθνική Ασφαλιστική, στην οδό Υπάτιας. Για το εν λόγω ακίνητο καταβλήθηκε ποσό που ξεπέρασε τα 5 εκατ. ευρώ. Μάλιστα, ενδεικτικό του σημαντικού επενδυτικού ενδιαφέροντος από το Ισραήλ για την αγορά ακινήτων της Ελλάδας είναι και η διοργάνωση, στις 13 Σεπτεμβρίου, ειδικής ημερίδας από το Ελληνοϊσραηλινό Επιμελητήριο, σε συνεργασία με το αντίστοιχο διμερές Επιμελητήριο του Ισραήλ (Israel Greece Chamber of Commerce). Από πλευράς του Ισραήλ θα παρευρεθούν επιχειρηματίες του κλάδου οι οποίοι ενδιαφέρονται να συναντηθούν με μεσσιτικά γραφεία, προμηθευτές δομικών υλικών και εξειδικευμένους στο αντικείμενο νομικούς, με στόχο την αγοραπωλησία, ανακαίνιση και αναπαλαίωση ακινήτων στην Ελλάδα, τόσο σε αστικούς όσο και σε τουριστικούς προορισμούς.

Στο Eurogroup του Δεκεμβρίου το κρίσιμο θέμα των SMPs, ANFAs

Σε αναζήτηση πρόσθετου δημοσιονομικού χώρου ύψους 1,2-1,3 δισ. η κυβέρνηση

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Σε έναν πρόσθετο δημοσιονομικό χώρο της τάξης των 1,2-1,3 δισ. ευρώ, δηλαδή περίπου 0,6-0,7% του ΑΕΠ για το 2020, που θα της επιτρέψει κάποια ευχέρεια στην εφαρμογή των σχεδίων της για φοροελαφρύνσεις, προσβλέπει η κυβέρνηση, παρά το γεγονός ότι ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Μητσοτάκης δεσμεύθηκε την Πέμπτη, κατά τη συνάντησή του με τη Γερμανίδα καγκελάριο Αγκελα Μέρκελ, ότι θα τηρήσει τον στόχο για πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% του ΑΕΠ και το 2020.

«Προφανώς θα σπρώχνουμε το θέμα αυτό, από τη στιγμή που δεν θέτουμε θέμα μείωσης των στόχων για το 2020», διαμνύνουν κυβερνητικές πηγές. Ο χώρος αυτός, εφόσον εξασφαλισθεί, θα προέλθει από τις ισόποσες ετήσιες επιστροφές των κερδών των κεντρικών τραπεζών της Ευρωζώνης από ελληνικά ομόλογα (SMPs και ANFAs), οι οποίες – με τα σημερινά δεδομένα – δεν εγγράφονται στα έσοδα του προϋπολογισμού. Η πρακτική αυτή εξετάζεται πλέον να αλλάξει και σύμφωνα με πληροφορίες από ευρωπαϊκές πηγές το θέμα είναι πιθανό να συζητηθεί στο Eurogroup της 4ης Δεκεμβρίου. Σε μια τέτοια περίπτωση, η οριστική απόφαση για το τεχνικό κομμάτι της λύσης αναμένεται τον Ιανουάριο του επόμενου έτους.

Στην ουσία, μια πιθανή αποδοχή του αιτήματος θα ισοδυναμεί με έμμεση μείωση του στόχου του πρωτογενούς πλεονάματος στο 2,8-2,9% του ΑΕΠ. Από και πέρα, εφόσον όλα πάνε καλά, η κυβέρνηση θα μπορέσει να διεκδικήσει

Μια πιθανή αποδοχή του αιτήματος θα ισοδυναμεί με έμμεση μείωση του στόχου του πρωτογενούς πλεονάματος στο 2,8-2,9% του ΑΕΠ.

παραιτέρω μείωση για το 2021 και το 2022.

Η έκθεση χρέους

Την ελληνική διεκδίκηση αναμένεται να διευκολύνει, εξάλλου, η νέα, επικαιροποιημένη ανάλυση βιωσιμότητας χρέους, η οποία πιθανώς θα συνοδεύει την έκθεση της 4ης μεταμνημονιακής αξιολόγησης των θεσμών. Δεδομένης της μεγάλης πτώσης των επιτοκίων δανεισμού όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και του ESM, η εικόνα της βιωσιμότητας αναμένεται βελτιωμένη, καθιστώντας λιγότερο πιεστική την ανάγκη για υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα. Τα πρωτογενή πλεονάσματα είναι η ελληνική συνεισφορά στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους και γι' αυτό αντιμετωπίζονται σαν «τα ιερά και τα όσια» της συμφωνίας, που δύσκολα θα αλλάξει. Ωστόσο, από τη στιγμή που η ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους θα δείχνει ότι η εικόνα έχει βελτιωθεί, οι δανειστές θα μπορούν, αν όχι να προχωρήσουν άμεσα σε μείωση του στόχου των πρωτογενών πλεονασμάτων, τουλάχιστον να αποδεχθούν τον συνυπολογισμό των SMPs και ANFAs στα έσοδα του προϋπολογισμού.

Δεδομένης της μεγάλης πτώσης των επιτοκίων δανεισμού όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και του ESM, η εικόνα της βιωσιμότητας του χρέους αναμένεται βελτιωμένη, καθιστώντας λιγότερο πιεστική την ανάγκη για υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα.

Πάντως, ακόμη και ο συνυπολογισμός SMPs και ANFAs δεν εξασφαλίζει τόσο μεγάλα περιθώρια, ώστε να ξεδιπλωθεί εντός του 2020 όλο το πρόγραμμα ελαφρύνσεων της κυβέρνησης. Ετσι, οι εξαγγελίες στις οποίες θα προχωρήσει ο πρωθυπουργός το προσεχές Σάββατο από το βήμα της ΔΕΘ θα είναι καλά ζυγισμένες, ώστε να μην προκαλέσουν αντίδραση των δανειστών. Η τακτική της κυβέρνησης είναι ξεκάθαρα να προχωρήσει κατόπιν συνεννόησης και με συναίνεση. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα υπάρχουν ελαφρύνσεις στις εξαγγελίες του πρωθυπουργού, οι οποίες θα αποτυπωθούν στο φορολογικό νομοσχέδιο, σε ένα μήνα. Από τις πλέον σίγουρες θεωρούνται οι φοροελαφρύνσεις που αποσκοπούν στην τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας

και, συγκεκριμένα, η μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων και η ελάφρυνση της οικοδομής. Συζητούνται επίσης ελαφρύνσεις στο εισόδημα.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της προηγούμενης κυβέρνησης τα μέτρα του Μαΐου (μειώσεις ΦΠΑ και συντάξεις), μαζί με τη μη μείωση του αφορολογήτου, κόστιζαν στον προϋπολογισμό του 2020 3,4 δισ. ευρώ, όταν ο διαθέσιμος χώρος υπολογιζόταν στα 800 εκατ. ευρώ. Επομένως, υπήρχε κενό ακόμη και χωρίς τις πρόσθετες φοροελαφρύνσεις που σχεδιάζει τώρα η κυβέρνηση. Αν όμως ο φετινός προϋπολογισμός εκτελεσθεί χωρίς υπερβάσεις, όπως ελπίζεται, με τα μέχρι στιγμής δεδομένα και εφόσον προχωρήσουν τα μέτρα περιορισμού των δαπανών και διευρύνσης

της φορολογικής βάσης που σχεδιάζει η κυβέρνηση τα δεδομένα αλλάζουν.

Στο οικονομικό επιτελείο εργάζονται εντατικά αυτή την περίοδο για να προετοιμάσουν τα προαπαιτούμενα της 4ης αξιολόγησης, που ξεκινά σε επίπεδο τεχνικών ομάδων στις 16 Σεπτεμβρίου και σε επίπεδο επικεφαλής στις 23 Σεπτεμβρίου. Αλλωστε, η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων είναι και προϋπόθεση επιστροφής των SMPs και ANFAs.

Σύμφωνα με πληροφορίες, σε επίπεδο θεσμών επανεξετάζονται ήδη οι αρχικές εκτιμήσεις της Κομισιόν για δημοσιονομικό κενό φέτος και τον επόμενο χρόνο της τάξης του 1,1-1,5% του ΑΕΠ, μεταξύ άλλων και γιατί δεν θεωρείται πλέον πιθανό να έχει αρνητική επίπτωση στα έσοδα η ρύθμιση των 120 δόσεων. Για τις

φοροελαφρύνσεις του 2020, ωστόσο, οι θεσμοί περιμένουν να ακούσουν πρώτα τι θα εξαγγείλει η κυβέρνηση για να διαπιστώσουν κατά πόσον υπάρχει περιθώριο να εφαρμοστούν.

Αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων

Μία από τις κινήσεις στις οποίες η κυβέρνηση θα προχωρήσει άμεσα είναι η κατάθεση νέου σχεδίου για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Ο πρωθυπουργός είπε ότι η κυβέρνηση θέλει να κλείσει γρήγορα την 4η αξιολόγηση και η ρύθμιση εκκρεμοτήτων όπως αυτή έχει προτεραιότητα. Παράλληλα, η έγκριση του σχεδίου του ΤΧΣ (ΑΡΣ) για τα κόκκινα δάνεια τοποθετείται έως το τέλος Σεπτεμβρίου, ενώ πρόσδος σημειώνεται στα μέτωπα του Ελληνικού και της ΔΕΗ.

LOVE FM 100.7

ΠΡΩΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΜΟΥΣΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΜΕ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ
ΜΕΡΙΔΙΟ * ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΣΑΣ

LOVE
100.7FM
98.1 & 105.7

9.3%
LOVE FM
100.7

107 ΛΕΠΤΑ

7%
ANT1

79 ΛΕΠΤΑ

7%
SFERA

79 ΛΕΠΤΑ

6.7%
MIX FM

76 ΛΕΠΤΑ

6%
SUPER FM

70 ΛΕΠΤΑ

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΑΚΡΟΑΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ 1/5 - 30/6/2019 ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ CONREAD & SYMMETRON MARKET RESEARCH

lovefm.com.cy

* Το μερίδιο ακροαματικότητας είναι ο ανθρωποχρόνος ακρόασης που υπολογίζεται μαζί με τη συνολική μέση διάρκεια ακρόασης κάθε σταθμού (λεπτά)

www.alkonides.org.cy

Το Φιλανθρωπικό Σωματείο Αλκυονίδες παρουσιάζει

ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΓΑΛΑΝΗ
ΝΑΤΑΣΣΑ ΜΠΟΦΙΛΙΟΥ

Πέμπτη 12 Σεπτεμβρίου 2019

Αμφιθέατρο Μακάριου Γ' – Σχολή Τυφλών, Λευκωσία

Ώρα έναρξης: 21.00 Τιμές εισιτηρίων: €35 και €30

Χορηγός: Γεωργία - Πόλυς Πολυβίου

Όλα τα έσοδα θα δοθούν για στήριξη ατόμων με σοβαρά προβλήματα υγείας

Πώληση Εισιτηρίων:

tickethour.com.cy και ACS courier **77777040**

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Γονίδιο της ομοφυλοφιλίας

Δεν υπάρχει ένα και μοναδικό, σύμφωνα με μεγάλη επιστημονική έρευνα

ΛΟΝΔΙΝΟ. Δεν υπάρχει ένα και μοναδικό «γονίδιο της ομοφυλοφιλίας», σύμφωνα με μεγάλη βρεταννοαμερικανική επιστημονική έρευνα σε περισσότερους από 500.000 ανθρώπους. Η έρευνα, που δημοσιεύθηκε στην επιστημονική επιθεώρηση Science, αξιολογεί σε στοιχεία από τις βάσεις δεδομένων UK Biobank και 23andMe, σύμφωνα με την ιστοσελίδα του δικτύου BBC. Τα στοιχεία αυτά διαπίστωσαν την ύπαρξη κάποιων γενετικών διαφοροποιήσεων που σχετίζονται με την ομοφυλοφιλία. Οι γενετικοί παράγοντες, όμως, ευθύνονται κατά λιγότερο από 25% για τις ομοφυλοφιλικές συμπεριφορές.

Η οργάνωση GLAAD, που μάχεται υπέρ των δικαιωμάτων των ομοφυλόφιλων, ανέφερε ότι η μελέτη επιβεβαιώνει ότι «δεν υπάρχουν καθοριστικοί εξωγενείς ή γενετικοί παράγοντες οι οποίοι να επηρεάζουν τη συμπεριφορά ενός ομοφυλόφιλου άνδρα ή μιας λεσβίας». Οι ερευνητές εξέτασαν το γονιδίωμα 409.000 ανθρώπων που συμμετείχουν στο πρόγραμμα UK Biobank, καθώς και

Η μελέτη επιβεβαιώνει ανυπαρξία καθοριστικών εξωγενών ή γενετικών παραγόντων που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των ομοφυλοφίλων.

Αποδεικνύεται ότι οι «θεραπείες» για την «αντιμετώπιση» της ομοφυλοφιλίας είναι ανούσιες και άχρηστες.

68.500 εγγεγραμμένων στην εταιρεία γονιδιακών μελετών 23andMe. Από τους συμμετέχοντες στη μελέτη ζητήθηκαν επίσης να δηλώσουν εάν έχουν απο- κλειστική ερωτική σχέση με άτομο του ίδιου φύλου ή και με άλλα άτομα, δια- φορητικού φύλου. Οι ερευνητές των πα- νιστημίων του Χάρβαρντ και του MIT κατέληξαν ότι ο γενετικός παράγοντας ευθύνεται σε ποσοστό 8%-25% της ο- μοφυλοφιλικής συμπεριφοράς. Πέντε συγκεκριμένες γονιδιακές παραλλαγές έχει διαπιστωθεί ότι σχετίζονται με την ομοφυλοφιλική συμπεριφορά, συμπε- ριλαμβανομένης και μιας, η οποία συν- δέεται με τη βιολογική οδό της όσφρη- σης. Οι παραλλαγές αυτές, όμως, ευθύ- νονται για μόλις το 1% των ομοφυλο-

φιλικών συμπεριφορών. «Οι γενετικές παράγοντες δεν είναι παρά ένα μικρό –παρότι σημαντικό– Τμήμα της Ιστορίας της Σεξουαλικής Συμπεριφοράς. Δεν υπάρχει συγκεκριμένο γονίδιο της ομοφυλοφιλίας και είναι αδύνατα να προβλέψεις τη σεξουαλική κατεύθυνση ενός ανθρώπου από το γονιδίωμά του», λέει ο Μπεν Νιλ, καθηγητής Γενετικής στο Γενικό Νοσοκομείο της Μασαχουσέτης. «Τα επιστημονικά στοιχεία μάς δείχνουν ότι η ομοφυλοφιλία είναι φυσιολογική και κανονική εκδοχή της ανθρώπινης εμπερίας και του ανθρώπινου είδους. Για τον λόγο αυτόν, δεν πρέπει να καταφεύγει κανείς σε “θεραπείες” της ομοφυλοφιλίας», λέει ο Φακ Σαπρούσουτι, επικεφαλής επιστημονικών υπηρεσιών της 23andMe.

Ο καθήκνητς Γενετικίς τος Παπεντί-
στημίου τος Λονδίνου Ντέιβιντ Κέρτς
αναφέρει: «Η μελέτη δείχνει ξεκάθαρα
ότι δεν υπάρχει γονίδιο τς ομοφυλο-
φίας. Δεν υπάρχει νοσηδιακή εχρήση
η τς σεξουαλική κατεύθυνση. Παρότι
η ομοφυλοφία, όμως, δεν είναι γενετική
προδιαγραμμένη, όπως δείχνει η με-
λέτη, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είναι
έμφυτο γνώρισμα πολλών ανθρώπων
και αναπόσπαστο και αναγκαίο χα-
ρακτηριστικό τος χαρακτήρα και τς προ-
σωπικότητάς τους». Ο Ζικ Στόουκς, στέ-
λεχος τς οργάνωσης GLAAD, είπε: «Η
νέα μελέτη επιβεβαιώνει για ακόμη μία
φορά ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη συ-
νταγή που να καθορίζει τς σεξουαλική
κατεύθυνση κάθε ανθρώπου».

Αιτία καρκινογένεσης στους μαστούς η ορμονική υποκατάσταση

Απώλειες είναι τελικά ο κίνδυνος εμφάνισης καρκίνου του μαστού εξαιτίας θεραπείας ορμονικής υποκατάστασης που χορηγείται στις γυναίκες προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα ενοχλητικά συμπτώματα της εμμηνόπαυσης συγκριτικά με ό, τι πιστεύαν οι ερευνητές πως ίσχυε μέχρι σήμερα. Αυτό είναι το συμπέρασμα νέας μελέτης μελέτης, η οποία διαπιστώνει ότι η θεραπεία ορμονικής υποκατάστασης αποτελεί άμεση αιτία καρκινογένεσης στον μαστό. Προφανώς, οι διαπιστώσεις της μελέτης θα προκαλέσουν έντονη ανησυχία στα εκατομμύρια γυναίκες ανά τον κόσμο που υποβάλλονται στην ορμονική θεραπεία. Οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι, όσο πιο μακροχρόνια είναι η θεραπεία, τόσο μεγαλύτερος ο κίνδυνος. Μόνο η βραχεία θεραπεία ενός έτους φαίνεται να μην εγκυμονεί κινδύνους. Επίσης, οι ειδικτοί τονίζουν ότι οι κίνδυνοι δεν ελαττώνονται πόλιν ολοκληρωθεί η θεραπεία.

Η μελέτη, που εκπονήθηκε από τη διεθνή Συνεργασία Ορμονικών Παραγόντων στον Καρκίνο του Μαστού και δημοσιεύθηκε στο περιοδικό The Lancet, συμπεραίνει ότι η μία στις 50 γυναίκες που υποβάλλονται σε θεραπευτική συνδυαστική καθημερινής λήψης οιστρογόνων και προγεσταγόνων επί μία πενταετία θα νοσήσει από καρκίνο του μαστού. Αναλύθηκαν δεδομένα από 58 διεθνείς μελέτες, στις

**Διπλάσιος ο κίνδυνος
εμφάνισης καρκίνου συ-
γκριτικά με ό,τι πίστευαν
έως σήμερα οι ερευνητές.**

οποίες συνολικά συμμετείχαν 108.000 γυναίκες που νόσσησαν από καρκίνο του μαστού, αφού έλαβαν θεραπεία ορμονικής υποκατάστασης κατά την εμμηνόπαυση. Στις δυτικές κοινωνίες, το 6,3% των γυναικών φυσιολογικό του σωματικού βάρους θα εμφανίσουν καρκίνο του μαστού στο επόμενο χρόνο 20 ετών που έπονται των πεντηκτοών γενεθλίων τους. Το ποσοστό αυξάνεται στα 8,3% στις γυναίκες που λαμβάνουν τον πιο συνήθη ορμονικό συνδυασμό, οιστρογόνα και καθημερινά προγεστερόνη.

γσταγόνα. Οι πιθανότητες βελτιώνονται (7,7%) για τις γυναίκες που λάμβαναν προ-γσταγόνα μόνο κάθε 10 έως 14 ημέρες. Για όσες έπαιρναν μόνο οιστρογόνα, ο κίνδυνος ήταν 6,8%. Οι παύσαςες γυναικες διατρέχουν ήδη μεγαλύτερο κίνδυνο καρκίνου του μαστού, αφού ο ωλόιδης ιστός παράγει οιστρογόνα μετά την εμμηνοπαυση. Η μελέτη διαπίστωσε ότι η ορμονική θεραπεία δεν αυξάνει τα ποσοστά κινδύνου σε αυτές.

Δεν είναι η πρώτη φορά που αποκαλύπτεται ότι η θεραπεία ορμονικής υποκατάστασης συνδέεται με τον καρκίνο του μαστού και, σπανιότερα, με καρκίνο των ωοθηκών. Στόσιος, ο επιστημονικός διαπιστώσεις του παρελθόντος προκάλεσαν εντονιστά αντιπαράθεση μεταξύ των υποστηρικτών της θεραπείας, ανάμεσα στους οποίους πολλοί γυναικολόγοι, και των επιδημιολόγων, που ανησυχούν για τις πιθανότητες καρκινογένεσης. Τέλος, καθυστασιαστικό εμφανίστηκε το Βασιλικό Κολέγιο Γενικών Ιατρών, που σε ανακοίνωσή του κάλεσε τις γυναίκες «να μην πανικοβληθούν από τα συμπεράσματα της μελέτης και να εξακολουθήσουν να λαμβάνουν τη θεραπεία ορμονικής υποκατάστασης που τους έχει χορηγηθεί, μέχρι να εκδοθούν νέες κλινικές οδηγίες, οι οποίες θα συστηθούν κάτι διαφορετικό».

Αμφισβητούμενα συμπληρώματα τεστοστερόνης

Όταν έκανε εξέταση τεστοστερόνης και είδα τα αποτελέσματα, πανικοβλήθηκα», λέει ο 42χρονος Γιουτζίν, σκηνοθέτης στο Μπρέβελ Χιλς, που είδε τις τριχές και την ενεργειά του να τον εγκαταλείπουν, το 2016. Έτσι, αντλήθηκε ότι τα επίπεδα τεστοστερόνης του ήταν πολύ χαμηλά. Επί δύο χρόνια λάμβανε χάπια DHEA, ενός συμπληρώματος που υποτίθεται ότι αποκαθιστά την τεστοστερόνη. Ο ίδιος παραδέχεται ότι δεν είδε αποτελέσματα, ενώ ο γιατρός του συνέστησε να κόψει τα συμπληρώματα αμέσως. Μελέτες που εκπονήθηκε το 2017 διαπίστωσε τετραπλάσια αύξηση της χρήσης τεστοστερόνης κατά την περίοδο 2002-2013 από άνδρες ηλικίας 18 έως 45 ετών. Σύμφωνα με το Ιδρυμα

Ουρολογικής Φροντίδας των ΗΠΑ, μόνον στους εκατό άνδρες πάσχουν από δύο ή περισσότερες παθήσεις. Οι συσταταγογικοί φάρμακοι, ωστόσο, έχουν αυξηθεί κατά 300% από το 2001. Τη ίδια στιγμή, οι παρενέργειες προκλήνουν πολλά υποκατάστατα φάρμακα και συμπληρώματα, όπως DHEA, γύρη, κρέμα ελαφίου και άλλα. Πολλά από αυτά τα σκευασμένα υλικά έχουν ερευνηθεί αλλά και ρυθμίζονται από κάποιο νομοθετικό φορέα. Προφανώς, η βιομηχανία στοχεύει στην αύξηση της αντοχής για τη αρτηρία της αρεσκόμενης, τη ρόση και τη λιπιδίων. Οι πωλήσεις αυτών των σκευασμάτων είναι περίπου 300 δισεκατομμύρια έως το 2024. Η μείωση της τεχνητής ορμόνης επηρεάζει με τον περισσότερο χρόνο και συνήθως συνοδεύεται από απώλειες λίπους.

κόπωση, μειωμένη ερωτική όρεξη, απώ-
λειτα μυϊκής μάζας, αλλά και επιθετικότητα.
Μπορεί, επίσης, να προκαλεί στυτική δυ-
σλειτουργία. Σήμερα κυκλοφορούν πά-
μπολα συμπληρώματα τεστοστερόνης
που έχουν ωστόσο αμφισβητούμενα
παραδόξια – αποτελέσματα. Είναι άλλο
δημοφιλές συμπλήρωμα είναι τα κέρατα
ελαφιού, σε μορφή σπρέι, για παραδοσιακή
κινεζική ιατρική σύσταση που διαφημι-
ζεται από αθλητές και διάσημους στα-
μείς κοινωνικών δικτύων, παρά την
πανεξήλη έλλειψη αποδεικτικών στοιχείων
στις αποτελεσματικότητές του. Πολλές
αθλητικές οργανώσεις έχουν απογορεύσει
τη χορήγησή του, καθώς περιλαμβάνει
αναπτυξιακό παράγοντα 1 (IGF -1), που
είναι απαγορευμένη ουσία

ΙΕΡ ΚΗΠΙΑ 2019

6-27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Υπό την αιγίδα του Υπουργού Εξωτερικών
κ. Νίκου Χριστοδουλίδη

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - INFORMATION

26 960 857, 26 960 867

ΧΩΡΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αδέσμευτος

6/9 20:00

Πλατεία Γεροσκήπου

Συναυλία
Μ. Χατζηγιάννη
Μαζί του η
Κατερίνα Παράσχου

7/9 20:00

Κάτω Βρύση

Εορταστική Εκδήλωση
με την ευκαιρία της
συμπλήρωσης 20 χρόνων από την Αδελφοποίηση
Δήμου Γεροσκήπου – Δήμου Αγίας Παρασκευής
(Αττικής).

13/9 20:00

Γυμνάσιο Γεροσκήπου

«Οι Μαννοί» (Οι Ηλίθιοι)
Θεατρική παράσταση από το
Θέατρο «Σκάλα».

20/9 20:00

Κάτω Βρύση

«Λαϊκόν
Αρχονταρίκι»
Συναυλία από τη «Λαϊκή Εστουδιαντίνα», με τα πιο
σπουδαία και γνωστά κλασικά λαϊκά τραγούδια.

**Εκδήλωση για την
Παγκόσμια Ημέρα
Τουρισμού**

27/9 20:00

Χώρος Στάθμευσης
Aliathon Holiday Village

ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

55 ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΟΥΝ (αλφαβητικά):

ΜΕΛΙΝΑ ΑΣΛΑΝΙΔΟΥ

ΓΛΥΚΕΡΙΑ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΣΗΣ

ΠΙΤΣΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

15.9.19

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΣΧΟΛΗΣ ΤΥΦΛΩΝ

16.9.19

ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΕΝΑΡΞΗ: 8:30μμ
ΕΙΣΟΔΟΣ: 25€/30€

ΕΙΣΗΓΗΤΑ

Tickethour ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ www.tickethour.gr

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:
99688731, 99646210

Πιέσεις στις τράπεζες οδήγησαν τον Γενικό Δείκτη στις 853 μονάδες

Σε χαμηλά επίπεδα, στα 45,81 εκατ. ευρώ, διαμορφώθηκε η αξία των συναλλαγών

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Με νέες απώλειες έκλεισε το Χρηματιστήριο Αθηνών, λόγω των ισχυρών πιέσεων που ασκήθηκαν στις τραπεζικές μετοχές, με τη συναλλακτική δραστηριότητα ωστόσο να κινείται και πάλι σε ιδιαίτερα υποτονικά επίπεδα, γεγονός που δείχνει πως δεν υπάρχει κάποια δυναμική επιστροφή των πωλητών.

Ωστόσο, τα short funds συνεχίζουν να αρπντίζουν τους στοιχήματα στις μετοχές των ελληνικών τραπεζών, εξηγώντας σε κάποιο βαθμό τις πιέσεις που δέχεται ο κλάδος το τελευταίο διήμερο, με τον τραπεζικό δείκτη να καταγράφει σωρευτικές απώλειες 5,34%.

Ετσι, ο Γενικός Δείκτης, παρά τα στηρίγματα από τις Βιοκάλκο (+3,85%) και Coca Cola (+2,09%), υποχώρησε στις 853 μονάδες, με την απουσία σημαντικών εσωτερικών καταλυτών να κρατάει την αγορά ευθυγραμμισμένη με τις τάσεις που κυριαρχούν στις διεθνείς αγορές. Όπως σημειώνουν χαρακτηριστικά οι αναλυτές, το κλίμα χαμηλών προσδοκιών στις επα-ναδιαπραγματεύσεις ΗΠΑ και Κίνας και οι εξελίξεις γύρω από το Brexit προκαλούν νευρικότητα στις παγκόσμιες αγορές, δυσκολεύοντας το εγχείρημα επανόδου του Χ.Α. σε αναδίκη τροχιά.

Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,77%, στις 853,89

Στις δύο τελευταίες συνε-δριάσεις ο τραπεζικός δείκτης καταγράφει απώλειες 5,34%.

μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 45,81 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με απώλειες 0,64%, στις 2.107,21 μονάδες, ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιο-ποίησης υποχώρησε στις 1.357,53 μονά-δες, ενώ ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με απώλειες 2,96%, στις 740,19 μονάδες. Σύμφωνα με τον Νίκο Καυκά, υπεύθυνο του Τμήματος Ανάλυσης της Λέων Δε-πόλας ΑΧΕΠΕΥ, το στοίχημα της βραχυ-

Η Eurobank έκλεισε χθες με απώλειες της τάξης του 3,48%, στο -3,36% η Εθνική, κατά 2,99% υποχώρησε η Πειραιώς και στο -2,38% έκλεισε η Alpha Bank.

ποράσεις κατεύθυνσης του κλάδου θα δοκιμαστεί στην περιοική των 800 μονά-δων (για τον τραπεζικό δείκτη). Ετσι, η Eurobank έκλεισε με απώλειες 3,48%, στο -3,36% έκλεισε η Εθνική, κατά 2,99% υποχώρησε η Πειραιώς και στο -2,38% έκλεισε η Alpha Bank με την BlackRock Investment Management να αυξάνει τις αρνητικές του θέσεις επί των μετοχών της στο 1,01% από 0,90% προηγούμενος. Με το ξεκίνημα του Σεπτεμβρίου, η νευ-

ρικότητα στο ελληνικό Χρηματιστήριο επανήλθε, με τις συναλλαγές να υποχω-ρούν αισθητά, με εμφανή την απροθυμία της επενδυτικής κοινότητας να αναλάβει πρωτοβουλίες, σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της Κύ-κλος ΑΧΕΠΕΥ. Η στάση αναμονής είναι δικαιολογημένη, καθώς τις επόμενες η-μέρες αναμένονται σημαντικές εξελίξεις, όπως προσέθεται.

Όμως, η βελτίωση του εγχώριου περι-

βάλλοντος είναι αναγκαία, αλλά όχι και ικανή συνθήκη για να κινήθει ανοδικά το Χρηματιστήριο Αθηνών ενόσω τα «γκρίζα σύννεφα» παραμένουν στο εξω-τερικό περιβάλλον. Ετσι, οι διαχειριστές έχουν συντηρητική διάθεση σε σχέση με την ανάληψη επενδυτικών κινήσεων, με τις τοποθετήσεις σε χρυσό και ασημί να προκρίνονται ολόενα και περισσότερο, όπως προκύπτει από την άνοδο της τιμής τους.

Υποχώρησαν οι αγορές σε Ευρώπη και ΗΠΑ

Υποχώρησαν χθες τα ευρωπαϊκά χρη-ματιστήρια, ενώ με σημαντικές απώ-λειες κινούνταν και οι δείκτες στη Γουόλ Στρίτ πριν από το κλείσιμο, εξ-αιτίας των εμποδίων να ορισθεί χρο-νοδιάγραμμα για τις σπνοαμερικανικές συνομιλίες. Δυσμενώς στην ψυχολο-γική διάθεση των επενδυτών λειτούρ-γησε και το γεγονός ότι ο Δείκτης Δι-ευθυντών Προμηθειών στον κλάδο της μεταποίησης στις ΗΠΑ εξασθέ-νησε πρώτη φορά σε μία τριετία τον μήνα Αύγουστο, στις 49,1 μονάδες έ-ναντι των εκτιμήσεων για 51,1 μονά-δες. Και αυτή η εξήλιξη δείχνει με δραματικό τρόπο ότι η εμπορική δια-μάχη μεταξύ Ουάσιγκτον και Πεκίνου έχει αρνητικό αντίκτυπο στην πα-γκόσμια ανάπτυξη.

Πριν από το κλείσιμο στην αμερι-κανική αγορά χθες ο μεν δείκτης Dow Jones υποχωρούσε κατά 1,36%, ο δε S&P 500 λόγω αρνητικής επιρροής από τις μετοχές του τεχνολογικού κλάδου είχε κάμψη 0,98%. Στη Γηραιά Ηπειρο ένας ακόμα πονοκέφαλος ήταν οι αντιδράσεις έναντι του Βρε-τανού πρωθυπουργού Μπόρις Τζόν-σον, ο οποίος προειδοποίησε τους βουλευτές του κόμματός του ότι θα προκρίψει πρόωρες εκλογές εάν δεν τον στηρίξουν στο Brexit. Διαφωνού-ντες βουλευτές και αντιπολιτευόμενοι προσπαθούν να αποτρέψουν την έ-ξοδο της χώρας από την Ε.Ε. χωρίς συμφωνία.

Ο πανευρωπαϊκός STOXX 600 έ-κλεισε με -0,23%, ενώ προηγουμένως

είχε υποχωρήσει περαιτέρω 0,7% λόγω των αμερικανικών στοιχείων. Ωστόσο, τη Δευτέρα είχε ανέλθει στα υψηλότερα επίπεδα μηνός. Στο Λον-δίνο, ο FTSE 100 χθες λόγω αβεβαιό-τητας για το Brexit έκλεισε με -0,19%, διακόπτοντας μία άνοδο τεσσάρων ημερών. Στο Παρίσι ο CAC 40 έκλεισε με -0,49% και με -0,36% ο DAX στη Φρανκφούρτη, ενώ η πτώση για τον FTSE MIB στο Μιλάνο ήταν 0,25% και 0,07% για τον IBEX στη Μαδρίτη. Συνολικά χθες οι μετοχές των ευρω-παϊκών εταιρειών ενισχύθηκαν προ-σωρινά έπειτα από δημοσίευμα του Ρόιτερς ότι η ΕΚΤ τείνει προς την κα-τάρτιση δέσμης μέτρων με μείωση επιτοκίων, την εκ νέου δέσμευση να διατηρηθούν τα επιτόκια χαμηλά για μεγαλύτερο διάστημα και πρωτοβου-λίες για ανακούφιση των τραπεζών από τις συνέπειες των αρνητικών ε-πιτοκίων.

Το ευρώ έναντι του δολαρίου δεν παρουσίασε σημαντική μεταβολή και διαμορφώθηκε στο 1,0965 δολάριο. Οι αποδόσεις των 10ετών ιταλικών ομολόγων αποκλιμακώθηκαν σε νέα επίπεδα ναδίο του 0,865%, λόγω προο-δοκιών ότι θα επέλθει συμφωνία για συγκρότηση κυβέρνησης συνασι-σμού μεταξύ Κινήματος Πέντε Αστέ-ρων και Δημοκρατικού Κόμματος. Τέ-λος, το αργό Ν. Υόρκης, λόγω φόβων για μειωμένη ζήτηση ως απόρροια του εμπορικού πολέμου, εξασθένησε κάτω από τα 54 δολάρια το βαρέλι.

ΒΛΟΜΒΕΡΓ, REUTERS

Στο Παρίσι, ο CAC 40 έκλεισε με απώλειες 0,49% και ο DAX στη Φρανκφούρτη με 0,36%.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				WALT DISNEY CO				PEARSON				DT BOERSE N				TENARIS				Paris/Παρίσι			
(σε δολάρια)				WELLS FARGO & WARMART INC				RECKIT BNCSSR G				T LUFTHANSA A				TERNA				(σε ευρώ)			
Πριν από το κλείσιμο				114,68				114,68				15,192				10,122				Εταιρείες			
Μετ. %				Μετ. %				Μετ. %				Μετ. %				Μετ. %				Μετ. %			
ALCOA CORP				174,25				174,25				174,25				174,25				ACCOR			
ALLEGHANY CRP				751,52				751,52				751,52				751,52				AIR LIQUIDE			
ALTRIA GROUP				43,83				43,83				43,83				43,83				ALXAM			
AMER EXPRESS C				118,18				118,18				118,18				118,18				BNP PARIBAS			
AMER INTL GROU				52,04				52,04				52,04				52,04				BOUYGUES			
AMGEN				205,96				205,96				205,96				205,96				CAPEMINI			
APPLE INC				204,91				204,91				204,91				204,91				CARREFOUR			
AVON PRODUCTS				4,15				4,15				4,15				4,15				CASINO GUICHAR			
BANK OF AMERIC				26,765				26,765				26,765				26,765				CREDIT AGRICOL			
BAXTER INTL IN				87,66				87,66				87,66				87,66				DANONE			
BOEING CO				353,04				353,04				353,04				353,04				DASSAULT SYSTE			
BRISTOL MYERS				47,485				47,485				47,485				47,485				EDF			
CAMPBELL SWF				44,715				44,715				44,715				44,715				L'OREAL			
CENTERRILL IN				115,8				115,8				115,8				115,8				L.V.M.H.			
CIGNA CORP				153,98				153,98				153,98				153,98				LAGARDERE S.C.			
CHEVRON				115,63				115,63				115,63				115,63				MICHELIN			
CISCO SYSTEMS				46,3952				46,3952				46,3952				46,3952				PERNOD RICAR			
CITICORP				62,95				62,95				62,95				62,95				PEUGEOT			
CIVERCEIAS				22,37				22,37				22,37				22,37				KERING			
COCA-COLA CO				55,145				55,145				55,145				55,145				PUBLICIS GROUP			
COLGATE PALMOL				74,225				74,225				74,225				74,225				RENAULT			
COJANA CORP				7,1				7,1				7,1				7,1				SAINT-GOBAIN			
COJANA SHIPPING				3,43				3,43				3,43				3,43				SANOFI			
COW INC				41,72				41,72				41,72				41,72				SCHNEIDER ELEC			
CUPONT OF NMOU				66,98				66,98				66,98				66,98				SOCIETE GENERALE			
CINTERGY CP				114,91				114,91				114,91				114,91				SODEXO			
CXELON CORP				47,48				47,48				47,48				47,48				TFI			
CXXON MOBIL				68,325				68,325				68,325				68,325				THALES			
CDEX CORP				155,09				155,09				155,09				155,09				TOTAL			
CORD MOTOR CO				9,1				9,1				9,1				9,1				VEOLIA ENVIRON			
CINTL BUS MACHI				134,17				134,17				134,17				134,17							
GENERAL DYNAMI				187,77				187,77				187,77				187,77							
GENERAL ELEC C				8,205				8,205				8,205				8,205							
GOLDM SACHS GR				197,67				197,67				197,67				197,67							
HALLIBURTON				18,41				18,41				18,41				18,41							
HARTFORD FINL				58,56				58,56				58,56				58,56							
HP INC				18,17				18,17				18,17				18,17							
HOME DEPOT INC				223,93				223,93				223,93				223,93							
HONEYWELL INTL				163,765				163,765				163,765				163,765							
HTEL CORP				46,78				46,78				46,78				46,78							
JOHNSON JOHN				128,425				128,425				128,425				128,425							
PMORGAN CHASE				107,92				107,92				107,92				107,92							
AZARD				33,5319				33,5319				33,5319				33,5319							
CDONALD'S COR				216,855				216,855				216,855				216,855							
MERCK & CO				86,49				86,49				86,49				86,49							
MICROSOFT CP				136,21				136,21				136,21				136,21							
M COMPANY				158,28				158,28				158,28				158,28							
MORGAN STANLEY				40,66				40,66				40,66				40,66							
MNC INC CL B				84,32				84,32				84,32				84,32							
MORFOLG SOUTHE				170,22				170,22				170,22				170,22							
FEZER INC				36,075				36,075				36,075				36,075							
PROCTER & GAMB				121,07				121,07				121,07				121,07							
RAYTHEON CO				181,67				181,67				181,67				181,67							
ROCKWELL AUTOM				147,35				147,35				147,35				147,35							
CHLUMBERGER L				31,5				31,5				31,5				31,5							
SOUTHERN				59,325				59,325				59,325				59,325							
TEALTHGAS				0				0				0				0							
SUNOS ENERGY				2,885				2,885				2,885				2,885							
SINIS CORP				6,56				6,56				6,56				6,56							
INITED TECH CP				229,69				229,69				229,69				229,69							
INITEDHEALTH G				52,04				52,04				52,04				52,04							
SIS BANCORP				57,84				57,84				57,84				57,84							
ERIZON COMMS				57,84				57,84				57,84				57,84							
London/Λονδίνο				1770,51866				1770,51866				1770,51866				1770,51866				Εταιρείες			
(σε λίρες στερλίνες)				1770,51866				1770,51866				1770,51866				1770,51866				Μετ. %			
ANGLO AMERICAN				1770,51866				1770,51866				1770,51866				1770,51866				ACCOR			
A.B.FOOD				2324				2324				2324				2324				AIR LIQUIDE			
ADMIRAL GROUP				2128,45756				2128,45756				2128,45756				2128,45756				ALXAM			
ASHTED GRP				2291,08				2291,08				2291,08				2291,08				BNP PARIBAS			
ANTOFAGASTA				852,0421				852,0421				852,0421				852,0421				BOUYGUES			
AVIVA PLC				352,3				352,3				352,3				352,3				CAPEMINI			
ASTRAZENECA				7430				7430				7430				7430				CARREFOUR			
BARCOCK INTL				508,03				508,03				508,03				508,03				CASINO GUICHAR			
BAE SYSTEMS				554,8				554,8				554,8				554,8				CREDIT AGRICOL			
BARCLAYS				137,24775				137,24775				137,24775				137,24775				DANONE			
BRIT AM TOBACC				2909,5				2909,5				2909,5				2909,5				DASSAULT SYSTE			
BARRATT DEVLPM				622				622				622				622				EDF			
BERKELEY GRP				3860,96435				3860,96435				3860,96435				3860,96435				L'OREAL			
BR LAND CO				509,57791				509,57791				509,57791				509,57791				L.V.M.H.			
BUNZL				2056,26444				2056,26444				2056,26444				2056,26444				LAGARDERE S.C.			
BP				506				506				506				506				MICHELIN			
BURBERRY GRP				2172,79989				2172,79989				2172,79989				2172,79989				PERNOD RICAR			
BT GROUP				166,08				166,08				166,08				166,08				PEUGEOT			
COCACOLA HBCA				2774,8				2774,8				2774,8				2774,8				KERING			
CARNIVAL				3410				3410				3410				3410				PUBLICIS GROUP			
CENTRICA				69,62369				69,62369				69,62369				69,62369				RENAULT			
COMPASS GROUP				2123,44005				2123,44005				2123,44005				2123,44005				SAINT-GOBAIN			
CAPITA PLC				125,225				125,225				125,225				125,225				SANOFI			
CRH				2764				2764				2764				2764				SCHNEIDER ELEC			
DIKONS CARPHO				110,2				110,2				110,2				110,2				SOCIETE GENERALE			
DCC				7048,8				7048,8				7048,8				7048,8				SODEXO			
DIAGEO				3614,13203				3614,13203				3614,13203				3614,13203				TFI			
DIRECT LINE				280,7				280,7				280,7				280,7				THALES			
EXPERIAN				2600,68266				2600,68266				2600,68266				2600,68266				TOTAL			
EASVIST				923				923				923				923				VEOLIA ENVIRON			
FRESNILLO				745,91				745,91				745,91				745,91							
GLENCORE				239,95				239,95				239,95				239,95							
GLAXOSMITHKLIN				1743,4				1743,4				1743,4				1743,4							
HMKMA				2032				2032				2032				2032							
HAMMERSHAW H				227,5				227,5				227,5				227,5							
HARGREAVES LS				1890,1				1890,1				1890,1				1890,1							
HSCB HOLDINGS				593,7				593,7				593,7				593,7							
INTL CONSOL AS				420,96842				420,96842				420,96842				420,96842							
INTERCONT HOTE				5154,90163				5154,90163				5154,90163				5154,90163							
3I GROUP				1127				1127				1127				1127							
IMBPRANDS				2150,40741				2150,40741				2150,40741				2150,40741							
INTU PROPERTIE				36,17				36,17				36,17				36,17							
INMARSAT				608,2				608,2				608,2				608,2							
INTERTEK GROUP				5591,20987				5591,20987				5591,20987				5591,20987							
ITV				116,95				116,95				116,95				116,95							
JOHNSON MATTHE				3003				3003				3003				3003							
KINGFISHER				195,44535				195,44535				195,44535				195,44535							
LAND SECS.				776				776				776				776							
LEGAL & GENERA				221,01832				221,01832				221,01832				221,01832							
LLOYDS BNK GRP				49,41				49,41				49,41				49,41							
LONG STOCK EXC				6992,22815				6992,22815				6992,22815				6992,22815							
MERLIN				452,226				452,226				452,226				452,226							
MARKS & SP				2978007				2978007				2978007				2978007							
MONDI				2519,21084				2519,21084				2519,21084				2519,21084							
NATIONAL GRID				865,55				865,55				865,55				865,55							
NEXT				5918,32				5918,32				5918,32				5918,32							
PROVIDENT FINC				391,8				391,8				391,8				391,8							
PRUDENTIAL				1361,5				1361,5				1361,5				1361,5							
PERSSIMON				1864				1864				1864				1864							
Zurich/Zupixn				18,495				18,495				18,495				18,495				Εταιρείες			
(σε ελβετικά φράγκα)				18,495				18,495				18,495				18,495				Μετ. %			
ABBUDIN				18,495				18,495				18,495				18,495				ACCOR			
RICHMONTN				7406				7406				7406				7406				AIR LIQUIDE			
GERBERINTL				4475				4475				4475				4475				ALXAM			
LAFARGEHOLDIM				4645				4645				4645				4645				BNP PARIBAS			
NOWARTEN				8813				8813				8813				8813				BOUYGUES			
ROCHEHOLDING				2790,95				2790,95				2790,95				2790,95				CAPEMINI			
SGSN				2461				2461				2461				2461				CARREFOUR			
SWATCHGROUP1				2592				2592				2592				2592				CASINO GUICHAR			
ADECCO				526				526				526				526				CREDIT AGRICOL			
JULIUSBAERN				3893				3893				3893				3893				DANONE			
CSGROUPAG				1152				1152				1152				1152				DASSAULT SYSTE			
GRUADUNANN				2666				2666				2666				2666				EDF			
NESTLESA				11094				11094				11094				11094				L'OREAL			
TRANSOCEANN				0				0				0				0				L.V.M.H.			
SWISSCOMN				4946				4946				4946				4946				LAGARDERE S.C.			
SWISSREN				9604				9604				9604				9604				MICHELIN			
UBSGROUPN				10305				10305				10305				10305				PERNOD RICAR			
ZURICHINSURAN				3541				3541				3541				3541				PEUGEOT			
Frankfurt/Φρανκφούρτη				270,0				270,0				270,0				270,0				Εταιρείες			
(σε ευρώ)				270,0				270,0				270,0				270,0				Μετ. %			
ADIDAS N				270,0				270,0				270,0				270,0				ACCOR			
ALLIANZ SE				199,72				199,72				199,72											

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ		
	Κλείσιμο	Μετοβολή (%)
Γενικός Δείκτης	853.89	-0.77
FTSE Βιομη. προϊόντων	2684.07	0.55
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2964.31	0.1
FTSE Υγιεινός	0	0
FTSE Πετρέλαιου-Αερίου	5310.92	-0.68
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	9165.4	-0.26
FTSE Πρώτων Υλών	6889.74	0.4
FTSE Τοξικών και Ανοξυμής	1607.13	-1.94
FTSE Τεχνολογικός	1006.08	-0.3
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3278.31	-1.08
FTSE Τραπεζών	740.19	-2.96
FTSE ΧΑ-ΚΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	560.23	-2.95
FTSE Τροφίμων και Ποτών	11496.8	2.05
FTSE Υγιεινός	498.64	0
FTSE Υψηλ. Κινetics Οφέλους	2860.36	-1.31
FTSE Χημικών	9575.52	-2.23
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	1097.94	-0.82
FTSE Χ.Α. LargeCap	2107.21	-0.64
FTSE Χ.Α. MidCap	1357.53	-0.07
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	524.26	-0.63

▲ 42

▼ 57

◆ 25

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	18.122.933	40.51%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	10.020.495	22.40%
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.985.985	6.67%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΧΥΝΙΔΙΑ	2.878.408	6.43%
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.352.594	5.26%
ΔΥΝΑΜΙΣΤΗΡΙΑ	1.404.429	3.14%
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.101.349	2.46%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	900.929	2.01%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	847.336	1.89%
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	467.400	1.04%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	400.179	0.89%
ΕΝΔΕΛΔΙΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	398.348	0.89%
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	367.577	0.82%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	253.176	0.57%
ΚΑΘΕΤΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	188.094	0.42%
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	162.334	0.36%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	152.043	0.34%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	150.403	0.34%
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	141.425	0.32%
ΥΔΡΕΥΣΗ	132.112	0.30%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.307.638	2.92%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	44.735.188	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο Μετ.
ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ)	0.920	15.00%	ΑΒΑΣ (ΚΟ)	0.692 -4.29%
ATTICA BANK (ΚΟ)	0.474	6.64%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	0.402 -4.06%
INTRAKAT (ΚΟ)	2.060	6.19%	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0.762 -3.48%
MERMEREN (ΕΛΠ)	54.600	4.60%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.470 -3.36%
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	4.180	3.85%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	0.912 -3.18%
ΚΟΡΒΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0.570	3.64%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.860 -2.99%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	4.530	2.95%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	2.150 -2.71%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	30.830	2.09%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	1.032 -2.64%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	2.420	1.68%	ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2.120 -2.53%
INTRALOT (ΚΟ)	0.475	1.60%	ALPHA BANK (ΚΟ)	1.560 -2.38%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ				
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ			
ΟΤΕ (ΚΟ)	10.020.495,47	ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	0,44%	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	6.859.581,19	ΔΕΗ (ΚΟ)	0,37%	
ALPHA BANK (ΚΟ)	4.306.381,85	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ)	0,35%	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.174.496,57	INTRAKAT (ΚΟ)	0,35%	
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	3.017.038,92	ATTICA BANK (ΚΟ)	0,33%	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2.702.774,96	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,30%	
ΔΕΗ (ΚΟ)	2.657.279,00	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,30%	
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1.523.423,64	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,26%	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	1.404.428,98	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ)	0,23%	
JUMBO (ΚΟ)	1.101.349,48	ΚΟΡΒΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0,22%	

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ						ΚΛΕΙΣΙΜΟ 2/9/19
ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
57.070,10	-1,02%	35.376,87	-60,86%	17.826,44	-55,60%	
(ΕΚΟΤ. Ευρώ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(χιλ. Ευρώ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(χιλ. τεμάχια)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	217	1.061	16.442
FTSE/Χ.Α. Large Cap	217	1.061	16.442
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.003	21.006	388.477
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	29	122	7.217
ALPHA BANK (ΚΟ)	212	4.567	67.646
ATTICA BANK A.T.E. (ΚΟ)	15	175	7.834
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	3	7	296
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	80	287	9.482
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	53	204	9.998
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	140	2.429	50.239
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	26	69	496
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	322
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	29	91	8.803
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Χ.Α. (ΚΟ)	8	20	2.896
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	6	11	1.983
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	14	65	4.339
INTRALOT (ΚΟ)	77	784	5.473
JUMBO (ΚΟ)	10	33	980
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	10	24	2.522
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	74	2.383	87.009
MOTOR OIL (ΚΟ)	6	9	471
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	109	476	12.176
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	250	3.072	48.428
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	13	55	5.022
ΟΤΕ (ΚΟ)	40	201	4.203
ΟΛΠ (ΚΟ)	2	5	744
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	225	1.779	22.229
ΔΕΗ (ΚΟ)	484	3.707	16.321
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	64	185	5.039
TITAN CEMENT (ΚΑ)	1	1	0
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	43	245	6.309
Δικαιώματα σε Δείκτες	30	166	2.708
FTSE/Χ.Α. Large Cap	30	166	2.708
Δικαιώματα σε Μετοχές	10	790	2.529
ALPHA BANK (ΚΟ)	2	20	202
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	5	570	395
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	2
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	0
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	186
ΔΕΗ (ΚΟ)	3	200	1.744
Συνολική Δραστηριότητα	2.260	23.023	410.156

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
AEGEAN AIRLINES	7,67	-1,67
ΑΔΜΗΕ	2,12	-2,53
ALPHA BANK	1,56	-2,38
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2,86	-2,99
COCACOLA HBC	30,83	2,09
EUROBANK ERGASIAS	0,76	-3,48
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,25	-0,48
CENERGY HLD	1,39	-1
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,63	-0,96
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	9,07	-0,98
ΟΤΕ	11,91	-1,08
JUMBO	17,17	-0,35
LAMDA DEVELOPMENT	9,14	-0,33
MOTOR OIL	21,86	-0,55
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	9,98	0,15
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	2,47	-3,36
ΟΠΑΠ	9,39	-2,19
ΟΛΠ	23,2	-1,9
ΔΕΗ	3,04	-1,49
TITAN	0	0
VIOHALCO	4,18	3,85
SARANTIS	8,3	-0,72
TERNA ENERGY	7,83	0
FOURLIS	5,44	0,74
ΕΛΛΑΚΤΟΡ Α.Ε.	2,17	0,46

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 3 Σεπτεμβρίου 2019

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΘ	ΑΝΟΤΑΘ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ. **	ΔΙΑΦ. *	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0.8600	0.8900	0.8665	-0.1490	"8,063"	0.8640	0.8800	0.8700	-1.14
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1.5900	1.6000	1.5964	-0.5470	"101,401"	1.6000	1.6040	1.5920	-0.50
ΔΗΠ1	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ)	0.5150	0.5200	0.5152	0.2390	"22,495"	0.5150	0.5350	0.5150	0.98
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0.0050	0.0050	0.0050	0.0880	"14,466"	0.0050	0.0085	0.0050	-16.67

Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0415	0.0470	0.0437	-0.2190	"124,346"	0.0415	0.0420	0.0420	-8.70
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0.1200	0.1220	0.1212	-0.0970	"5,650"	0.1200	0.1300	0.1200	-1.64

Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1.3000	1.3000	1.3000	-0.0820	"7,950"	1.2900	1.3000	1.3000	-1.52

ΕΝΔΕΛΔΙΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.1960	0.1970	0.1961	-1.5790	"16,762"	0.1960	0.2120	0.1960	-8.41
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΦΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0.0685	0.0745	0.0695	-0.5500	"6,000"	0.0690	0.0745	0.0745	-0.67
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0.2520	0.0000		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.3400	1.3400	1.3400	-1.0000	200	1.3200	1.3400	1.3400	-0.74
ΚΟΖΑ	ΚΟΞΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0.0330	0.0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0.0225	0.0240	0.0233	-0.1420	"29,775"	0.0225	0.0240	0.0225	-10.00
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0185	0.0210		
ΠΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0360	0.0000		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.0000	0.0000		
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0.0000	0.0800		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	0.0135	0.0135	0.0135	0.0220	"1,076"	0.0135	0.0000	0.0135	-10.00
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC	0.1370	0.1370	0.1370	0.8360	"91,642"	0.1250	0.1380	0.1370	-0.72
ΚΑΕΠ	KARYEΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0.0000	0.0000		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0.0000	0.4680		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0.0000	0.8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0.0000	1.6200		
ΤΟΕΠ	ΤΟΤΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0.0000	0.3800		
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0095		

Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNIDIS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD						1.0600	1.0800		
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PARACOSTAS PUBLIC CO LTD	0.1860	0.1960	0.1906	1.1540	"3,848"	0.1860	0.0000	0.1860	3.91
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)"						1.0000	0.0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0.0000	0.1600		
ΚΙΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD	0.0200	0.0200	0.0200	0.0000	"2,000"	0.0200	0.0220	0.0200	0.00
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.1080	0.1260	0.1179	-0.2140	"7,000"	0.1170	0.1260	0.1260	5.00
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0.0665	0.0710	0.0672	-0.5490	"63,358"	0.0665	0.0710	0.0695	-5.44
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0.5400	0.5550		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.2500		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0.8100	0.8500	0.8153	-3.4670	"3,000"	0.8200	0.8500	0.8500	0.00
ΣΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	0.0300	0.0300	0.0300	0.4060	"4,000"	0.0260	0.0000	0.0300	9.09
ΣΤΑΔ	STADEMOS HOTELS PLC (ΑΝ)						0.0000	0.0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.0580	0.0000		
ΧΑΞΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0.0000	0.0100		

Πικρή ήττα σε ένα ματς θρίλερ

Η πρόκριση της Ελλάδας στους 16 πήρε αναβολή μετά την ήττα από τη Βραζιλία με 78-79

Αποστολή: ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

Η πρόκριση της Εθνικής ομάδας μπάσκετ στις 16 καλύτερες ομάδες του Παγκοσμίου κυπέλλου, πήρε... αναβολή, μετά την ήττα που γνώρισε από την Βραζιλία (79-78) στην 2η αγωνιστική του ομίλου της Νανζίνγκ και θα χρειαστεί να νικήσει τους Νεοζηλανδούς, μεθαύριο, στον τρίτο και τελευταίο αγώνα. Η Εθνική ομάδα απώλεσε την πρώτη θέση του ομίλου, ακόμα και αν νικήσει την ομάδα της Ωκεανίας, η οποία βρίσκεται, επίσης, στο «κυνήγι» της πρόκρισης, καθώς επικράτησε του Μαυροβούνιου (93-83). Τα «γατί» της πρώτης ελληνικής ήττας στο Μουντομπάσκετ, είναι δυο.

Πρώτον, ο Γιάννης Αντετοκούνμπο περιορίστηκε από την διαβασμένη βραζιλιανική άμυνα που δεν του έδωσε διαδρόμους και δεν κατάφερε να δημιουργήσει ή να τελειώσει επιτυχώς, αρκετές φάσεις. Σε 28 λεπτά, ο «Greek Freak» είχε 3/6 διπόντα, 0/1 τρίποντα, 7/7 βολές, 4 ριμπάουντ, τρεις ασίστ, τρία λάθη, τρία κλεψίματα και ένα μπλοκ κόψιμο. Αυτό δεν αποτελεί δικαιολογία για την εφαρμογή δεύτερου ή και τρίτου σχεδίου που έχει, ούτως ή άλλως, η Εθνική ομάδα για την... άσχημη βραδιά του MVP του ΝΒΑ.

Δεύτερον, η Εθνική έδειξε ανήμπορη να αναστρέψει την ψυχολογία του φαβορί που έδειχνε ότι ήλεγχε τον αγώνα, μέχρι το 15', αλλά οι Βραζιλιάνοι μείωσαν στο σκορ και προηγήθηκαν, δεν πήραν α-νάλογες «απαντήσεις». Αν ο Σλούκας ευστοχούσε στην τρίτη βολή, ίσως και το αποτέλεσμα να ήταν διαφορετικό στην παράταση, αλλά με «αν» δεν υπάρχουν ασφαλή συμπεράσματα του πρώτου παραπατήματος της Εθνικής στην Κίνα και του κατακόρυφα αυξημένου άγχους που θα έχει για τον αγώνα με τη Νέα Ζηλανδία.

Ο Γιώργος Πρίντεζης με 14 πόντους και ο Νικ Καλάθης με εννέα συνεχόμενους, έδωσαν την λύση στο επιθετικό πρόβλημα που είχε η Εθνική ομάδα στο πρώτο ημίχρονο (30-40). Το οξύμωρο στοιχείο για την Εθνική ομάδα ήταν ο τρόπος που ξέφυγε από την «καυτή ανάσα» των Βραζιλιάνων, καθώς ξεπέρασε το γνωστό πρόβλημα ευστοχίας στα τρίποντα, σημείωσε επτά σε 13 προσπάθειες

και είχε καλύτερο ποσοστό (54%) από τα διπόντα (5/16, 31%). Χωρίς, δηλαδή, η μπάλα να περάσει στους ψηλούς παίκτες, η Εθνική είχε καλή κυκλοφορία της μπάλας με την ταυτόχρονη χρησιμοποίηση των Καλάθη και Σλούκα, ενώ η αμυντική αποτελεσματικότητα της ήταν σταθερή.

Η διαφορά του σκορ έφτασε στους 17 πόντους (23-40) με εύκολο τρόπο και αν οι Έλληνες διεθνείς δεν καλάρωναν, πρωτίστως, στην άμυνα τους, θα μπορούσαν να πάνε πιο... ήσυχοι στα αποδυτήρια. Η αντιμετώπιση της Βραζιλίας συνεχίστηκε με το «καλημέρα» της επανάληψης και ταυτόχρονα, η ελληνική ομάδα δεν μπορούσε να βρει ρυθμό και στις δυο πλευρές του γηπέδου.

Η «σελεσάο» σημείωσε σερί 22-4 και προηγήθηκε 45-44 στο 25', ενώ ένα λεπτό νωρίτερα (41-44), ο Γιάννης Αντετοκούνμπο πήγε στον ελληνικό πάγκο, εξαιτίας του τρίτου φάουλ που του καταλογίστηκε (επιθετικό στον Βαρεζάο) και ανάγκασε τον Θανάση Σκουρτόπουλο να τον αντικαταστήσει. Η έκβαση του αγώνα δεν βελτιώθηκε για την Ελλάδα στο τρίτο δεκάλεπτο. Η Βραζιλία είχε το μομέντουμ,

πέτυχε επιμέρους σκορ 26-13 και άρχισε την τέταρτη περίοδο από την θέση του... οδηγού, έστω και με μικρό προβάδισμα (56-53), αλλά έχοντας κερδίσει την ψυχολογία του αγώνα.

Οι πέντε... ηλικιωμένοι παίκτες της Βραζιλίας (άνω των 35 ετών), απέδειξαν ότι είχαν τις δυνάμεις να «κυνηγήσουν» την μπάλα σε κάθε ελληνική επίθεση, να εξασφαλίσουν τα αμυντικά ριμπάουντ και να παίξουν φάση-φάση στην επίθεση, διαβάζοντας την ελληνική άμυνα. Το 67-64 για την Βραζιλία αυξήθηκε σε 71-64 και ενώ στο 35', ο Giannis υπέπεσε σε τέταρτο φάουλ, αλλά ο Σκουρτόπουλος δεν τον απέσυρε δικαιολογημένα.

Στα 48' (76-71) πριν από την λήξη, ο Χουέρτας έκανε αντιαθλητικό φάουλ (οι διαιτητές είδαν την φάση στο βίντεο) και αυτή ήταν η τελευταία απόπειρα αποφυγής της ήττας. Οι δυο βολές του Παπανικολάου μείωσαν σε 76-73 και το εύστοχο τρίποντο του Πρίντεζη στα 34', ξεσηκωσε κάθε Έλληνα φίλαθλο, στην Νανζίνγκ και στην Ελλάδα, από την θέση του για την ισοφάριση.

Στα 14", το πικ εν ρολ των Μπαρμπο-

σα-Βαρεζάο, έγραψε το 78-76 για την Βραζιλία που έδωσε το τέταρτο φάουλ στον Σλούκα και στην επαναφορά της μπάλας, έγινε παρακινδυνευμένη και λανθασμένη πάσα προς τον Αντετοκούνμπο. Στα 4", η πρώτη άστοχη βολή του Μπαρμπούσα και η δεύτερη εύστοχη (79-76), έδωσαν το δικαίωμα του τριπόντου στην Ελλάδα και ο άπειρος Λουσιάντα διευκόλυνε το ελληνικό έργο με το φάουλ που έδωσε στον Σλούκα, όταν επικίρησε πολύ έξυπνα να σουτάρει, τρία μέτρα κάτω από το κέντρο του γηπέδου (στα 2"). Ο διεθνής πλέι μέικερ ευστόχησε στις δυο πρώτες βολές, αστόχησε στην τρίτη και ο Καμπόκλο απομάκρυνε την μπάλα, ενώ οι Έλληνες παίκτες υποστήριζαν ότι τράβηξε το δικτάκι...

Δεκάλεπτα: 15-19, 30-40, 56-53, 79-78. **ΒΡΑΖΙΛΙΑ:** Μπαρμπούσα 13, Μπενίτε, Καμπόκλο 8 (2), Φελίτσιο 2, Γκαρσία 13, Χουέρτας 2, Λίμα, Λουσιάντα, Λουζ 4, Μαρκίνιος 15 (3), Βαρεζάο 22.

ΕΛΛΑΔΑ: Αντετοκούνμπο 13, Μπουρούσης 4, Καλάθης 16 (3), Παπαγιάννης 4, Παπανικολάου 7 (1), Πρίντεζης 20 (4), Σλούκας 9.

Οι Κινέζοι φίλαθλοι φώναζαν «MVP» για τον Γιάννη Αντετοκούνμπο, αλλά αποθέωναν και τον Βαρεζάο που σκόραρε κατά... ριπάς.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΚΥΠΕΛΛΟ ΜΠΑΣΚΕΤ 2019 (ΚΙΝΑ)

Α' όμιλος			Β' όμιλος			Γ' όμιλος			Δ' όμιλος			Ε' όμιλος			ΣΤ' όμιλος			Ζ' όμιλος			Η' όμιλος		
Αν.	Ν-Η		Αν.	Ν-Η		Αν.	Ν-Η		Αν.	Ν-Η		Αν.	Ν-Η		Αν.	Ν-Η		Αν.	Ν-Η		Αν.	Ν-Η	
	2	2-0		2	2-0		2	2-0		2	2-0		2	2-0		2	2-0		2	2-0		2	2-0
	2	1-1		2	2-0		2	1-1		2	2-0		2	1-1		2	1-1		2	2-0		2	2-0
	2	1-1		2	0-2		2	1-1		2	0-2		2	1-1		2	1-1		2	0-2		2	0-2
	2	0-2		2	0-2		2	0-2		2	0-2		2	0-2		2	0-2		2	0-2		2	0-2
1η αγωνιστική	31/8		1η αγωνιστική	31/8		1η αγωνιστική	31/8		1η αγωνιστική	31/8		1η αγωνιστική	1/9		1η αγωνιστική	1/9		1η αγωνιστική	1/9		1η αγωνιστική	1/9	
Πολωνία - Βενεζουέλα	80-69		Ρωσία - Νιγηρία	82-77		Ιράν - Π. Ρίκο	81-83		Ανγκόλα - Σερβία	59-105		Τουρκία - Ιαπωνία	86-67		Ν. Ζηλανδία - Βραζιλία	94-102		Δομινικανή Δημ. - Ιορδανία	80-76		Καναδάς - Αυστραλία	92-108	
Ακτή Ελεφ. - Κίνα	55-70		Αργεντινή - Ν. Κορέα	95-69		Ισπανία - Τυνισία	101-62		Φιλιππίνες - Ιταλία	62-108		Ταϊχία - ΗΠΑ	67-88		ΕΛΛΑΔΑ - Μαυροβούνιο	85-60		Γαλλία - Γερμανία	78-74		Σενεγάλη - Λιθουανία	47-101	
2η αγωνιστική	2/9		2η αγωνιστική	2/9		2η αγωνιστική	2/9		2η αγωνιστική	2/9		2η αγωνιστική	3/9		2η αγωνιστική	3/9		2η αγωνιστική	3/9		2η αγωνιστική	3/9	
Βενεζουέλα - Ακτή Ελεφ.	87-71		Νιγηρία - Αργεντινή	81-94		Τυνισία - Ιράν	79-67		Ιταλία - Ανγκόλα	92-61		Ιαπωνία - Ταϊχία	76-89		Μαυροβούνιο - Ν. Ζηλανδία	83-93		Γερμανία - Δομινικανή Δημ.	68-70		Αυστραλία - Σενεγάλη	81-68	
Κίνα - Πολωνία	76-79		Ν. Κορέα - Ρωσία	73-87		Π. Ρίκο - Ισπανία	63-73		Σερβία - Φιλιππίνες	126-67		ΗΠΑ - Τουρκία	93-92		Βραζιλία - ΕΛΛΑΔΑ	79-78		Ιορδανία - Γαλλία	64-103		Λιθουανία - Καναδάς	92-69	
3η αγωνιστική	4/9		3η αγωνιστική	4/9		3η αγωνιστική	4/9		3η αγωνιστική	4/9		3η αγωνιστική	5/9		3η αγωνιστική	5/9		3η αγωνιστική	5/9		3η αγωνιστική	5/9	
Ακτή Ελεφ. - Πολωνία	11.00		Ν. Κορέα - Νιγηρία	11.30		Π. Ρίκο - Τυνισία	11.30		Ανγκόλα - Φιλιππίνες	10.30		Τουρκία - Ταϊχία	11.30		Βραζιλία - Μαυροβούνιο	11.00		Γερμανία - Ιορδανία	11.30		Καναδάς - Σενεγάλη	10.30	
Βενεζουέλα - Κίνα	15.00		Ρωσία - Αργεντινή	15.30		Ισπανία - Ιράν	15.30		Ιταλία - Σερβία	14.30		ΗΠΑ - Ιαπωνία	15.30		ΕΛΛΑΔΑ - Ν. Ζηλανδία	15.00		Δομινικανή Δημ. - Γαλλία	15.30		Λιθουανία - Αυστραλία	14.30	

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΑΜΕ ΓΗΠΕΔΟ

ΛΕΠΤΟ ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΟ ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ 15:00 - 22:00

ΣΧΟΛΙΑΖΟΥΝ ΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ
ΚΑΙ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΣΕΖΟΝ ΟΙ

ΜΑΡΙΟΣ
ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ
ΖΑΒΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΣΑΒΒΙΔΗΣ

ΣΑΒΒΑΣ ΚΟΣΙΑΡΗΣ

LISTEN LIVE
24sports.com.cy

Μηδενικό άνθρακα θα έχει η Κοπεγχάγη

Εως το 2025, ως αποτέλεσμα χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Πριν από έξι χρόνια, η Κοπεγχάγη αποφάσισε να γίνει το πρώτο αστικό κέντρο στον κόσμο που θα έχει άνθρακα με μηδενικό ισοζύγιο έως το 2025. Για να το επιτύχει, περιόρισε τις χρήσεις ενέργειας και υιοθέτησε εναλλακτικές μορφές. Σήμερα παράγει πλεόνασμα πράσινης ενέργειας, με αποτέλεσμα να αντισταθμίσει τις εναπομείνουσες εκπομπές αερίων που ευθύνονται για την κλιματική αλλαγή. Άλλες πόλεις,

Ο δήμαρχος επιθυμεί να απαγορεύσει την είσοδο στο αστικό κέντρο οχημάτων που κινούνται με ντίζελ, ενώ τα περισσότερα λεωφορεία έχουν γίνει ηλεκτρικά.

όπως η Ουάσινγκτον, στοχεύουν στον ίδιο στόχο, αλλά το 2050. Επί του παρόντος, η πρωτεύουσα της Δανίας έχει καταφέρει να περιορίσει τις εκπομπές των αερίων που ευθύνονται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου κατά 42%. Ο δήμαρχος της πόλης Φρανκ Γένσεν επισημαίνει ότι «η πόλη εργάζεται εντατικά, προκειμένου να γίνει το πιο πράσινο και πιο φιλικό προς τους ποδηλάτες αστικό κέντρο του κόσμου. Ο

δρόμος που ακολουθούμε είναι ο καλύτερος, επειδή δημιουργεί καλύτερους δημόσιους χώρους, καθαρότερη ατμόσφαιρα, λιγότερο θόρυβο και γενικότερα μια πόλη που σφύζει από υγεία».

Σημαντικό μέρος της στρατηγικής που ακολουθείται είναι η βελτίωση των μαζικών μεταφορών. Όπως τονίζει ο Σόρεν Χάνσεν, διευθυντής της Ramboll, εταιρείας μηχανικών και σχεδιαστών που βελτίωσε τις μεταφορές στη βιομηχανική συνοικία Νορντχάουν, «δημιουργήσαμε νέο όραμα για τις μεταφορές, την “πόλη των πέντε λεπτών”. Αυτό σημαίνει ότι η πόλη οικοδομήθηκε έτσι ώστε να χρειάζεσαι μόνο πέντε λεπτά περπάτημα από το σπίτι σου για το νηπιαγωγείο, τα καταστήματα, αλλά και τον νέο σταθμό μετρό, που θα ξεκινήσει να λειτουργεί το 2020. Έτσι, οι κάτοικοι δεν θα έχουν ανάγκη να χρησιμοποιούν τα αυτοκίνητά τους».

Ο δήμαρχος της Κοπεγχάγης επιθυμεί να περιορίσει τα αυτοκίνητα σε κάποια σημεία της πόλης και να απαγορεύσει την είσοδο στον αστικό ιστό οχημάτων που κινούνται με ντίζελ. Εν τω μεταξύ, τα περισσότερα λεωφορεία έχουν γίνει ηλεκτρικά.

Η νέα σοσιαλδημοκρατική κυβέρνηση της Δανίας, μάλιστα, μελετά το ενδεχόμενο να παρέχει δωρεάν τις δημόσιες μεταφορές στις μεγαλύτερες πόλεις, μεταξύ των οποίων και τα τρένα που μεταφέρουν εργαζομένους στην Κοπεγχάγη. Άλλωστε, αυτοί είναι πιθανό-

Σε μια πραγματικά πράσινη πόλη μετατρέπεται η πρωτεύουσα της Δανίας, καθώς στοχεύει σε μηδενικό ισοζύγιο άνθρακα.

τερο να χρησιμοποιήσουν αυτοκίνητο παρά οι κάτοικοι του αστικού κέντρου. Σήμερα, το 62% των κατοίκων της Κοπεγχάγης μετακινείται με ποδήλατα και η υποδομή που απαιτείται για τη χρήση τους διαρκώς βελτιώνεται.

Παράδειγμα προς μίμηση

Προκειμένου να μειώσει το αποτύπωμα άνθρακα, η πόλη χρησιμοποιεί όλο και περισσότερο ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Επίσης, αρχίζει να δραστη-

ριοποιείται και με άλλους τρόπους, όπως είναι ο περιορισμός της κατανάλωσης κρέατος σε νηπιαγωγεία και νοσοκομεία. Ο δήμαρχος Γένσεν ευελπιστεί ότι όλες αυτές οι προσπάθειες θα αποδώσουν και η Κοπεγχάγη θα αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση για άλλες πόλεις. «Η πράσινη αλλαγή της Κοπεγχάγης συμβαδίζει με τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ανάπτυξη της οικονομίας και πολύ καλύτερη ποιότητα ζωής», επισημαίνει.

Εμπορικές πτήσεις στο Διάστημα από την Boeing

ΧΙΟΥΣΤΟΝ. Για πτήση με το νέο διαστημόπλοιο της Boeing, το «Starliner», εκπαιδεύεται ομάδα βετεράνων Αμερικανών αστροναυτών και πιλότων. Η αποστολή «Starliner» αποσκοπεί στο να εγκαινιάσει νέα μέθοδο ανε-

Το καινοτόμο πρόγραμμα «Starliner» αποσκοπεί στον ανεφοδιασμό του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού.

φοδιασμού του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού, αλλά και την πραγματοποίηση ταξιδιών σε τροχιά γύρω από τη Γη από τουρίστες. Αν και η παρθενική αποστολή ήταν προγραμματισμένη να πραγματοποιηθεί αυτόν τον μήνα, τεχνικά προβλήματα ανάγκασαν την αναβολή της για το τέλος του έτους ή

ακόμη και για τα μέσα του 2020. Η Boeing και η ανταγωνίστριά της, η SpaceX του Ελον Μασκ, φιλοδοξούν να γίνουν οι πρώτες ιδιωτικές εταιρείες που θα συνεχίσουν τα επανδρωμένα διαστημικά ταξίδια, μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος του διαστημικού λεωφορείου, το 2011. Η NASA εξαρτάται εδώ και χρόνια από ρωσικούς πυραύλους και διαστημόπλοια για τη μεταφορά εφοδίων και προσωπικού στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό. Η αμερικανική διαστημική υπηρεσία έχει υπογράψει συμβόλαιο κόστους 7 δισ. δολαρίων με τις Boeing και SpaceX για την κατασκευή πυραύλου και διαστημόπλοιου που θα εξασφαλίσει τον ανεφοδιασμό του Σταθμού.

Το παρθενικό ταξίδι του Boeing CST-100 «Starliner» θα έχει ως κυβερνήτη τον πρώην αστροναύτη της NASA Κρίστοφερ Φέργκιουσον. «Προσπαθήσαμε να διατηρήσουμε το διαστημόπλοιο όσο το δυνατόν πιο απλό, δίνοντας

Μέλη της αποστολής Boeing CST-100 «Starliner», βετεράνοι αστροναύτες και πιλότοι, εκπαιδεύονται σε προσομοιωτές πτήσης.

την ίδια ώρα τη δυνατότητα στον χειριστή να αντιμετωπίσει ενδεχόμενα προβλήματα, χάρη στα προηγμένα του όργανα», λέει ο Φέργκιουσον.

Η αποστολή «Starliner» θα θέσει τις βάσεις για το πρόγραμμα διαστημικών επιβατικών ταξιδιών της Boeing. «Μέχρι στιγμής, μόλις 500 άνθρωποι έχουν ταξιδέψει στο Διάστημα. Ελπίζω ότι τα επόμενα δέκα χρόνια ο αριθμός αυτός θα ξεπεράσει τις 5.000 και τα επόμενα 20 θα φθάσουμε τους 50.000 ή ακόμη και περισσότερους», λέει ο Φέργκιουσον, υπογραμμίζοντας ότι ο ανταγωνισμός με την εταιρεία SpaceX δεν τον ενοχλεί.

«Θα χαρώ πολύ για αυτούς, αν μας περάσουν και φθάσουν πρώτοι στον σταθμό με το νέο τους διαστημικό όχημα. Θα νιώσω μεγάλη υπερηφάνεια για τον Νταγκ Χέρλι του SpaceX, αν και γνωρίζω ότι θα χάσει», λέει ο πρώην αστροναύτης.

REUTERS

Καταστροφικά ή αποτελέσματα της ψυχικής υπερκόπωσης των γονέων

Σίγουρα το άγχος επενεργεί καταστροφικά στον ανθρώπινο οργανισμό και επηρεάζει τις ανθρώπινες σχέσεις. Όταν το καθημερινό άγχος των γονέων μετατρέπεται σε ψυχική εξουθένωση, αρχίζουν να αισθάνονται αποξενωμένοι από τα παιδιά τους και να αμφισβητούν τις γονεϊκές τους δεξιότητες, σύμφωνα με νέα έρευνα που δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση Clinical Psychological Science.

Όπως διαπίστωσαν οι ερευνητές του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λουβέν,

«Το να είσαι ο τέλειος γονιός είναι αδύνατον», επισημαίνει η δρ Μικολάγιακ, συντονίστρια της μελέτης.

αυτή η μορφή της ψυχικής υπερκόπωσης μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις τόσο για τους γονείς όσο και τα παιδιά, ενώ αυξάνει τη γονική αμέλεια, τα τρώματά και τις σκέψεις φυγής.

Η συντονίστρια της μελέτης Μόιρα Μικολάγιακ, καθηγήτρια Ψυχολογίας του βελγικού πανεπιστημίου, τονίζει ότι στο παρόν πολιτισμικό πλαίσιο ασκείται ασφυκτική πίεση στους γονείς.

«Το να είσαι ο τέλειος γονιός είναι αδύνατο και το να προσπαθείς να γίνεις

Η ψυχική υπερκόπωση των γονέων, στην προσπάθειά τους να γίνουν τέλειοι για τα παιδιά τους, έχει καταστροφική επίδραση στη σχέση τους με αυτά, τους αποξενώνει και δημιουργεί τάσεις φυγής.

τέτοιους μπορεί να σε οδηγήσει στην εξουθένωση. Οτιδήποτε βοηθάει τους γονείς να φορτίσουν τις μπαταρίες τους και να αποφύγουν την υπερκόπωση είναι καλό για τα παιδιά», τονίζει η δρ Μικολάγιακ.

Οι ερευνητές, προκειμένου να καταλήξουν σε σαφή συμπεράσματα, εκπόνησαν δύο μελέτες για τις επιπτώσεις της γονικής εξουθένωσης.

Στην πρώτη έρευνα συμμετείχαν

κυρίως 2.068 γαλλόφωνοι γονείς από το Βέλγιο, οι οποίοι συμπλήρωσαν ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια με 22 ερωτήσεις σχετικά με τη συναισθηματική εξουθένωση, την αποξένωση και τα συναισθήματα ανεπάρκειας των γονέων, 17 ερωτήσεις για την παραμέληση της εκπαίδευσης και των συναισθηματικών αναγκών των παιδιών τους και 15 ερωτήσεις σχετικά με την τάση τους να εμπλέκονται σε περι-

στατικά λεκτικής, σωματικής ή συναισθηματικής βίας. Οι επιστήμονες διαπίστωσαν στενή συσχέτιση μεταξύ της γονικής εξουθένωσης με τη γονική βία, τη γονική αμέλεια και τον ιδεασμό φυγής.

Τα αποτελέσματα, μάλιστα, διατηρήθηκαν ακόμα και όταν οι ερευνητές έλαβαν υπόψη την πιθανότητα οι γονείς να απαντούν με βάση το τι είναι κοινωνικά επιθυμητό.

Η δεύτερη έρευνα, που συμπεριέλαβε κατά κύριο λόγο αγγλόφωνους γονείς από τη Βρετανία, είχε παρόμοια αποτελέσματα.

Η δρ Μικολάγιακ, σχολιάζοντας τα επιστημονικά συμπεράσματα, τόνισε: «Όταν θες πάρα πολύ να κάνεις το καλύτερο, καταλήγεις τελικά να κάνεις το χειρότερο. Η πίεση που νιώθουν οι γονείς να είναι τέλειοι, τους οδηγεί στην ψυχική εξουθένωση, η οποία έχει καταστροφικές συνέπειες για τους ίδιους και τα παιδιά». Η δρ Μικολάγιακ, επίσης, θεωρεί σκόπιμο οι υπηρεσίες υγείας να ενθαρρύνουν τους γονείς να φροντίζουν, όχι μόνο τα παιδιά τους, αλλά και τους ίδιους, καθώς αυτό θα κάνει καλό τόσο σε αυτούς όσο και στα παιδιά τους. Επίσης, τονίζει ότι οι αρμόδιοι φορείς είναι υπεύθυνοι για την ενημέρωση, ώστε η γονική εξουθένωση να πάψει να αποτελεί θέμα-ταμπού και οι γονείς να έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν τη βοήθεια που συχνά χρειάζονται.

Ανακαλύφθηκαν και νέοι πρόγονοι του γένους Homo

Ένα τέλειο διατηρημένο κρανίο 3,8 εκατομμυρίων ετών, που ανακάλυψαν ερευνητές στην Αιθιοπία, πιθανώς να ξαναγράψει την ιστορία της ανθρώπινης εξέλιξης. Το κρανίο ανήκει σε έναν αρχέγονο πιθανόμορφο πρόγονο του ανθρώπου, και η ανάλυσή του θέτει εν αμφιβόλω τις επικρατούσες θεωρίες για την ανθρώπινη εξέλιξη.

Η σχετική επιστημονική έκθεση δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Nature. Σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη, ένας είδος πρωτεύοντων, ο Australopithecus afarensis, με εκπρόσωπο τη θρυλική Λούσι, εξελίχθηκε στους πρώτους ανθρώπους. Όμως φαίνεται ότι τα πράγματα αλλάζουν. Το νέο κρανίο εντοπίστηκε από τον καθηγητή Γιοχάνες Χαϊλέ-Σελασιέ, στην περιοχή Μίρο Ντόρα, της περιφέρειας Αφάρ. Όπως επισημαίνει ο καθηγητής, ο οποίος είναι διευθυντής του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κλίβελαντ του Οχάιο, αμέσως μόλις το είδε αντιλήφθηκε την τεράστια σημασία του. «Σκέφτηκα, Θεέ μου, άραγε βλέπω αυτό που νομίζω ότι βλέπω, και ξαφνικά άρχισα να χοροπηδάω διότι μπροστά μου βρισκόταν αυτό που πάντα ονειρευόμουν».

Ο Αιθίοπας παλαιoανθρωπολόγος επισημαίνει ότι το κρανίο αποτελεί το καλύτερο δείγμα, μέχρι σήμερα, ενός άλλου προγόνου μας, που ανήκει στο είδος Australopithecus anamensis. Πρόκειται για τον παλαιότερο γνωστό Αυστραλοπιθηκίνα.

Το είδος μπορεί να ζούσε ακόμα και πριν από 4,2 εκατομμύρια χρόνια. Οι επιστήμονες πιστεύαν ότι ο Australopithecus anamensis ήταν άμεσος πρόγονος του πιο εξελιγμένου είδους Australopithecus afarensis, που με τη σειρά του εξελίχθηκε στους πρώτους ανθρώπους του γένους Homo. Όλοι μας είμαστε απόγονοι αυτού του πρώτου ανθρώπου.

Η ανακάλυψη του πρώτου σκελετού του Australopithecus afarensis προκάλεσε αίσθηση το 1974, οπότε ανακαλύφθηκε. Οι ερευνητές του έδωσαν το όνομα «Λούσι» και θεωρήθηκε ο πρώτος πύθκος που περπάτησε όρθιος.

Ωστόσο φαίνεται ότι ο ανθρώπινο οικογενειακό δένδρο είναι ακόμα πλουσιότερο και πιο πολύπλοκο, καθώς το πρόσφατο εύρημα επιβεβαιώνει ότι ο Australopithecus anamensis και ο Australopithecus afarensis συνυπήρξαν επί τουλάχιστον 100.000 χρόνια, προτού οι πρώτοι αφανιστούν.

Οι τελευταίες επιστημονικές διαπιστώσεις δεν διαψεύδουν τη θεωρία ότι η Λούσι και ο είδος της εξελίχθηκαν στο

Το απολιθωμένο κρανίο ενός Australopithecus anamensis, που βρέθηκε στην Αιθιοπία, μπορεί να ξαναγράψει την ιστορία της ανθρώπινης εξέλιξης.

Ένα κρανίο 3,8 εκατ. ετών αλλάζει τις επικρατούσες θεωρίες για την εξέλιξη του ανθρώπου.

είδος Homo, αλλά φαίνεται τώρα ότι και άλλα είδη μπαίνουν στο επίκεντρο της επιστημονικής συζήτησης. Όπως επισημαίνει ο Αιθίοπας ειδικός, «όλες οι απαντήσεις είναι ανοικτές σχετικά με το ποιος είναι ο άμεσος πρόγονος της ανθρωπότητας» και προσέθεσε: «Μέχρι σήμερα ο Australopithecus afarensis θεωρείτο ο επικρατέστερος υποψήφιος πρόγονος του είδους μας. Πλέον όμως δεν βρισκόμαστε σε αυτό το σημείο. Οφείλουμε να γυρίσουμε πίσω στον χρόνο και να εξετάσουμε όλα τα είδη που συνυπήρχαν τη συγκεκριμένη περίοδο, εξετάζοντας ποιο έχει μεγαλύτερες ομοιότητες με τον άνθρωπο».

Η τελευταία ανακάλυψη του Australopithecus anamensis υποδεικνύει ότι δεν υπάρχει σαφής εξελικτική σειρά που να οδηγεί στην εμφάνιση του ανθρώπου.

Αποτροπή αυτοκτονιών μέσω υπηρεσιών Amazon

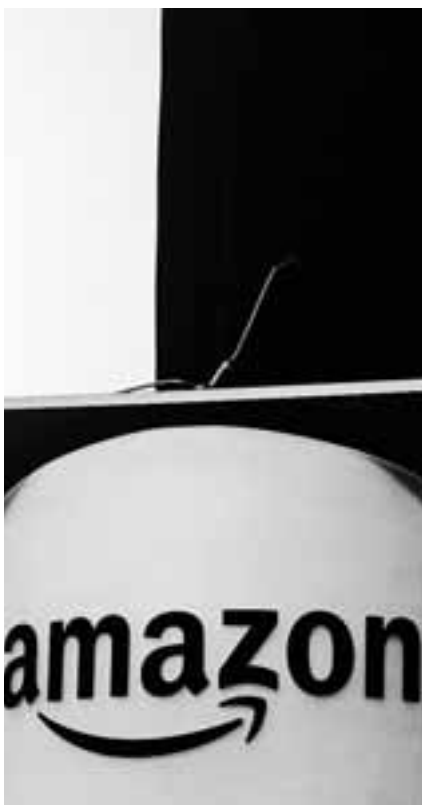
Ο τεχνολογικός κολοσσός της Amazon θα παρέχει και κοινωνικές υπηρεσίες στην πελατεία του, καθώς σκοπεύει να παραπέμψει τους χρήστες που κάνουν αναζητήσεις σχετικές με τη λέξη «αυτοκτονία» σε κέντρα παροχής ψυχολογικής υποστήριξης και βοήθειας. Αυτό ανακοίνωσε την Τρίτη η εταιρεία στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters.

Όπως αποδείχθηκε, κάποιοι χρήστες πραγματοποιούν αναζητήσεις στον ιστότοπο, επιθυμώντας να αγοράσουν βρόχους και άλλα επικίνδυνα αντικείμενα που θα μπορούσαν να τους βοηθήσουν στο απονενωμένο διάβημα. Την προηγούμενη εβδομάδα, όταν κάποιος έκανε αναζήτηση στο Amazon χρησιμοποιώντας τη λέξη «αυτοκτονία», έβρισκε προς αγορά «σετ αυτοκτονίας» και θηλιές. Τα αποτελέσματα της σελίδας στην Ινδία περιλάμβαναν υπνωτικά χάπια, ζιζανιοκτόνα, αλλά και ένα βιβλίο με τίτλο «Πώς να αυτοκτονήσετε». Η Amazon κατέβαλε τις καταχωρίσεις για το βιβλίο και τις θηλιές, όταν ενημερώθηκε για την ύπαρξή τους.

Οι έρευνες στους τεχνολογικούς κολοσσούς διαρκώς εντείνονται και η εταιρεία Amazon αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις και εμπόδια όσον αφορά την αστυνόμευση των αγορών της, όπου οι επίδοχοι έμποροι μπορούν να τροποποιήσουν τις προσφορές τους για απαγορευμένα ή παράνομα αγαθά, προκειμένου να μην γίνουν αντιληπτοί. Εξάλλου, η εταιρεία απαγορεύει στους εμπόρους να πωλούν προϊόντα που προωθούν ή εξυμνούν την αυτοκτονία, σύμφωνα με τον ιστότοπό της.

Η εφημερίδα Wall Street Journal ανέφερε την προηγούμενη εβδομάδα ότι εντόπισε περισσότερα από 4.000 αντικείμενα στο Amazon τα οποία είτε είχαν παραπλανητικές ετικέτες, είτε είχαν απαγορευθεί, είτε είχαν χαρακτηριστεί επικίνδυνα από τις αμερικανικές αρχές. Ο ιστότοπος Alphabet της Google, το Facebook και το Twitter παραπέμπουν ήδη τους χρήστες τους σε γραμμές υποστήριξης όποτε κάνουν αναζητήσεις που περιλαμβάνουν την λέξη «αυτοκτονία».

Μέσα στις επόμενες εβδομάδες, στην περιγραφή κάποιων προϊόντων της

Την προηγούμενη εβδομάδα, όταν κάποιος έκανε αναζήτηση στο Amazon χρησιμοποιώντας τη λέξη «αυτοκτονία», έβρισκε προς αγορά «σετ αυτοκτονίας» και θηλιές.

Η εταιρεία θα παράσχει κοινωνική υπηρεσία που θα αποτρέπει τους επίδοχους αυτόχειρες από την αγορά επικίνδυνων αντικειμένων.

Amazon θα περιλαμβάνεται και μήνυμα που θα ενημερώνει τους καταναλωτές ότι δωρεάν και εμπιστευτική βοήθεια παρέχεται από οργανισμούς, όπως η Εθνική Γραμμή Αποτροπής Αυτοκτονίας. Το ίδιο μήνυμα θα εμφανίζεται και κατά τις αναζητήσεις βιβλίων με λέξεις-κλειδιά που σχετίζονται με την αυτοκτονία.

REUTERS

Ανοίγει την πόρτα για νέα έξοδο στις αγορές το ράλι στα ομόλογα

Πού αποδίδουν οι αναλυτές τη «βουτιά» στις αποδόσεις των ελληνικών τίτλων

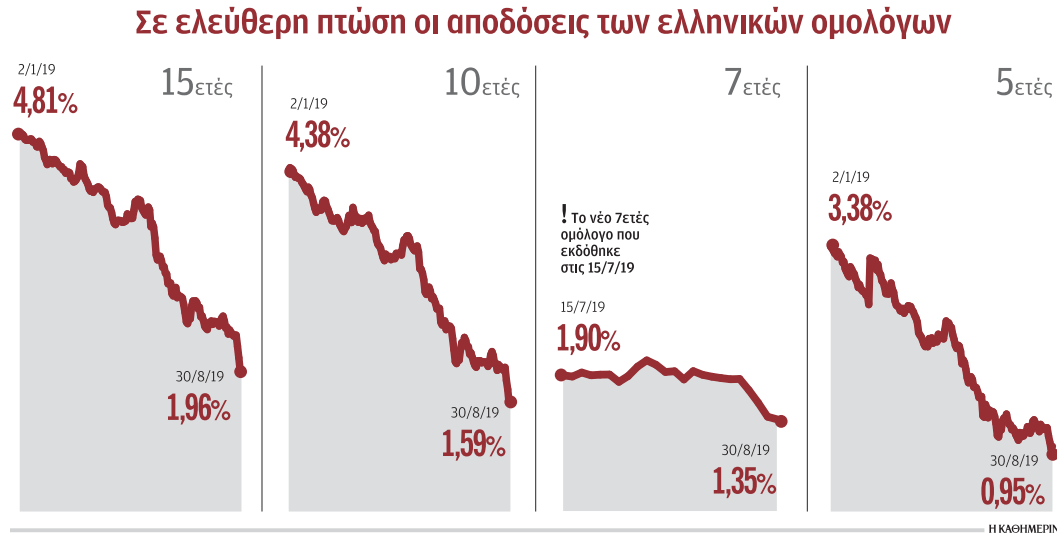
Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Το ιδιαίτερα ευνοϊκό περιβάλλον στην αγορά των ομολόγων της Ευρωζώνης, οι εξελίξεις στο πολιτικό σκηνικό της Ιταλίας—με δεδομένη την υψηλή συσχέτιση που έχουν τα ελληνικά assets με αυτά της γειτονικής χώρας—σε συνδυασμό με την πλήρη άρση των capital controls στην Ελλάδα, που δίνουν «σήμα» για επιστροφή στην κανονικότητα, καθώς και τις προσδοκίες για περαιτέρω βελτίωση της οικονομίας από τις πολιτικές της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, έχουν οδηγήσει τα ελληνικά ομόλογα σε ένα ιλιγγιώδες ράλι. Η «βύθιση» του κόστους δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου κατά 65% από τις αρχές του έτους με τη «βουτιά» της απόδοσης του 10ετούς ομολόγου στα επίπεδα του 1,55% και του spread στις 226 μ.β. την περασμένη εβδομάδα, το «σπάσιμο» του επιπέδου του 1% για το 5ετές ομόλογο και η πτώση της απόδοσης του 15ετούς κάτω από το 2% αποτελούν απόδειξη ότι η αγορά συμπεριφέρεται στους ελληνικούς τίτλους σαν να βρίσκονται στην κατηγορία της επενδυτικής

βαθμίδας, προεξοφλώντας θετικές εξελίξεις. Σύμφωνα με αναλυτές που μίλησαν στην «Κ» και εξηγούν τους λόγους αυτού του εντυπωσιακού ράλι, η βελτίωση στους ελληνικούς τίτλους αναμένεται να συνεχιστεί, ενώ δεν αποκλείουν μια νέα έκδοση ομολόγου από τον ΟΔΔΗΧ το επόμενο διάστημα, παρόλο που οι δανειακές ανάγκες της χώρας είναι πλήρως καλυμμένες. Ο λόγος πίσω από τη σημαντική βελτίωση των ελληνικών ομολόγων είναι διπλός, όπως σημειώνει στην «Κ» ο επικεφαλής ανάλυσης της αγοράς σταθερού εισοδήματος της Deutsche Bank Ιωάννης Σώκος. Πρώτον, έχει να κάνει με τα ιστορικά χαμηλά που σημειώνει η απόδοση των γερμανικών 10ετών ομολόγων και επίσης με το παγκόσμιο κунήγι αποδόσεων που πιέζει τα ασφάλιστρα κινδύνου και τα πιστωτικά spreads διεθνώς. Τα ελληνικά ομόλογα συνεχίζουν να έχουν τις υψηλότερες αποδόσεις στην Ευρωζώνη, συνεισφέροντας υπέρ της ζήτησης από τους επενδυτές. Οι αγορές αναμένουν ότι η ΕΚΤ θα ανακοινώσει ένα πακέτο μέτρων χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής τον Σεπτέμβριο και αυτός είναι ένας από τους βα-

σικούς λόγους πίσω από το ράλι στα ομόλογα της περιοχής, το οποίο έχει «μεταδοθεί» και στα ελληνικά. Οι βελτιωμένες συνθήκες γύρω από την Ελλάδα είναι αυτές που «επιτρέπουν» σε αυτές τις εξωτερικές δυνάμεις να τροφοδοτήσουν τις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων.

Εκτός από τη θετική επίδραση που έχουν οι τάσεις που επικρατούν στην αγορά της Ευρωζώνης, το ράλι των ελληνικών ομολόγων τροφοδοτήσαν τα αποτελέσματα των εκλογών και η νίκη της Νέας Δημοκρατίας, η απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης για την πλήρη άρση των capital controls καθώς και η σημαντική μείωση των ιταλικών spreads μετά τις πολιτικές εξελίξεις στη χώρα, που οδήγησαν και στον σχηματισμό νέας κυβέρνησης, όπως σχολιάζει στην «Κ» ο Τζανλούκα Ζιγκλίο, επικεφαλής στρατηγικός αναλυτής της αγοράς σταθερού εισοδήματος στην Continuum Economics. Η υπερπρόδοση των ελληνικών ομολόγων μαζί με τα ιταλικά εξηγείται από το γεγονός ότι αυτοί είναι οι μόνοι τίτλοι στην Ευρωζώνη που προσφέρουν υψηλές αποδόσεις, σε σχέση και με τις αποδόσεις

στα ισπανικά και τα πορτογαλικά ομόλογα που διαμορφώνονται κοντά στο 0,1%. Σύμφωνα με τον κ. Ζιγκλίο, η πτώση στις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων θα συνεχιστεί, αν και η μείωση των spreads θα είναι μεγαλύτερη, καθώς πλέον τα γερμανικά ομόλογα έχουν αρχίσει και είναι ακριβά δεδομένου και του νέου γύρου ποσοστικών χαλάρωσης που έρχεται από την ΕΚΤ.

Άλλος ένας λόγος για τις ισχυρές επιδόσεις των ελληνικών ομολόγων είναι το γεγονός ότι οι ελληνικοί τίτλοι πλέον συμπεριφέρονται σε ένα περιβάλλον κανονικότητας. Όπως σημειώνει στην «Κ» ο Κрис Ατφιλντ, στρατηγικός αναλυτής της αγοράς ομολόγων της Ευρωζώνης στην HSBC, τα ελληνικά

ομόλογα ακολουθούν τους ρυθμούς των υπόλοιπων ομολόγων της ευρωπεριφέρειας φέτος, που οφείλονται κυρίως στις προσδοκίες για χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ και στις πιο επιπλέον χαμηλότερες επιτοκίων των ομολόγων του πυρήνα, σημειώνει στην «Κ» ο Κрис Ατφιλντ. Τα προηγούμενα χρόνια τα ελληνικά ομόλογα δεν είχαν ιδιαίτερη συσχέτιση με την υπόλοιπη αγορά και αυτό έχει πλέον αλλάξει μετά το κτίσιμο μιας νέας καμπύλης αναφοράς (benchmark), την τακτική πρόσβαση στις αγορές, την καλή δημοσιονομική πορεία αλλά και το αποτέλεσμα των εκλογών που ανέδειξαν κυβέρνηση που είναι φιλική προς την αγορά.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Κέρδη για τα κυβερνητικά ομόλογα ΗΠΑ και Ευρώπης

Θετικό κλίμα επικράτησε στις αγορές κυβερνητικών ομολόγων ΗΠΑ και Ευρώπης την εβδομάδα που διανύσαμε, κυρίως λόγω αυξημένων ανησυχιών για την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας μετά τη νέα κλιμάκωση της εμπορικής διαμάχης ΗΠΑ-Κίνας. Αντιδρώντας στην ανακοίνωση της Κίνας στις 24 Αυγούστου για επιβολή επιπλέον δασμών σε εισαγωγές αμερικανικών προϊόντων ύψους 75 δισ. δολαρίων ως απάντηση στην απόφαση των ΗΠΑ λίγες εβδομάδες νωρίτερα για αύξηση των δασμών σε κινεζικά αγαθά αξίας 300 δισ. δολαρίων από την 1η Σεπτεμβρίου, ο πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ προχώρησε σε νέα αντίποινα μόλις λίγες ώρες αργότερα, καλώντας τις αμερικανικές επιχειρήσεις να αποχωρήσουν από την Κίνα και αποφασίζοντας ακόμα υψηλότερους δασμούς στο σύνολο των κινεζικών εισαγωγών. Παράλληλα, ο κίνδυνος εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς συμφωνία εκτιμάται από τους επενδυτές ότι έχει αυξηθεί. Αιφνιδιαζοντας τις αγορές, ο πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον ανακοίνωσε την πρότασή του για αναστολή της λειτουργίας της Βουλής των Κοινοτήτων από τη 10η Σεπτεμβρίου έως τη 14η Οκτωβρίου, μόλις δύο εβδομάδες πριν από τη λήξη της προθεσμίας για Brexit, περιορίζοντας, σύμφωνα με τους επενδυτές, τη δυνατότητα των βουλευτών να αποτρέψουν το ενδεχόμενο άτακτης εξόδου. Η Βουλή των Κοινοτήτων θα ξεκινήσει τις εργασίες της μετά τη βερνική διακοπή στις 3 Σεπτεμβρίου και στο διάστημα που απομένει μέχρι την αναστολή των εργασιών δεν αποκλείεται, σύμφωνα με δηλώσεις του ίδιου, ο επικεφαλής του Εργατικού Κόμματος Τζέρεμι Κόρμπιν να καταθέσει πρόταση μομφής στην κυβέρνηση, η οποία θα μπορούσε ενδεχομένως να οδηγήσει τη χώρα σε πρόωρες εκλογές.

Σε αυτό το περιβάλλον, η απόδοση του 10ετούς αμερικανικού ομολόγου βρέθηκε στις αρχές της εβδομάδας σε νέο χαμηλό για τα τελευταία τρία χρόνια 1,44%, πριν ανέλθει στην περιοχή του 1,52% την Παρασκευή μετά τα δημοσιεύματα για ενδεχόμενη επανεκκίνηση των εμπορικών διαπραγματεύσεων μεταξύ των δύο μεγαλύτερων οικονομιών παγκοσμίως, παραμένοντας περίπου 8,5 μ.β. χαμηλότερα σε εβδομαδιαία βάση. Κέρδη κατέγραψαν και τα ευρωπαϊκά κυβερνητικά ομόλογα με την απόδοση του 10ετούς γερμανικού να παραμένει την Παρασκευή κοντά στο νέο ιστορικό χαμηλό -0,728% που είδαμε δύο ημέρες νωρίτερα, ενώ σημαντική άνοδο σημείωσαν και οι τιμές των τίτλων της Ιταλίας εν μέσω αισιοδοξίας για κυβέρνηση συνεργασίας μεταξύ του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος 5 Αστέρων. Στις αγορές συναλλάγματος, η στερλίνα δέχθηκε πίεσεις κυρίως έναντι του δολαρίου, υποχωρώντας 1,0% σε εβδομαδιαία βάση, ενώ αντίστοιχες απώλειες σημείωσε και η ισοτιμία ευρώ/δολ. εν μέσω ανησυχιών ότι η ανάκαμψη της οικονομίας της Ευρωζώνης ενδεχομένως καθυστερήσει περισσότερο από ότι αναμενόταν.

* Τομέας οικονομικής ανάλυσης & έρευνας διεθνών κεφαλαγορών της Eurobank.

Νέα εμπειρία θέασης, όποτε τη θες

Καλωσόρισε στη νέα Cytavision. Τώρα, μπορείς να απολαμβάνεις το πιο ολοκληρωμένο αθλητικό και θεματικό περιεχόμενο, από την τηλεόραση, το smartphone, το tablet και τον υπολογιστή σου, όποτε και όπου εσύ θες. Νέα πλατφόρμα με αναβαθμισμένες διαδραστικές δυνατότητες, όπως:

- Cytavision Go
- Multiprofile
- Video Recording
- Catch-up TV
- Pause & Resume
- Instant Restart
- Picture-in-Picture/Multiview

Πάρε τον καινούργιο αποκωδικοποιητή εντελώς δωρεάν από τα καταστήματα Cyt (εκτός των malls και Φανερωμένης-Λάρνακα).

Μάθε περισσότερα στο www.cyta.com.cy/tv ή κλείσε στο Κέντρο Τηλεπληρώσεως Cyt στο 132

Με απώλειες έκλεισε το ΧΑΚ την Τρίτη

Με απώλειες έκλεισε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, με τον Γενικό Δείκτη να καταγράφει ποσοστιαία πτώση 0,53% και να κλείνει στις 70,03 μονάδες.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 παρουσίασε πτώση σε ποσοστό 0,47% κλείνοντας στις 42,15 μονάδες. Ο όγκος των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €226.756.

Σε ό,τι αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, με κέρδη έκλεισε μόνο ο δείκτης των Επενδυτικών σε ποσοστό 0,89%, ενώ ζημιές είχαν οι δείκτες της Κύριας Αγοράς σε

Ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε ποσοστιαία πτώση και έκλεισε στις 70.03 μονάδες.

ποσοστό 0,72%, της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 0,15% και των Ξενοδοχείων σε ποσοστό 0,32%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με

161.872 ευρώ (τιμή κλεισίματος €1,59 – πτώση 0,50%), της Interfund Investment με 12.554 ευρώ (τιμή κλεισίματος €0,137 – πτώση 0,72%), της ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ με 11.588 ευρώ (τιμή κλεισίματος €0,515 – άνοδος 0,98%), της Logicom με 10.335 ευρώ (τιμή κλεισίματος €1,30 – πτώση 1,52%) και της Ελληνικής Τράπεζας με 6.986 ευρώ (τιμή κλεισίματος €0,87 – πτώση 1,14%). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, 5 κινήθηκαν ανοδικά, 15 πτωτικά και 2 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 191.

Deloitte.

Πρότυπο Investors in People (IIP)

Ποιά τα οφέλη εφαρμογής του για τους οργανισμούς;

Μάθετε περισσότερα >

www.deloitte.com/cy/taxwebcasts